

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE NA LATA 2010-2015

OBORNIKI ŚLĄSKIE, MAJ 2010

Zespół Strategiczny

dr Jarosław Ignacy – Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

dr Tomasz Kopyściański – Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

mgr Ewelina Trubisz

mgr Joanna Stefańska

WSPÓŁTWÓRCY STRATEGII

Strategia Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015 powstawała pod kierunkiem Zespołu Strategicznego, ale istotną rolę odegrała także aktywność pracowników Urzędu Miejskiego, sołtysów, mieszkańców gminy, radnych Rady Miejskiej oraz przedstawicieli gminnych jednostek organizacyjnych. Regularnie brali oni udział w cyklu Warsztatów Strategicznych, stając się faktycznymi współtwórcami strategii.

- 1) Paweł Misiorek – Burmistrz Gminy
- 2) Maciej Borowski – Wiceburmistrz Gminy
- 3) Małgorzata Matusiak – Sekretarz Gminy
- 4) Andrzej Małkiewicz - Kierownik Wydziału Infrastruktury, Rozwoju Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska, UM Oborniki Śląskie
- 5) Aneta Łochańska-Czerkas - Kierownik Wydziału Architektury i Geodezji, UM Oborniki Śląskie
- 6) Romana Obrocka - Inspektor ds. Promocji UM Oborniki Śląskie
- 7) Halina Muszak – Dyrektor Obornickiego Ośrodka Kultury
- 8) Krystyna Bosak – Radna Rady Miejskiej
- 9) Danuta Śmiałek – Radna Rady Miejskiej
- 10) Andrzej Jaros – Sołtys wsi Kuraszków
- 11) Wiesława Kordecka – mieszkaniec gminy
- 12) Tomasz Świąder – mieszkaniec gminy
- 13) Marian Krzyżostaniak – mieszkaniec gminy

SPIS TREŚCI

---

1) WSTĘP.....	4
2) ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE PROCESU TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE NA LATA 2010-2015.....	5
3) DIAGNOZA GMINY – STAN OBECNY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU. SYNTEZA WNIOSKÓW	9
4) ANALIZA SWOT.....	57
5) WIZJA ROZWOJU GMINY.....	60
6) WYBÓR CELÓW STRATEGICZNYCH	62
7) PRIORYTETY I DZIAŁANIA	64
8) SPÓJNOŚĆ CELÓW STRATEGICZNYCH I PRIORYTETÓW ZE STRATEGIAMI PONADLOKALNYMI	75
9) WDRAŻANIE STRATEGII – UKŁAD WYKONAWCZY	80
10) FINANSOWANIE I WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	90
11) MONITOROWANIE EFEKTÓW REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE	99
12) ZAKOŃCZENIE	102

1) WSTĘP

Rozwój gminy wymaga ciągłego wysiłku i poszukiwania coraz to nowych rozwiązań. Istotne jest nie tyle znalezienie jednorazowego rozwiązania konkretnego problemu, ale raczej wypracowanie trwałych zasad, reguł postępowania i metod rozwiązywania dylematów rozwojowych, tak aby długofalowa ścieżka rozwoju wspólnoty nie była jedynie sumą doraźnych kompromisów. Jedną z możliwości w tym zakresie jest stymulowanie rozwoju dzięki wykorzystaniu długofalowych priorytetów. Odejście od zarządzania bieżącego na rzecz zarządzania długookresowego stanowi nie tylko wyraz troski i dbałości władz o własną gminę, ale też przyczynia się do osiągnięcia konkretnych, wymiernych efektów dla lokalnej społeczności. Aby tak się stało, rolę długookresowej płaszczyzny współpracy odgrywać powinna strategia jednocząca lokalną społeczność i funkcjonująca ponad politycznymi podziałami. Wyrazista wizja rozwoju oraz cele strategiczne wraz z priorytetami stanowią zaś powinny stać się wyzwaniem, motywującym do konsekwentnego działania.

Wyartykułowanie wszystkich możliwych potrzeb i problemów nie może służyć rozwojowi jednostki, gdyż dokonuje się on w wyniku rozwiązania kluczowych problemów, a nie przekształceniu strategii w zbiór słusznych postulatów. Choć równolegle istnieje wiele potencjalnych celów, to należy zdać sobie sprawę, że absolutną koniecznością staje się świadomy wybór kluczowych priorytetów rozwojowych danej wspólnoty. Taką rolę spełniać ma prezentowana *Strategia Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015*. Została ona opracowana z myślą o rozwoju całej lokalnej społeczności gminy. Adresatami strategii są zatem nie tylko władze gminy, ale również wszyscy mieszkańcy gminy, podmioty gospodarcze, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, kulturalne, sportowe oraz inne osoby i jednostki organizacyjne zainteresowane rozwojem gminy Oborniki Śląskie.

Strategia obejmuje wszystkie podstawowe aspekty dotyczące funkcjonowania gminy: środowisko przyrodnicze, gospodarkę, infrastrukturę techniczną, sferę społeczną oraz finanse gminy. Opracowanie udziela odpowiedzi na kluczowe pytania: jakie są najważniejsze problemy do rozwiązania w gminie; do czego powinien dążyć samorząd gminy (wizja i cele strategiczne); co należy zrobić, aby osiągnąć cele strategiczne; jakie środki finansowe są niezbędne, aby wizja gminy mogła zostać urzeczywistniona.

Prezentowany dokument składa się z 12 części. Przedstawiono w nim analizę i ocenę zasobów gminy oraz warunków, jakie występują w otoczeniu gminy. Na tej podstawie sformułowano wizję gminy, cele strategiczne, priorytety oraz działania, jakie planuje się podjąć w ramach wdrożenia strategii. Horyzont czasowy strategii obejmuje okres do 2015 roku.

2) ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE PROCESU TWORZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE NA LATA 2010-2015

2.1. ZNACZENIE STRATEGII W ZARZĄDZANIU ROZWOJEM LOKALNYM

Rola samorządu gminnego w kształtowaniu rozwoju lokalnego wywołuje potrzebę wypracowania rozwiązań umożliwiających skuteczne długofalowe oddziaływanie na problemy lokalnej społeczności. Strategia rozwoju lokalnego stanowi w związku z tym dokument o podstawowym znaczeniu w zakresie formułowania oczekiwań wspólnot terytorialnych, a jej znaczenie podkreśla fakt, iż w procesie jej tworzenia, obok specjalistów uczestniczą również przedstawiciele społeczności lokalnych, co sprzyja identyfikowaniu się wspólnot terytorialnych z celami strategicznymi i motywuje je do ich realizacji.

Posiadanie strategii rozwoju lokalnego nie gwarantuje sukcesu rozwoju lokalnego, stanowi jednak istotny warunek pożądaných pozytywnych zmian w przestrzeni lokalnej, ułatwiając administracji samorządowej podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania i rozwoju gminy. Wśród najważniejszych korzyści wynikających z posiadania strategii należy wymienić:

- **Możliwość ubiegania się o zewnętrzne środki finansowania działań lokalnych**

Posiadanie aktualnej strategii stanowi zasadniczy wymóg formalny ubiegania się o wsparcie finansowe z funduszy unijnych i administracji rządowej, fundacji oraz krajowych i międzynarodowych programów rozwoju.

- **Kształtowanie wizerunku gminy**

Osiągnięcie efektu marketingowego w postaci wzmocnienia stopnia rozpoznawalności gminy w świadomości mieszkańców oraz podmiotów zewnętrznych co skutkować powinno wzrostem zainteresowania gminą jako miejscem życia. Strategia rozwoju gminy stanowi również podstawę do stworzenia spójnej marki terytorialnej.

- **Integracja lokalnej społeczności**

Formułowanie strategii służy wypracowaniu konsensusu w sprawach kluczowych dla przyszłości gminy poprzez stworzenie płaszczyzny współdziałania, jednoczącej ludzi funkcjonujących w różnorodnych sferach życia na obszarze podległym władzom lokalnym.

Biorąc pod uwagę wymienione korzyści autorzy strategii w porozumieniu z władzami gminy dążyli do tego, aby opracowana **Strategia Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015** stanowiła podstawę do podejmowania działań budżetowych w latach następnych oraz filar wszelkich wniosków, kierowanych do instytucji i organizacji zewnętrznych, celem współfinansowania przedsięwzięć rozwojowych. Opracowany dokument spełnia jednocześnie istotną rolę informacyjną prezentując zamierzenia i aspiracje gminy w długofalowej perspektywie.

2.2. METODOLOGIA I HARMONOGRAM TWORZENIA STRATEGII

Istotnym elementem prac nad strategią jest określenie zasad metodologicznych procesu jej tworzenia. Wybór określonej ścieżki formułowania strategii determinuje bowiem przebieg i zakres merytoryczny prac z nią związanych. Podstawowym założeniem było stworzenie warunków do tego, aby proces tworzenia strategii gminy bazował na *metodzie planowania partycypacyjnego*, angażującej w tok prac nie tylko ekspertów zewnętrznych, ale również władze lokalne, przedstawiciele miejscowego biznesu, organizacji gospodarczych, środowisk społecznych, lokalnych liderów, radnych, właścicieli firm, dyrektorów instytucji, sołtysów, rolników, nauczycieli, przewodniczących organizacji i inne osoby. Celem takiego podejścia jest dążenie do aktywizacji, porozumienia i współdziałania wszystkich środowisk opiniotwórczych gminy, co służy partnerskiej i trwałej współpracy władz samorządowych z najważniejszymi podmiotami i instytucjami społecznymi szczebla lokalnego. Głównym założeniem metody partycypacyjnej jest bowiem dążenie do włączania w proces tworzenia strategii możliwie najbardziej reprezentatywnej grupy mieszkańców oraz prowadzenie prac w oparciu o ich oczekiwania, opinie, doświadczenia oraz znajomości problemów występujących na danym obszarze. W ramach metody partycypacyjnej sprawdzoną zasadą postępowania jest tzw. *collaborative planning*, czyli procedura grupowego planowania i podejmowania decyzji przez reprezentantów wszystkich zainteresowanych stron. Zakłada się przy tym, że w razie rozbieżności stanowisk poprzez dyskusję i argumentację należy dążyć do osiągnięcia rozwiązań lepszych niż mechaniczny kompromis między wstępnymi stanowiskami stron.

Pierwszym etapem tworzenia „**Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015**” było opracowanie kompleksowej diagnozy stanu obecnego stanowiącej aktualny obraz „fotografię” gminy, obejmującej informacje zebrane w pięciu głównych obszarach tematycznych, takich jak:

1. Informacje wstępne (*położenie geograficzne i administracyjne gminy, liczba mieszkańców gminy i jej zmiany w czasie, opis warunków naturalnych*)
2. Gospodarka gminy (*produkcja przemysłowa, handel i usługi, rolnictwo, turystyka*)
3. Infrastruktura techniczna (*transport i komunikacja, gospodarka odpadami, zaopatrzenie w energią elektryczną, sieć gazowa, gospodarka wodna, sieć kanalizacyjna, łączność, zielen miejska*)

4. Sfera społeczna (*ludność, rynek pracy, sytuacja mieszkaniowa, oświata, opieka zdrowotna, pomoc społeczna, sport i rekreacja, kultura, bezpieczeństwo publiczne, instytucje i organizacje lokalne*)
5. Finanse (*budżet gminy, dochody, wydatki, zadłużenie i jego struktura*)

Prace nad przygotowaniem diagnozy społeczno-gospodarczej gminy trwały od listopada 2009 do końca stycznia 2010. Przy jej opracowywaniu autorzy wykorzystali szereg źródeł informacji obejmujących dane statystyczne, materiały przekazane przez urząd gminy, jednostek organizacyjnych, a także podmiotów funkcjonujących na terenie gminy bądź świadczących na tym terenie usługi (zakład gazownictwa, zakład energetyczny, kolej).

Zakończenie prac diagnostycznych stanowiło punkt wyjścia do przygotowania kolejnego etapu prac – spotkań warsztatowych. W tym celu autorzy strategii we współpracy z przedstawicielami Urzędu Miejskiego rozpoczęli intensywną kampanię informacyjną dotyczącą prac nad strategią. Celem kampanii było dotarcie z informacją o rozpoczęciu przygotowania strategii do możliwie szerokiego grona mieszkańców. Przeprowadzone działania obejmowały rozwieszanie plakatów, promocje wydarzenia na stronie internetowej, a także bezpośrednie informacje przekazywane w formie telefonicznej i mailowej liderom społeczności lokalnych. Ważnym instrumentem wzmacniającym świadomość mieszkańców w zakresie prowadzonych prac strategicznych była ankieta dostępna zarówno w formie elektronicznej na stronie internetowej, jak i w formie drukowanej bezpośrednio w urzędzie, zawierająca zestaw pytań sondujących potrzeby i oczekiwania mieszkańców gminy dotyczące długofalowego rozwoju gminy.

Prace warsztatowe zainaugurowane zostały 4 lutego 2010 roku. W sumie przeprowadzono pięć spotkań, których harmonogram i tematyka przedstawiona została poniżej:

1. Warsztat I – 4 luty 2010 r. (czwartek godz. 16.00)

Analiza SWOT – określenie mocnych i słabych stron gminy oraz szans i zagrożeń występujących w otoczeniu.

2. Warsztat II - 18 luty 2010 r. (wtorek godz. 16.00)

Generowanie pomysłów rozwojowych.

3. Warsztat III – 2 marca 2010 r. (wtorek godz. 17.00)

Opracowanie wizji i strategicznych celów rozwoju gminy Oborniki Śląskie.

4. Warsztat IV – 18 marca 2010 r. (wtorek godz. 17.00)

Operacjonalizacja celów strategicznych – określenie zadań realizacyjnych.

5. Warsztat V – 28 kwietnia 2010 r. (środa godz. 17.00)

Prezentacja założeń strategii – wizja, cele strategiczne, priorytety, działania, Wieloletni Plan Inwestycyjny, wdrażanie, monitoring realizacji strategii.

Na etapie prac warsztatowych istotną rolę odgrywała zarówno aktywność autorów strategii jak i liderów społeczności lokalnej. Udział poszczególnych uczestników był dobrowolny i niewynagradzany finansowo. W ramach poszczególnych spotkań tematycznych liderzy społeczności lokalnej pod kierunkiem autorów strategii koncentrowali się na generowaniu pomysłów, a następnie ich stopniowej konkretyzacji aż do wskazania działań niezbędnych do ich realizacji. Wykorzystywano w tym zakresie metodę moderacji wizualnej, gdzie dyskusja oparta na pisemnych wypowiedziach uczestników warsztatów, prowadziła do osiągnięcia konsensusu we wszystkich analizowanych sprawach. Przebieg warsztatów był relacjonowany w formie sprawozdania publikowanego każdorazowo na stronie internetowej urzędu.

Na podstawie rezultatów prac warsztatowych zespół autorów strategii przystąpił do redakcji dokumentu końcowego. Owocem tych prac był wyjściowy dokument strategii, zawierający wyniki analizy SWOT, wizję, cele strategiczne, priorytety i działania. Zredagowany dokument został przedstawiony władzom gminy Oborniki Śląskie w celu poddania go konsultacjom społecznym.

3) DIAGNOZA GMINY – STAN OBECNY I UWARUNKOWANIA ROZWOJU. SYNTEZA WNIOSKÓW.

OBSZAR DIAGNOZY A – INFORMACJE WSTĘPNE

A.1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE GMINY

Gmina Oborniki Śląskie leży w północnej części województwa dolnośląskiego, w powiecie trzebnickim. Graniczy z gminami: Prusice, Trzebnica, i Wisznia Mała w powiecie trzebnickim, Brzeg Dolny i Wołów w powiecie wołowskim, Miękinia w powiecie średzkim oraz miastem Wrocław. Jej południowe granice wyznacza Odra i Widawa. Rozciągłość geograficzna gminy wynosi odpowiednio: 18,5 km z północy na południe (od 51° 12' do 51° 22' szerokości geograficznej północnej) i 15,5 km ze wschodu na zachód (od 16° 47' do 17°00' długości geograficznej wschodniej). Powierzchnia gminy wynosi 153,75 km kw.

TABELA 1: PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE.

Wyszczególnienie	Gmina Oborniki Śląskie	Miasto Oborniki Śląskie	Obszar wiejski
Powierzchnia			
ogółem w ha	15 426	1 446	13 980
ogółem w km2	154	15	139
Sołectwa			
Ogółem	23	0	0
Miejscowości			
Miejscowości (łącznie z miastami)	24	1	23
miejscowości wiejskie	23	0	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Gmina znajduje się na obszarze dwóch większych regionów geograficznych (makroregionów): Wału Trzebnickiego w części północnej i Niziny Śląskiej w części południowej. W obrębie obszarów zaliczanych do Niziny Śląskiej wyróżnia się dwie jednostki niższego rzędu (mezoregiony): Równinę Oleśnicką i Pradolinę Wrocławską, a w obrębie Wału Trzebnickiego - Wzgórza Trzebnickie.

Gmina Oborniki Śląskie charakteryzuje się znakomitym położeniem geograficznym, głównymi atutami tego położenia jest bliskie sąsiedztwo Wrocławia (ok. 26 km) oraz dogodna

komunikacja ze względu na przebiegającą przez teren gminy główną linię kolejową na trasie Wrocław - Poznań.

Sieć osadniczą gminy tworzą miasto Oborniki Śląskie, 23 wsie sołeckie i trzy przysiółki: Bagno, Borkowice, Gołędzinów, Jary, Kotowice, Kowale, Kuraszków, Lubnów z Nowosielcami, Morzęcin Mały, Morzęcin Wielki, Osola, Osolin z Brzeźnem Małym, Paniowice, Pęgów, Piekary, Przeclawice, Raków, Rościszewice, Siemianice, Uraz z Nizinami, Wielka Lipa, Wilczyn, Zajączków.

A 2. LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY I JEJ ZMIANY W CZASIE

Stan ludności na dzień 31.12.2008 wynosił 18 325 osób w tym 8 475 osób zamieszkuje miasto Oborniki Śląskie a pozostałe 9 850 osób obszary wiejskie.

TABELA 2: STAN LUDNOŚCI GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2000 – 2008.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Gmina Oborniki Śląskie									
Ogółem	17 179	17 321	17 501	17 621	17 758	17 837	17 954	18 187	18 325
Miasto Oborniki Śląskie									
Ogółem	8 274	8 362	8 387	8 414	8 440	8 461	8 416	8 464	8 475
Obszar wiejski Obornik Śląskich									
Ogółem	8 905	8 959	9 114	9 207	9 318	9 376	9 538	9 723	9 850
Powiat Trzebnicki									
Ogółem	75 481	75 963	76 397	76 644	77 072	77 172	77 599	78 248	78 703

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Liczba ludności z roku na rok nieznacznie rośnie, nawet na obszarach wiejskich obserwuje się stały wzrost liczby mieszkańców. Ludność analizowanej gminy stanowi około 23% ludności całego powiatu.

A.3 OPIS WARUNKÓW NATURALNYCH

Gmina należy do obszaru turystycznego Oborniki-Trzebnica i objęta jest projektowaną strefą „C” ochrony uzdrowiskowej. Południowa część obszaru gminy ma charakter nizinny i łagodnie wznosi się od doliny Odry ku północnemu wschodowi. Północno-wschodnią część stanowią Wzgórza Trzebnickie wyróżniające się urozmaiconą rzeźbą terenu pochodzenia glacictektonicznego. Różnice wysokości są znaczne, dochodzą do 144,0 m (od około 104,0 m n.p.m. w dolinie Odry, do 248,0 m n.p.m. w obrębie Wzgórz Trzebnickich na południe od Przeclawic). Najsilniej zróżnicowana jest rzeźba Wzgórz Trzebnickich, najłagodniej dolina Odry o szerokim, płaskim dnie.

Gmina jest stosunkowo uboga w surowce naturalne. Na jej terenie znajduje się kilka rozpoznanych złóż, z których dwa to złoża łąw ceramicznych („Pęgów”, „Pęgów II”) a pozostałe - kruszyw naturalnych, istnieją w Zajączkowie i Gołędziowie.

Obszar gminy znajduje się w jednej z najcieplejszych dzielnic klimatycznych kraju — dzielnicy wrocławskiej — obejmującej swoim zasięgiem Nizinę Śląską. Średnie temperatury roczne wynoszą tu 8,5°C, suma rocznych opadów zawiera się w przedziale 500-600 mm, a pokrywa śnieżna utrzymuje się 50-60 dni. Klimat jest wyjątkowo korzystny dla potrzeb rolnictwa, z długim okresem wegetacji – 225 dni, opadami w granicach 600 mm rocznie i średnią roczną temperaturą 8,5 °C.

WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Położenie gminy w regionie jest bardzo korzystne. Wpływ na to mają szczególnie walory naturalne, zwłaszcza duża ilość terenów zielonych i związany z nimi charakterystyczny mikroklimat. Gmina znajduje się na obszarze bardzo różnicowanym geologicznie.

Perspektywy rozwoju gminy są potencjalnie duże m.in. ze względu na niewielką odległość od aglomeracji wrocławskiej, dogodne szlaki komunikacyjne, istnienie znacznej powierzchni gruntów przewidzianych pod budownictwo jednorodzinne i rekreacyjne.

KLUCZOWE ZAGADNIENIA

Wśród najważniejszych wniosków, które wyłaniają się na podstawie zgromadzonych informacji należy wymienić:

- znakomite położenie geograficzne- tylko 26 km od centrum Wrocławia, na trasie Wrocław-Poznań,
- mikroklimat stwarzający rewelacyjne warunki dla uzdrowisk, jednocześnie klimat bardzo ciepły i sprzyjający rolnictwu,
- zróżnicowana budowa geologiczna terenu,
- interesująca architektura i budowa miasta Oborniki Śląskie,
- gmina uboga w surowce mineralne,
- różnorodność szaty roślinnej i zwierząt,
- bardzo duża ilość lasów.

OBSZAR DIAGNOZY B – GOSPODARKA GMINY

B.1 PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA

Punktem wyjścia do analizy stanu produkcji przemysłowej w gminie Oborniki Śląskie jest zestawienie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych:

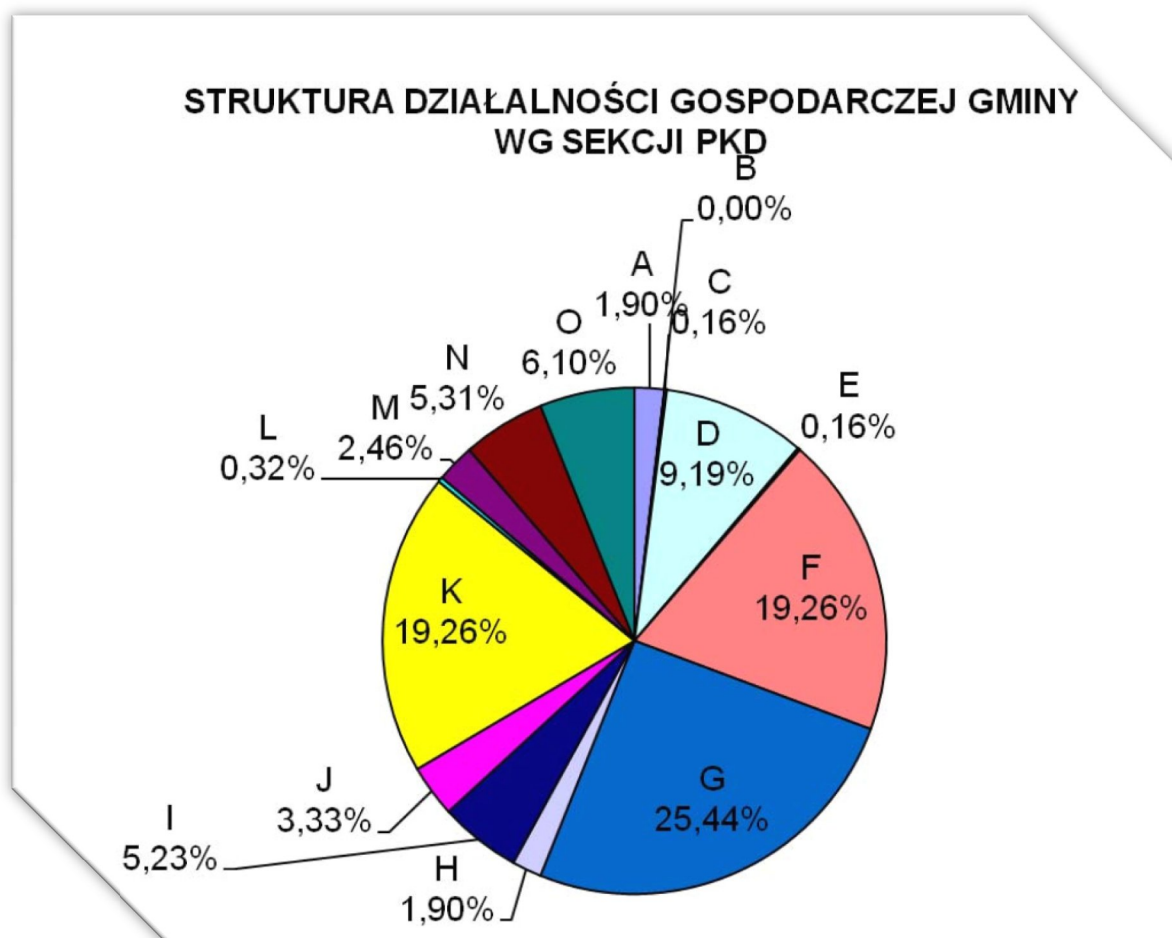
TABELA 3: LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W LATACH 2000-2008.

Wyszczególnienie	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	jed. gosp.	1 579	1 672	1 758	1 858	1 870	1 836	1 855	1 954	2 073

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

W gminie Oborniki Śląskie 98% ogółu przedsiębiorstw stanowią przedsiębiorstwa prywatne, w ramach których większość funkcjonuje jako przedsiębiorstwa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (82%). Na terenie gminy istnieje obecnie (dane 2008 rok) 30 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego. Występują również 54 stowarzyszenia i organizacje społeczne.

WYKRES 1: STRUKTURA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ GMINY WG SEKCJI PKD.

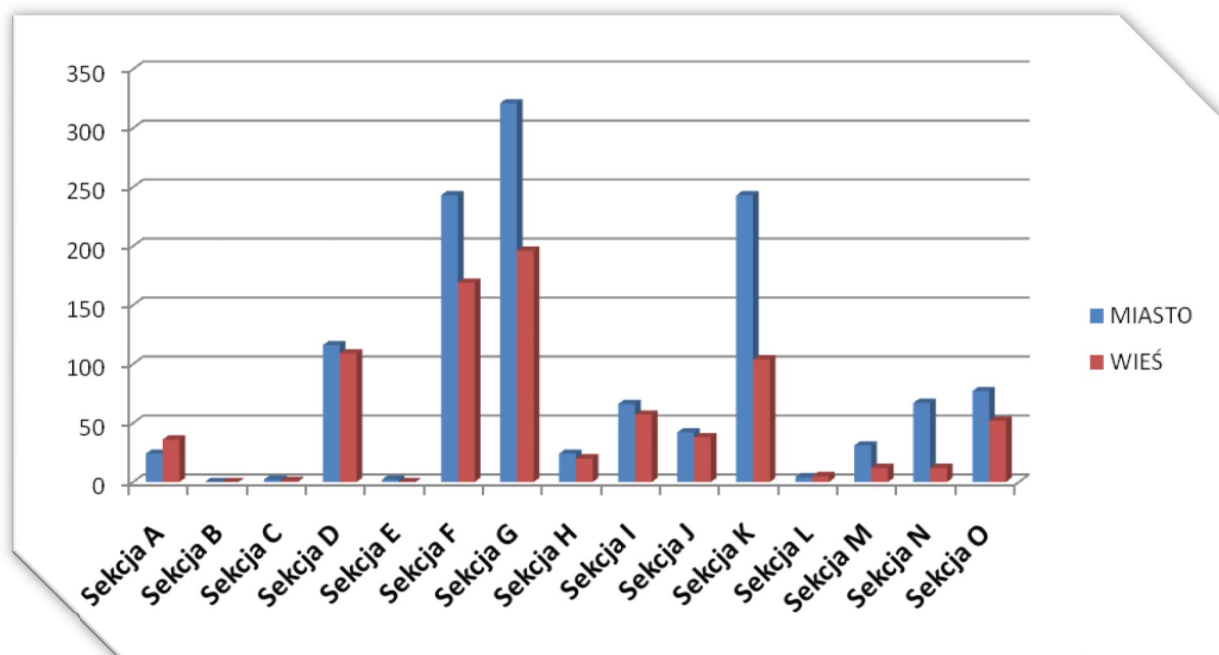

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Najważniejsze znaczenie dla regionu mają zatem następujące rodzaje działalności: Budownictwo (sekcja G) Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja F); Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D), Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (sekcja K). Przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenie gminy stanowią 27,5% przedsiębiorstw powiatu trzebnickiego.

WYKRES 2: PODZIAŁ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PROWADZONEJ NA OBSZARZE WIEJSKIM I MIEJSKIM.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Ok. 61% przedsiębiorstw gminy ma swoją siedzibę w Obornikach Śląskich (na dzień 22.10.2009 – 701 podmiotów). Większość podmiotów zajmuje się budownictwem (20%) oraz handlem hurtowym i detalicznym (25%). Stosunkowo niewiele, jak na warunki przyrodniczo-krajobrazowe gminy, funkcjonuje przedsiębiorstw zajmujących się zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (6%). Bardzo mały odsetek przedsiębiorstw stanowią należące do rolnictwa- tylko 2,8%.

Pod względem struktury funkcjonalno-przestrzennej główną rolę pełnią Oborniki Śląskie skupiające większość przedsiębiorstw. Jest to ośrodek, w którym koncentrują się usługi, produkcja oraz funkcje administracyjne. Poza miastem Oborniki Śląskie, większe zakłady przemysłowe zlokalizowane są głównie w Pęgowie, Gołędzinowie i Siemianicach. Wśród zakładów przeważają przedsiębiorstwa średniej wielkości zapewniające dużą ilość miejsc pracy, a wśród nich znajdują się zarówno dobrze działające przedsiębiorstwa polskie, jak i te z kapitałem zagranicznym.

B.2. HANDEL I USŁUGI

Handel, gastronomia, rzemiosło usługowe to obecnie w większości placówki całkowicie sprywatyzowane, działające na zasadach wolnorynkowych. Inwentaryzacja urbanistyczna przeprowadzona w październiku 2006 r. wykazała istnienie placówek usługowych niemal we wszystkich miejscowościach. Praktycznie w każdej większej wsi działa co najmniej sklep spożywczo-przemysłowy. Istotne znaczenie dla mieszkańców i turystów gminy Oborniki Śląskie mają usługi gastronomiczne. Zestawienie podstawowych danych statystycznych dotyczących handlu i usług na terenie gminy prezentuje tabela 4.

TABELA 4: LICZBA SKLEPÓW, STACJI BENZYNOWYCH I TARGOWISK NA TERENIE GMINY.

SKLEPY I STACJE PALIW	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sklepy wg sektorów własności										
Ogółem										
Sklepy	ob.	156	165	164	174	-	-	-	-	-
Pracujący w sklepach	osoba	349	374	369	400	-	-	-	-	-
sektor prywatny										
Sklepy	ob.	156	165	164	174	-	-	-	-	-
Pracujący w sklepach	osoba	349	374	369	400	-	-	-	-	-
Stacje paliw										
Obiekty	ob.	3	4	5	4	-	-	-	-	-
Pracownicy	osoba	15	16	23	18	-	-	-	-	-
TARGOWISKA										
Targowiska stałe										
Targowiska ogółem	ob.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Targowiska z przewagą sprzedaży	ob.	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Powierzchnia ogółem	m ²	700	670	670	670	920	920	920	920	920
Powierzchnia sprzedażowa targowisk	m ²	-	-	-	-	-	920	920	920	920
Stale punkty sprzedaży drobnodetalicznej	ob.	101	90	120	120	180	180	180	180	180
Targowiska sezonowe										
Targowiska lub miejsca na ulicach i placach do prowadzenia sprzedaży sezonowej	ob.	12	20	27	24	35	47	50	47	47

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

B.3 ROLNICTWO

Gmina zajmuje powierzchnię 15 426 ha, z czego 54,3% to użytki rolne. Szczegółowe dane dotyczące użytków rolnych prezentuje tabela 5.

TABELA 5: POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE.

UŻYTKI ROLNE	Gmina Oborniki Śląskie	Miasto	Obszar wiejski
Powierzchnia użytków rolnych [ha]			
Ogółem	8 379	422	7957
w tym:			
grunty orne [ha]			
Ogółem	6 415	363	6 052
Sady [ha]			
Ogółem	75	4	71
łąki [ha]			
Ogółem	916	37	879
pastwiska [ha]			
Ogółem	637	11	626
inne (grunty rolne zabudowane, pod stawami, pod rowami) [ha]			
ogółem	336	7	329

Źródło: Urząd Miejski Oborniki Śląskie, według stanu na dzień 01.01.2008

Największą część zajmują grunty orne, natomiast najmniejszą sady - odpowiednio 80% i 1% powierzchni użytków rolnych na terenie gminy. Struktura ta odpowiada strukturze w powiecie trzebnickim. Grunty rolne gminy Oborniki stanowią 13,2% gruntów powiatowych. Rodzaj gleby oraz strefa klimatyczna, w której znajduje się analizowana gmina stwarzają bardzo korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa.

Większość gruntów gminy, około 57,1 % jest we władaniu sektora publicznego (ANR, PGL, własność komunalna), natomiast pozostałe 42,9% należy do sektora prywatnego (gospodarstwa rolne, nieruchomości do 1ha, grunty spółdzielni).

Według powszechnego spisu rolnego z 2002 roku, w analizowanej gminie jest około 1 579 gospodarstw rolnych, ponad połowa z nich posiada powyżej 1 ha użytków rolnych. Gospodarstw prowadzących uprawę jest około 828 (czyli ponad 52% wszystkich gospodarstw rolnych), zajmują one powierzchnię około 332'009 arów. W gminie Oborniki Śląskie najczęściej gospodarstw uprawia ziemniaki bo aż 585. Często uprawiane są również pszenica ozima, żyto, mieszanki zbożowe jare oraz warzywa gruntowe.

Struktura upraw w gminie przedstawia się podobnie jak w Polsce czy województwie. Największy areal upraw przypada uprawie zbóż następnie ziemniakom, burakom cukrowym, rzepakowi i rzepikowi a najmniejszy udział w powierzchni zasiewów mają warzywa gruntowe.

TABELA 6: POWIERZCHNIA I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2007 -2009.

Powierzchnia i zbiory głównych ziemiopłodów w gospodarstwach indywidualnych						
Wyszczególnienie	2007		2008		2009	
	powierzchnia [ha]	zbiory [dt]	powierzchnia [ha]	zbiory [dt]	powierzchnia [ha]	zbiory [dt]
grunty orne ogółem	4380		4380		4360	
zboża ogółem	2645	80854	2793	80099	2690	88320
mieszanki zbożowo strączkowe na ziarno	15	355	15	330	12	331
strączkowe jadalne	16	213	12	136	13	200
strączkowe pastewne na ziarno	6	79	6	72	6	100
ziemniaki	260	48100	280	44800	280	53200
buraki cukrowe	14	4060	14	4060	15	4650
okopowe pastewne	5	1700	5		6	
rzepak i rzepik	145	2025	195	3608	142	3194
inne oleiste	60	639	40	362	26	472
warzywa gruntowe	161		116		142	
truskawki gruntowe	38		39		45	

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

W gminie dochodzi do zmiany przeznaczenia dużej ilości gruntów rolnych na cele nierolnicze, głównie pod zabudowę mieszkaniowo - usługową. Świadczy to o coraz wyraźniej rysującej się w gminie Oborniki Śląskie tendencji do zmniejszania znaczenia jej funkcji rolniczych i rozwoju funkcji turystyczno - rekreacyjnych oraz mieszkaniowych - jako szczególnie atrakcyjnych dla Wrocławian, pragnących i wypoczywać i mieszkać poza dużym miastem.

Obszar gminy Oborniki Śląskie wyróżnia się również dużym udziałem lasów w strukturze gruntów, który wynosi prawie 37%, natomiast w powiecie wynosi on tylko 27%. Stosunkowo wysoka lesistość stanowi niewątpliwą atut gminy. Obszary leśne zajmują powierzchnię 5 504,5 ha, co stanowi dokładnie 35,7% całkowitej powierzchni gminy. Ponad 98,6% lasów to własność publiczna natomiast 1,4% to grunty leśne prywatne. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca powierzchnia lasów, która wynika z corocznego zalesiania powierzchni gminy. Największe kompleksy leśne występują w zachodniej i północno-zachodniej części gminy. Największy stopień lesistości występuje w obrębie: Bagna, Jarów, Morzęcina Wielkiego, Osolina, Paniowic, Rościstawic, Siemianic, Urazu, Wielkiej Lipy i Osoli oraz Wilczyna. Wymienione powierzchnie leśne spełniają funkcję nie tylko turystyczną i rekreacyjną, a także wodochronną i chroniącą środowisko. Według planu urządzenia lasu, lasy ochronne - wodochronne - znajdują się w okolicy Rościstawic oraz w północnej części gminy, wodochronne i chroniące środowisko - w południowej części gminy, lasy chroniące środowisko - na północ od Pęgowa. Część wschodnia i południowa obszaru gminy jest słabo zalesiona. Znajdują się tam jedynie niewielkie lasy i zagajniki.

B.4. TURYSTYKA

Na terenie gminy można zaobserwować wzrost znaczenia funkcji turystycznej, która wynika z walorów tego rejonu. Dlatego też, turystyka i wypoczynek powinny stać się jednym z głównych priorytetów gminy. Obsługa ruchu turystycznego i rekreacyjnego a także wypoczynkowego na terenie gminy koncentruje się głównie w: Obornikach Śląskich, Osoli, Osolinie oraz Wilczynie.

Pod koniec 2008 r. baza noclegowa badanego obszaru składała się z 9 obiektów zbiorowego zakwaterowania, w których znajduje się 419 miejsc noclegowych, w tym 127 całorocznych [GUS]. W 2008 roku z noclegów skorzystało 7'241 osób, w tym 198 gości zagranicznych. Łącznie udzielono 15'594 noclegów (w tym 356 turystom zagranicznym). W ostatnim roku zaobserwowano spadek sumy udzielonych noclegów, w 2007 r. udzielono ich około 18'354 - to jest o 15 % więcej niż w 2008 roku, w powiecie trzebnickim odnotowano podobne spadki. Liczba udzielonych noclegów na jedno miejsce noclegowe w 2008 r. wyniosła około 37, co stanowi wynik nieco gorszy od powiatowego, w którym to wartość ta wyniosła około 52,5.

Turystów z roku na roku nieznacznie przybywa. Porównując bazę noclegową analizowanej jednostki do danych powiatowych stwierdzić należy, że gmina Oborniki Śląskie odgrywa znaczącą rolę – co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 7: WAŻNIEJSZE DANE TURYSTYCZNE DLA GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE [2008].

OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA [2008]		Gmina Oborniki Śląskie	Powiat Trzebnicki	Udział gminy w powiecie [%]
Miejsca noclegowe ogółem	miejsce	419	612	68,5
korzystający z noclegów ogółem	osoba	7 241	18 172	39,8
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	osoba	198	786	25,2
udzielone noclegi ogółem	nocleg	15 594	32 177	48,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych. Dane z 2008r.

Rolniczy charakter gminy a także jej walory przyrodnicze, stwarzają bardzo dobre warunki do rozwoju agroturystyki. Gospodarstwa agroturystyczne, które istnieją na terenie gminy rozwijają się i starają się zapewnić swoim gościom nowe atrakcje. Oferują one miłą atmosferę, świeżą żywności oraz inne atrakcje takie jak pięknie ukwiecone ogrody ze zwierzętami, zarybione stawy czy też smażalnie ryb wraz z zadaszonymi miejscami na długie biesiady. Część z nich posiada też stajnie z końmi i szkółkami jeździeckimi. Klientami gospodarstw agroturystycznych są głównie osoby starsze, małżeństwa z dziećmi. Przyjmowane są też wycieczki przedszkolne i szkolne, organizowane są także okolicznościowe imprezy dla zakładów pracy i grup zawodowych.

WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Ze względu na położenie geograficzne oraz bardzo dobre warunki przyrodnicze, badana Gmina, jest obszarem typowo rolniczo - turystycznym. Warunki glebowe są korzystne, dlatego użytki rolne zajmują ponad połowę ogólnej powierzchni. Obserwuje się tendencję do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nie rolnicze, w kierunku zabudowy mieszkaniowo- usługowej. Stosunkowo wysoka lesistość stanowi kolejny atut gminy. Lasy spełniają funkcję nie tylko turystyczną i rekreacyjną, a także wodochronną i chroniącą środowisko. Walory przyrodnicze sprawiają, że turystyka i wypoczynek powinny stać się głównymi priorytetami gminy. Obsługa ruchu turystycznego jest wciąż niewystarczająca, a turystów z roku na roku przybywa. Porównując bazę noclegową analizowanej jednostki do danych powiatowych stwierdzić należy, że gmina ta odgrywa znaczącą rolę. Miejsca noclegowe oferowane przez gminę stanowią 68,5% powiatowych a udzielone noclegi ponad 48%.

Gospodarka gminy oparta jest głównie na budownictwie, znaczącą rolę stanowią przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego, szczególnie Technisat. Gmina dysponuje bardzo ciekawymi atrakcjami turystycznymi, stanowiąc „zielone płuca Wrocławia” zapewnia odpoczynek od zgiełku miasta. Duża liczba obszarów zielonych, dobry klimat, oraz architektura sprawiają, że dalsze rozwijanie zaplecza turystyczno-rekreacyjnego może wpłynąć znacząco na przyszły rozwój gminy.

KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- obszar rolniczo - turystyczny dzięki bardzo dobrym walorom przyrodniczym i klimatycznym,
- znaczący udział gminy w ruchu turystycznym na terenie całego powiatu,
- zmienianie przeznaczenia gruntów rolnych na mieszkaniowo- usługowe,
- atuty przyrodnicze sprawiają, że turystyka i wypoczynek powinny być dalej rozwijane i stanowić priorytet gminy,
- na terenie gminy funkcjonuje wiele spółek z udziałem kapitału zagranicznego,
- główne znaczenie ma budownictwo oraz handel i naprawa pojazdów (łącznie ok. 45% przedsiębiorstw),
- przedsiębiorstwa gminy stanowią 27,5% podmiotów gospodarczych powiatu,
- na terenie gminy działa niewiele przedsiębiorstw zajmujących się wydobywaniem surowców naturalnych,
- stosunkowo niewiele, jak na warunki krajobrazowo-klimatyczne, jest przedsiębiorstw zajmujących się zakwaterowaniem i gastronomią,
- na terenie gminy istnieją 2 z 3 istniejących na terenie powiatu przedsiębiorstw zajmujących się dostawą wody,

- na terenie gminy działają znane polskie przedsiębiorstwa: MIŚ, Interchemol, Olimp&Olimp,
- duże możliwości zatrudnienia zapewniają firmy z udziałem kapitału zagranicznego,
- bardzo dużo atrakcji turystycznych - zabytków, parków, ogrodów,
- budynki o bogatej i zróżnicowanej formie architektonicznej,
- ciekawy zamek w Urazie - niestety zrujnowany,
- liczne punkty widokowe,
- kąpielisko w Wilczynie zapewniające wiele atrakcji,
- malowniczy staw w Osolinie - niestety niezadbany,
- ciekawe szlaki piesze i rowerowe – słabo wypromowane.

OBSZAR DIAGNOZY C – INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

C.1 TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Przez teren gminy Oborniki Śląskie przebiegają:

- trzy drogi wojewódzkie,
- piętnaście dróg powiatowych,
- sieć dróg gminnych.

- drogi wojewódzkie

nr 340 Oleśnica – Wołów – Lubin

nr 341 Pęgów – Uraz Brzeg Dolny

nr 342 Wrocław – Oborniki Śląskie – Skokowa

Stan techniczny dróg wojewódzkich na terenie gminy oceniany jest jako dostateczny, przy czym:

- droga nr 340 – stan dobry
- droga nr 341- odcinek początkowy w miejscowości Pęgów jest w stanie niedostatecznym z licznymi ubytkami nawierzchni; dalej stan dobry
- droga nr 342 – odcinki drogi w miejscowościach Wielka Lipa i Osolin stan niedostateczny z licznymi ubytkami nawierzchni, odcinek Wrocław – Oborniki Śl. stan dostateczny z koleinami.

- drogi powiatowe

Przez teren gminy Oborniki Śląskie przebiega 15 dróg powiatowych.

TABELA 8: DROGI POWIATOWE W UKŁADZIE DRÓG MIEJSKICH I WIEJSKICH W ROZBICIU NA GMINY.

GMINA	DROGI ZAMIEJSKIE				DROGI MIEJSKIE				RAZEM
	Długość (km)				Długość (km)				
	Ogółem	w tym o nawierzchni			Ogółem	w tym o nawierzchni			
		twardej	gruntowej ulepszonej	nieulepszonej		Twardej	gruntowej ulepszonej	nieulepszonej	
OBORNIKI ŚLĄSKIE	57,5	49,6	-	7,9	4,6	4,6	-	-	62,1
PRUSICE	62,9	60,1	-	2,8	4,5	4,5	-	-	67,4
TRZEBNICA	88,7	82,3	-	6,4	4,0	4,0	-	-	92,7
WISZNIA MAŁA	41,2	36,5	-	4,7	-	-	-	-	41,2
ZAWONIA	61,5	58,4	-	3,1	-	-	-	-	61,5
ŻMIGRÓD	110,1	90,3	-	19,8	2,8	2,8	-	-	112,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zarządu Dróg Powiatowych w Trzebnicy.

Łączna długość dróg powiatowych na wiejskich terenach gminy Oborniki Śląskie to 57,5 km, a na terenach miejskich to 4,6 km. Łącznie przez teren gminy przebiega nieco ponad 62 km dróg powiatowych, ich stan techniczny oceniany jest jako dostateczny. Wiele z nich wymaga remontu bądź modernizacji.

- drogi gminne

Łączna długość dróg gminnych pozamiejskich – 80 km, w tym:

- o nawierzchni twardej – 19 km,
- o nawierzchni ulepszonej – 4 km,
- o nawierzchni gruntowej – 57 km.

Łączna długość dróg gminnych w granicach miasta – 31 km, w tym:

- o nawierzchni twardej – 15 km,
- o nawierzchni ulepszonej – 8 km,
- o nawierzchni gruntowej – 8 km.

Brak danych o drogach wewnętrznych gruntowych – są to drogi dojazdowe do gospodarstw rolnych. Stan dróg o nawierzchni utwardzonej oceniany jest jako dostateczny, natomiast dróg gruntowych i o nawierzchni ulepszonej jako niedostateczny. Chodniki posiada jedynie ok. 15-25% dróg gminnych na terenach miejskich i poniżej 1% na terenach wiejskich, natomiast oświetlenie drogowe obejmuje ok. 70% dróg gminnych położonych w terenie zabudowanym.

Analizując stan sieci drogowej nie sposób pominąć inwestycji oddziałujących na poprawę połączenia gminy z innymi miastami – m.in. Wrocławiem oraz Trzebnicą.

- 1) Budowa Autostradowej Obwodnicy Wrocławia A-8 poprowadzonej nowym szlakiem o łącznej długości 26,765 km, odcinka drogi ekspresowej S8 o długości 0,5 km oraz dwóch łączników: Kobierzyce i Długołęka o łącznej długości 8,15 km. Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na obrzeżach miasta w jego północno-zachodniej części. Głównym celem inwestycji jest odciążenie centralnych arterii, ulic i pozostałych obecnych ciągów komunikacyjnych Wrocławia i skierowanie ruchu tranzytowego poza ich rejon. Wpłyne to korzystnie na poprawienie bezpieczeństwa na drogach krajowych nr 8 – odcinki: Długołęka-Wrocław i Wrocław-Kobierzyce oraz nr 5 – odcinek: Trzebnica-Wrocław oraz usprawni przepływ ruchu tranzytowego.
- 2) budowa Obwodnicy Śródmiejskiej Miasta – odcinek północny
Jest to inwestycja, której realizacja trwa już wiele lat. Obecnie do ruchu oddano już ponad 50% planowanego przebiegu. Obwodnica ta ma pomóc mieszkańcom Wrocławia w płynnym przemieszczaniu się pomiędzy peryferyjnymi dzielnicami miasta. Obecnie trwają prace nad północnym odcinkiem obwodnicy. W ramach inwestycji powstanie blisko 5 kilometrów dwupasmowej drogi aż do ul. Żmigrodzkiej z wiaduktami nad ul. Obornicką i Żmigrodzką oraz linią kolejową Wrocław - Poznań.

W świetle zgromadzonych informacji gęstość sieci drogowej należy uznać za adekwatną do potrzeb lokalnej społeczności, natomiast jej stan techniczny jest niezadowolający. W godzinach szczytów komunikacyjnych tworzą się korki (nieznacznie mniejsze niż charakterystyczne dla innych gmin w pobliżu aglomeracji wrocławskiej). Fakt ten może niekorzystnie wpływać na możliwości rozwoju gminy, szczególnie że ten rodzaj transportu wykorzystuje przytłaczająca większość mieszkańców gminy. Sytuację w tym zakresie znacznie poprawią inwestycje drogowe realizowane w ramach Autostradowej Obwodnicy Wrocławia oraz Obwodnicy Śródmiejskiej. Wraz ze wzrostem ruchu tranzytowego rosnąć będzie potrzeba budowy obwodnicy miasta Oborniki Śląskie, a także poprawa bezpieczeństwa pieszych.

Stacja Oborniki Śląskie leży na trasie linii kolejowej E59. Zapewnia to dogodne połączenie kolejowe z aglomeracją wrocławską i Poznaniem, a w konsekwencji z innymi miastami. Obecnie trasa ta jest kompleksowo modernizowana, zakończenie głównej fazy robót wg. PLK S.A. planowane jest w 2015 roku. Planowane efekty modernizacji przedstawia tabela 9.

TABELA 9: PORÓWNANIE CZASÓW PRZEJAZDÓW POCIĄGÓW NA TRASIE WROCŁAW – POZNAŃ W ROKU 2010 i 2015.

Rodzaj pociągu	Czas przejazdu [Wrocław – Poznań] 2010 r.	Czas przejazdu [Wrocław – Poznań] 2015 r.
Pociąg osobowy REGIO (pospieszny InterRegio PR)	2 h 45 min (2h 20 min)	2 h 0 min (1h 40 min)
Pociąg pospieszny TLK - PKP IC	2h 30 min	1 h 37 min
Pociąg EX, IC	2 h 12 min	1h 20 min.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PLK S.A.

Zgromadzone informacje pozwalają na stwierdzenie, że gmina Oborniki Śląskie posiada dogodne połączenie kolejowe z aglomeracją wrocławską i Poznaniem, a w konsekwencji z innymi miastami. Ilość pociągów regionalnych oraz pospiesznych wydaje się być adekwatna do potrzeb i pozwala na bezproblemowe przemieszczanie się mieszkańców gminy do okolicznych miast. W ciągu doby na trasie Wrocław – Oborniki Śląskie kursuje 14 pociągów Regio, 2 InterRegio oraz 13 pociągów TLK (pospieszne). Prowadzone prace modernizacyjne na linii E59 sprawiają, że w niedługiej perspektywie transport kolejowy może stać się jednym z filarów transportu publicznego oraz ogromnym atutem rozwojowym gminy. Wymierne skrócenie czasu podróży do roku 2015 sprawi, że poprawi się konkurencyjność transportu kolejowego, w ślad za tym może on przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym.

C.2 GOSPODARKA ODPADAMI

Odpady komunalne z Gminy Oborniki Śląskie są odbierane i wywożone przez kilka firm. Większość z nich trafia na składowisko odpadów komunalnych w Golędzinowie, które jest wyposażone w wagę elektroniczną pozwalającą na określenie masy przywożonych odpadów.

Na terenie gminy Oborniki Śląskie pozwolenie na działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców i małych podmiotów gospodarczych posiada kilkanaście firm, z których 90 % rynku obsługuje Zakład Gospodarki Komunalnej. Pozostałe firmy aktywnie działające na tym rynku to: WPO ALBA S.A, VEOLIA Usługi dla Środowiska, TRANS-FORMERS Sp. z o.o., Dolnośląskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o..

W gminie istnieją **два systemy odbioru odpadów**. Oprócz regularnego odbioru i wywozu na składowisko niesegregowanych odpadów z gospodarstw domowych, istnieje także system selektywnej zbiórki odpadów użytecznych, obejmujący makulaturę, opakowania szklane, puszki aluminiowe oraz tworzywa sztuczne.

Na terenie gminy Oborniki Śląskie funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów. Selektywnie zbierane są szkło (zmieszane), tworzywa sztuczne (bez podziału) wraz puszkami i makulatura. Odpady te są zbierane przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Obornikach Śląskich i wywożone na składowisko w Golędzinowie. Ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie w latach 2005-2009 przedstawia tabela 10.

TABELA 10: ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH ZDEPONOWANYCH NA SKŁADOWISKU W GOŁĘDZINOWIE W LATACH 2005-2009.

L.p.	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów zdeponowanych w latach				
		2005	2006	2007	2008	2009
		Mg	Mg	Mg	Mg	Mg
1.	Odpady z przetworzonych włókien tekstylnych	25,56	22,16	6,1	23,4	19,78
2.	Zmieszane odpady opakowaniowe	2,34	12,24	26,3	19,2	13,44
3.	Usunięte okleiny, afisze, tapety i papier	5,64	5,12	7,9	9,1	9,34
4.	Odpadowa papa	4,90	7,66	20,7	14,5	33,84
5.	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	303,30	796,94	676,0	437,5	475,26
6.	Odpady ulegające biodegradacji	11,10	16,94	36,9	31,8	3,18
7.	Grunt i ziemia, w tym kamienie	31,66	24,64	12,5	0,5	43,48
8.	Niesegregowane odpady komunalne	5187,66	3 996,36	4 144,0	4 151,0	3 877,12
9.	Odpady z oczyszczania ulic i placów	178,42	68,22	78,9	51,2	0,42
	RAZEM Mg	5 769,46	4 950,28	5 009,3	4 738,2	4 509,68

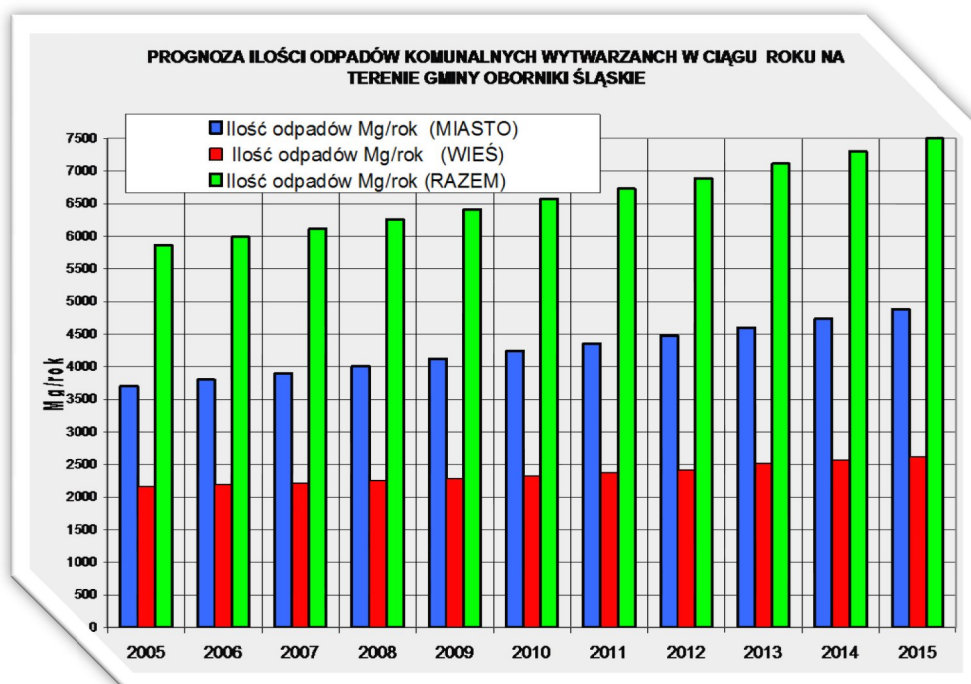
Źródło: Urząd Miejski Oborniki Śląskie, według stanu na dzień 01.02.2010 r.

Zgromadzone dane statystyczne wskazują, że ilość odpadów wytwarzanych w Polsce oraz gminie Oborniki Śląskie nieustannie rośnie. Tak będzie się działo również w przyszłości, co potwierdzają prognozy zaprezentowane na wykresie 3.

WYKRES 3: PROGNOZA ILOŚCI ODPADÓW WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE.

Źródło: Urząd Miejski Oborniki Śląskie, Program Gospodarki Odpadami.

W związku ze stopniowym wyczerpywaniem się możliwości składowania odpadów w Gołędzinowie w ostatnich latach ilość przyjmowanych tam odpadów zmniejszała się. Z końcem 2009 roku składowisko w Gołędzinowie zostało zamknięte. W związku z tym od 1 stycznia 2010 roku w ramach realizacji ustawowych zadań gminy odpady wywożone są na składowisko w gminie Trzebnica.

C.3 ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Zaopatrzenie miasta i gminy Oborniki Śląskie w energię elektryczną z sieci państwowej odbywa się z Głównego Punktu Zasilania (GPZ) zlokalizowanego we wschodniej części miasta, przy ul. Trzebnickiej. GPZ zasilany jest liniami napowietrznymi wysokiego napięcia z kierunków:

Żmigród – linią S-135

Pasikowice – linią S-127

TABELA 11: ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W MIEŚCIE I GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2008.

	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w miastach						
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	2 668	2 775	2 700	2 765	2 788
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	6 286	5 964	7 066	8 100	6 874

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Zgromadzone informacje wskazują, że infrastruktura techniczna zaopatrzenia w energię elektryczną pozwala na zaspokojenie potrzeb lokalnej wspólnoty.

C.4 SIEĆ GAZOWA

Przez teren gminy Oborniki Śląskie przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- gazociąg Dn 200 stanowiący północną obwodnicę m.Wrocławia,
- gazociąg Dn350 relacji Aleksandrowice – Szewce,
- gazociąg Dn 100 relacji Godzięcin – Oborniki Śl. – Trzebnica
- gazociąg relacji stacja I o Oborniki Śl. – Trzebnica.

TABELA 12: ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI GAZOWEJ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2008.

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem	%	43,2	43,2	42,7	42,5	42,2
w miastach	%	86,9	87,0	86,9	87,2	87,1
na wsi	%	3,6	3,6	3,6	3,5	3,6
DOLNOŚLĄSKIE – gminy miejsko-wiejskie ogółem	%	38,9	38,2	38,8	38,8	38,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Miejscowości w gm. Oborniki, które obecnie zasilane są gazem wysokometanowym z sieci DSG to: Oborniki Śląskie, Kuraszków i Siemianice. Na terenie gminy Oborniki Śląskie występuje sieć gazowa wysokiego ciśnienia, której operatorem jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Dolnośląska Spółka Gazownictwa jest w trakcie opracowania koncepcji gazyfikacji wybranych miejscowości w gminie Oborniki Śląskie, które zostały wytypowane ze względu na najbliższe położenie od źródła zasilania oraz największe możliwości rozwojowe. Są to:

- 1) Szewce,
- 2) Paniowice,
- 3) Zajączków,
- 4) Pęgów
- 5) Gołędzinów.

W świetle zgromadzonych informacji dot. sieci gazowej, należy stwierdzić, że dostępność w obrębie całej gminy jest jedynie zadowalająca. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci jest co prawda wyższy, niż w porównywalnych gminach województwa, natomiast dostępność na terenach wiejskich jest bardzo słaba. Mimo dynamicznego rozwoju miejscowości wiejskich, od 2004 roku długość sieci nie uległa znaczącemu wydłużeniu (jedynie o ok. 2km). Warto zwrócić uwagę, że wraz z rozwojem gminy rosnąc będą również potrzeby dotyczące dostępności sieci gazowej, szczególnie na terenach wiejskich. W poprawie sytuacji w tym zakresie pomocne powinny być planowane inwestycje DSG (ich szczegółowy zakres DSG określi w kwietniu 2010 r.).

C.5 GOSPODARKA WODNA

Eksploatacja wodociągów, polegająca na sprzedaży wody, bieżących konserwacjach i naprawach sieci oraz ujęć i stacji uzdatniania wody jest przedmiotem działania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Obornikach Śląskich.

TABELA 13: PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZAOPATRZENIA W WODĘ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2008.

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	130,5	133,1	133,9	135,8	143,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	4 438	4 503	3 905	4 002	4 162
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	584,4	634,7	621,6	570,3	604,7
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w mieście	osoba	8 143	8 164	8 123	8 172	8 185
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej ogółem	osoba	16 270	16 365	16 493	16 740	16 924

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zestaw istniejących ujęć wody w podstawowym stopniu zaspokaja potrzeby lokalnej społeczności. Należy jednak zauważyć, iż w badanym okresie występowały pewne przejściowe problemy w związku ze złą jakością wody dostarczaną z ujęcia wodociągowego w Lubnowie (co skutkowało wprowadzeniem w miejscowościach: Lubnów, Pęgów, Zajączków, Uraz, Niziny, Raków, Kotowice, Paniowice odpowiednich ulgi w płatnościach za wodę).

Zgodnie z założeniami projektu uchwały budżetowej na rok 2010 planowane są następujące inwestycje w na rzecz poprawy zaopatrzenia w wodę:

- a) rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Morzęcin Wielki,
- b) budowa sieci wodociągowej Brzeźno-Osolin. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2011. Wartość projektu to 3 mln (z czego 2 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- c) budowa sieci wodociągowej Droszów-Borkowice,
- d) modernizacja SUW Oborniki Śl. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Wartość projektu to 2,75 mln (z czego 1,25 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- e) rozbudowa ujęcia w Lubnowie.

W świetle zgromadzonych informacji nasycenie siecią wodociągową oraz średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych korzystających z wodociągów w gminie Oborniki Śląskie należy uznać za adekwatne do skali potrzeb lokalnej społeczności.

C.6 SIEĆ KANALIZACYJNA

Eksploatacja sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków powierzona jest Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Obornikach Śląskich. W ramach zadań eksploatacyjnych znajdują się: odbiór, odprowadzenie i oczyszczenie ścieków, bieżące konserwacje i naprawy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków.

TABELA 14: PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2008.

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	33,9	35,0	35,4	35,5	35,7
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 155	1 183	1 194	1 205	1 219
Ścieki odprowadzone	dam3	362,8	366,9	366,2	364,4	366,6
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w miastach	osoba	7 397	7 440	7 406	7 458	7 474
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ogółem	osoba	7 983	8 030	8 009	8 076	8 113

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

TABELA 15: ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2008.

Wyszczególnienie	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem	%	45,0	45,0	44,6	44,4	44,3
w miastach	%	87,6	87,9	88,0	88,1	88,2
na wsi	%	6,3	6,3	6,3	6,4	6,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z zaprezentowanych danych wyłania się wyraźna dysproporcja w poziomie skanalizowania gminy. Sieć kanalizacyjna w całości obsługuje jedynie miasto Oborniki Śląskie i miejscowość Gołędzinów, ponadto w ok. 30% skanalizowana jest miejscowość Wilczyn.

Zaspokojenie potrzeb kanalizacyjnych na tle innych gmin powiatu trzebnickiego i gmin województwa dolnośląskiego ogółem prezentuje tabela 16.

TABELA 16: ODSETEK LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ W GMINACH POWIATU TRZEBNICKIEGO I WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W LATACH 2004-2008.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2007	2008
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Oborniki Śląskie	45,0	45,0	44,6	44,4	44,3
Prusice	8,8	9,2	9,2	9,3	9,4
Trzebnica	52,7	52,8	52,7	52,8	55,7
Wisznia Mała	19,0	21,8	23,2	27,5	29,3
Zawonia	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Żmigród	50,9	51,6	51,6	51,5	51,5
DOLNOŚLĄSKIE - gminy miejsko-wiejskie ogółem	49,4	50,1	50,5	50,9	51,3
DOLNOŚLĄSKIE - ogółem	65,7	66,1	66,4	66,9	67,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zaprezentowane zestawienie wskazuje na istotne zaległości gminy Oborniki Śląskie w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej. Różnice są szczególnie wyraźne w porównaniu do średniej oszacowanej dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego. W świetle danych za ostatnie lata standardem dla gmin miejsko wiejskich jest dostępność sieci dla 50% mieszkańców w gminach miejsko-wiejskich. Tymczasem w gminie Oborniki Śląskie odsetek ten nie przekracza 45%, a na samych obszarach wiejskich gminy wynosi jedynie ok. 6,5%.

Obecny stan oraz zasięg sieci kanalizacyjnej jest niewystarczający w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności. Z tego względu gmina planuje szereg działań inwestycyjnych mających poprawić obecny stan rzeczy. Zgodnie z założeniami projektu uchwały budżetowej na rok 2010 planowane są następujące działania:

- a) kanalizacja Rościszewice – Jary. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Łączna wartość wydatków to 8,025 mln (z czego 6,75 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- b) kanalizacja Siemianice-Kuraszków. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Łączna wartość wydatków to 12,9 mln (z czego 6,75 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- c) kanalizacja Wilczyn. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2011. Łączna wartość wydatków to 1,75 mln (z czego 1,475 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- d) oczyszczalnia ścieków Oborniki. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Łączna wartość wydatków to 2,5 mln (z czego 1,6 mln zł ma pochodzić ze środków unijnych),
- e) przebudowa kanalizacji ogólnospławnej w obornikach Śląskich. Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Łączna wartość wydatków to 1,1 mln (finansowane ze środków własnych i wpływów z emisji obligacji),
- f) kanalizacja południowo-zachodniej części gminy (Pegów, Zajączków, Paniowice, Kotowice, Raków, Uraz, Lubnów, Nowosielce, Niziny). Realizacja zadania planowana jest na lata 2010-2012. Łączna wartość wydatków to 1,1 mln (finansowane ze środków własnych i wpływów z emisji obligacji).

Wspólną cechą prezentowanych zamierzeń jest planowany wysoki udział środków unijnych w finansowaniu poszczególnych projektów. To sprawia, iż poprawa dostępności, jak i jakości sieci kanalizacyjnej w decydującej mierze uzależniona jest od możliwości pozyskania środków z tego źródła.

C.7 ŁĄCZNOŚĆ

Wszystkie miejscowości gminy Oborniki Śląskie posiadają sieć telekomunikacyjną telefonii stacjonarnej – nie zachodzą więc, z technicznego punktu widzenia, przeszkody dotyczące zwiększenia liczby użytkowników telefonów stacjonarnych i internetu.

Na terenie gminy Oborniki Śląskie działają również przekaźniki operatorów telefonii komórkowej:

PLUS – 2 przekaźniki na terenie Obornik Śląskich,

ERA – 1 przekaźnik w Obornikach Śl., 1 przekaźnik w Pęgowie,

ORANGE – 1 przekaźnik w Obornikach Śl., 1 przekaźnik w Wielkiej Lipie, 1 przekaźnik w Golędzinowie.

Głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest Telekomunikacja Polska S.A. Na terenie niektórych miejscowości (szczególnie wiejskich) gminy występują problemy z uzyskaniem przyłącza telefonicznego. Niewystarczająca i nieatrakcyjna kosztowo jest również oferta dostępu do Internetu. Warunki te mogą pogarszać jakość życia mieszkańców, a także obniżać skłonność do osiedlania się na terenie gminy.

C.8 ZIELEŃ MIEJSKA

Zieleń miejska stanowi bardzo ważny element każdego miasta. Prawidłowo ukształtowane tereny zielone poprawiają warunki życia mieszkańców, dlatego należy zadbać, aby były one jak najlepsze. Zespoły roślinności spełniają w mieście nie tylko cele estetyczne i wypoczynkowe, ale także zdrowotne.

Na badanym obszarze tereny zieleni miejskiej charakteryzują się dużą różnorodnością. Są to parki miejskie i wiejskie, skwery, zieleńce, a także pasy zieleni wzdłuż dróg przebiegających przez miasto Oborniki Śląskie oraz tereny, na których znajdują się urządzenia rekreacyjne dla dzieci. Podział ten przedstawiono w tabeli poniżej.

TABELA 17: PODZIAŁ ZIELENI MIEJSKIEJ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE.

MIASTO		WIEŚ	
Skwery	4,47 ha	Skwery	0,9 ha
Parki	3,72 ha	Parki	3,89
Zieleńce	7,18 ha	Zieleńce	1,1
Zieleń w pasie dróg	3,69 ha	Zieleń w pasie dróg	-
Place zabaw	Znajdują się na terenie parków	Place zabaw	2,1 ha

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego Oborniki Śląskie.

Na terenie miasta Oborniki Śląskie najwięcej jest zieleńców i skwerów natomiast na obszarze wiejskim najwięcej jest parków.

W świetle zgromadzonych informacji należy uznać, że miasto posiada duży potencjał w zakresie zieleni miejskiej. Oborniki Śląskie są najbardziej zalesioną gminą powiatu, co powoduje, że utrzymanie zieleni w mieście nabiera szczególnego znaczenia. Istnieje wiele terenów, które mogłyby stać się zieloną wizytówką miasta. W celu poprawy atrakcyjności gminy jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także zmianę sposobu realizacji zadań dotyczących utrzymania zieleni miejskiej.

WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Gmina posiada infrastrukturę techniczną niezbędną do zaspokajania podstawowych potrzeb lokalnej społeczności. Jednak jej stan, zasięg i dostępność są zróżnicowane. Gęstość sieci drogowej należy uznać za adekwatną do potrzeb lokalnej społeczności, natomiast jej stan techniczny jest niezadowolający. W godzinach szczytów komunikacyjnych tworzą się korki (jednak nieznacznie mniejsze niż charakterystyczne dla innych gmin w pobliżu aglomeracji wrocławskiej). Fakt ten może niekorzystnie wpływać na możliwości rozwoju gminy, szczególnie że ten rodzaj transportu wykorzystuje przytłaczająca większość mieszkańców gminy. Sytuację w tym zakresie znacznie poprawią inwestycje drogowe realizowane w ramach Autostradowej Obwodnicy Wrocławia oraz Obwodnicy Śródmiejskiej. Wraz ze wzrostem ruchu tranzytowego rosnąć będzie potrzeba budowy obwodnicy miasta Oborniki Śląskie, a także poprawy bezpieczeństwa pieszych.

Zgromadzone informacje pozwalają na stwierdzenie, że gmina Oborniki Śląskie posiada dogodne połączenie kolejowe z aglomeracją wrocławską i Poznaniem, a w konsekwencji z innymi miastami. Ilość pociągów regionalnych oraz pośpiesznych wydaje się być adekwatna do potrzeb i pozwala na bezproblemowe przemieszczanie się mieszkańców gminy do okolicznych miast. Prowadzone prace modernizacyjne na linii E59 sprawiają, że w niedługiej perspektywie transport kolejowy może stać się jednym z filarów transportu publicznego oraz ogromnym atutem rozwojowym gminy. Wymierne skrócenie czasu podróży do roku 2015 sprawi, że transport kolejowy może przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym.

Nadal zauważalnym problemem, którego nie można pomijać są tzw. dzikie wysypiska. Rozwiązanie problemu wymaga podjęcia zarówno doraźnych działań (kontrola, opłaty karne, odpowiednia kalkulacja stawek), jak i długofalowych inicjatyw (akcje bezpłatnego wywozu odpadów i kampanie edukacyjne prowadzące do wzrostu poczucia odpowiedzialności za lokalną wspólnotę).

Zgromadzone informacje wskazują, że infrastruktura techniczna zaopatrzenia w energię elektryczną oraz w wodę pozwala na zaspokojenie potrzeb lokalnej wspólnoty w wysokim stopniu.

W świetle zgromadzonych informacji dot. sieci gazowej, należy stwierdzić, że dostępność w obrębie całej gminy jest jedynie zadowolająca. Odsetek mieszkańców korzystających z sieci jest co prawda wyższy, niż w porównywalnych gminach województwa, natomiast dostępność na terenach wiejskich jest bardzo słaba. Mimo dynamicznego rozwoju miejscowości wiejskich, od 2004 roku długość sieci nie uległa znaczącemu wydłużeniu (ok. 2km). Warto zwrócić uwagę, że wraz z rozwojem gminy rosnąć będą również potrzeby dotyczące dostępności sieci gazowej, szczególnie na terenach wiejskich. W poprawie sytuacji w tym zakresie pomocne powinny być planowane inwestycje DSG (ich szczegółowy zakres zawierać będzie „Koncepcja gazyfikacji wybranych miejscowości gminy Oborniki Śląskie”, której opracowanie powinno się zakończyć w kwietniu 2010 r. – wg. informacji DSG ze względu na najbliższe położenie od źródła zasilania oraz największe możliwości rozwojowe wstępnie wytypowane zostały: Szewce, Paniowice, Zajączków, Pęgów, Golędzinów).

Nasylenie siecią wodociągową oraz średnie jednostkowe zużycie wody w gospodarstwach domowych korzystających z wodociągów w gminie Oborniki Śląskie należy uznać za adekwatne do skali potrzeb lokalnej społeczności.

Zgromadzone dane wskazują na istotne zaległości gminy Oborniki Śląskie w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej. Różnice stają się wyraźne w porównaniu do średniej oszacowanej dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego. W świetle danych za ostatnie lata standardem dla gmin miejsko-wiejskich jest dostępność sieci dla 50% mieszkańców w gminach miejsko-wiejskich. Tymczasem w gminie Oborniki Śląskie odsetek ten nie przekracza 45%, a na samych obszarach wiejskich gminy wynosi jedynie ok. 6,5%.

Obecny stan oraz zasięg sieci kanalizacyjnej jest niewystarczający w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności. Z tego względu gmina planuje szereg działań inwestycyjnych mających poprawić obecny stan rzeczy. Wspólną cechą prezentowanych zamierzeń jest planowany wysoki udział środków unijnych w finansowaniu poszczególnych projektów. To sprawia, iż poprawa dostępności jak i jakości sieci kanalizacyjnej w decydującej mierze uzależniona jest od możliwości pozyskania środków z tego źródła.

Na terenie niektórych miejscowości (szczególnie wiejskich) gminy występują problemy z uzyskaniem przyłącza telefonicznego. Niewystarczająca i mało atrakcyjna kosztowo jest również oferta dostępu do Internetu. Warunki te mogą pogarszać jakość życia mieszkańców, a także obniżać skłonność do osiedlania się na terenie gminy. Warto przeanalizować różne pośrednie możliwości przeciwdziałania tym niekorzystnym czynnikom.

W świetle zgromadzonych informacji należy uznać, że miasto posiada duży potencjał jeśli chodzi o zieleni miejską. Oborniki Śląskie są najbardziej zalesioną gminą powiatu, co powoduje, że utrzymanie zieleni w mieście nabiera szczególnego znaczenia. Istnieje wiele miejsc i terenów, które mogłyby stać się wizytówką miasta. W celu poprawy atrakcyjności gminy jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także sposobu realizacji zadań dotyczących utrzymania zieleni miejskiej.

KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- dobra gęstość sieci drogowej, niezadawalający stan techniczny dużej liczby odcinków, bezpieczeństwo pieszych pogarsza mała ilość chodników,
- poprawa warunków transportu samochodowego nastąpi w wyniku oddania do użytku dużych inwestycji – Autostradowej Obwodnicy Wrocławia i Obwodnicy Śródmiejskiej (2011 r.),
- doskonałe kolejowe połączenia komunikacyjne z Wrocławiem i Poznaniem, 14 pociągów Regio, 2 InterRegio, 13 pociągów TLK (pospieszne) na dobę,
- modernizacja linii Wrocław-Poznań (do 2015 r.) znacznie skróci czas dojazdu do Wrocławia (do ok. 17– 20 min. dla pociągów pospiesznych TLK i Regio),
- w przyszłości transport kolejowy może przejąć część ruchu drogowego szczególnie w okresie weekendowym,

- nadal istotnym problemem, są tzw. dzikie wysypiska co wymaga podjęcia zarówno doraźnych działań (kontrole, opłaty karne, odpowiednia kalkulacja stawek) jak i długofalowych inicjatyw (akcje i kampanie edukacyjne prowadzące do wzrostu poczucia odpowiedzialności za lokalną wspólnotę),
- dostępność sieci gazowej w obrębie całej gminy jedynie zadowalająca,
- odsetek mieszkańców korzystających z sieci gazowej wyższy, niż w porównywalnych gminach województwa, natomiast jej dostępność na terenach wiejskich bardzo słaba (mimo dynamicznego rozwoju miejscowości wiejskich, od 2004 roku długość sieci na nie uległa znaczącemu wydłużeniu,
- w poprawie dostępności sieci gazowej pomocne będą inwestycje DSG (zakres znany będzie w kwietniu 2010 r.),
- wysoki stopień zaspokojenia potrzeb lokalnej społeczności w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz energię elektryczną,
- zaległości gminy Oborniki Śląskie w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej (standardem dla gmin miejsko-wiejskich jest dostępność sieci dla 50% mieszkańców - wskaźnik rośnie w tempie ok. 0,5% rocznie, w Obornikach Śląskich odsetek ten nie przekracza 45% i spadł o ok. 0,5% od 2004 roku, a na samych obszarach wiejskich gminy wynosi jedynie ok. 6,5%),
- Gmina planuje szereg działań inwestycyjnych mających poprawić niewystarczający w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności stan oraz zasięg sieci kanalizacyjnej,
- poprawa dostępności, jak i jakości sieci kanalizacyjnej w decydującej mierze uzależniona jest od możliwości pozyskania środków UE,
- problemy z uzyskaniem przyłącza telefonicznego na terenie niektórych miejscowości (szczególnie wiejskich),
- niewystarczająca i nieatrakcyjna kosztowo oferta dostępu do Internetu,
- niewystarczająca dostępność usług telekomunikacyjnych może pogarszać jakość życia mieszkańców, a także obniżać skłonność do osiedlania się na terenie gminy,
- miasto posiada ogromny potencjał jeśli chodzi o zieleni miejską,
- Oborniki Śląskie są najbardziej zalesioną gminą powiatu, istnieje wiele miejsc, które mogłyby stać się zieloną wizytówką miasta,
- w celu poprawy atrakcyjności gminy jako miejsca do życia należy rozważyć możliwości przeorganizowania i uatrakcyjnienia terenów zielonych, a także sposobu realizacji zadań dotyczących utrzymania zieleni miejskiej.

OBSZAR DIAGNOZY D – SFERA SPOŁECZNA

D.1. LUDNOŚĆ

Gmina Oborniki Śląskie na dzień 11 grudnia 2009 roku liczyła 18 208 mieszkańców (w tym obszar miejski – 8 371 osób, obszar wiejski 9 837 osób). Gminę zamieszkuje 8 892 mężczyzn oraz 9 316 kobiet (w mieście: 3 978 i 4 393, na obszarze wiejskim: 4 914 i 4 923). Współczynnik feminizacji, czyli stosunek liczby kobiet na 100 mężczyzn wynosi 105 (w mieście 110) i jest wyższy od średniej dla powiatu trzebnickiego – 104. Zjawiska te ilustruje tabela 18.

TABELA 18: ZMIANY ILOŚCI MIESZKAŃCÓW GMINY W LATACH 2000-2009.

STAN LUDNOŚCI	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
OGÓLEM	16 939	17 068	17 276	17 355	17 480	17 604	17 641	17 859	18 045	18 208
MĘŻCZYŹNI	8 321	8 370	8 453	8 488	8 532	8 593	8 604	8 705	8 801	8 892
KOBIECY	8 618	8 698	8 823	8 867	8 948	9 011	9 037	9 154	9 244	9 316

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych i Urzędu Miejskiego.

Warto zauważyć, że wzrost liczby mieszkańców nie jest wynikiem dodatniego przyrostu naturalnego. Różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów na dzień na dzień 12 grudnia 2009 roku wyniosła –2 osoby. Wskaźnik ten jest o wiele niższy niż w roku poprzednim, gdzie różnica ta wyniosła – 24. Od kilku lat, w gminie można mówić o ubytku naturalnym, czyli przeważającej liczbie zgonów nad urodzeniami - co przedstawiono w tabeli 19.

TABELA 19: PRZYROST NATURALNY GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2000 -2009.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Urodzenia żywe										
osób	168	146	144	141	156	169	144	185	167	173
Zgony ogółem										
osób	200	185	195	193	184	168	179	194	191	175
Przyrost naturalny										
osób	-32	-39	-51	-52	-28	1	-35	-9	-24	-2

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych i Urzędu Miejskiego.

Ujemny przyrost naturalny odbiega od podobnych wskazań powiatowych czy ogólnopolskich, gdzie odnotowuje się nieduży, lecz dodatni przyrost naturalny. Sytuacja demograficzna powinna być stale monitorowana i analizowana, gdyż sfera ta ma istotny wpływ na wiele aspektów życia gminy i jej rozwój. Rozpatrując podaną kwestię w szerszej perspektywie, należy zauważyć, iż taka sytuacja za kilka lat szczególnie dotknie kwestii związanych z edukacją (zwłaszcza szkolnictwa podstawowego oraz wychowania przedszkolnego, a takie placówki znajdują się na terenie badanej gminy).

Wędrownka ludności, której celem jest zmiana miejsca popytu jest zjawiskiem naturalnym. Czynnikiem ten jest równie ważny jak przyrost naturalny, gdyż wpływa na liczbę

ludności. Gmina Oborniki Śląskie wyróżnia się dodatnim saldem migracji, na przestrzeni ostatnich lat, co zostało zaprezentowane w tabeli 20.

TABELA 20: MIGRACJE W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2000 -2008.

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ZAMELDOWANIA OGÓŁEM	319	380	383	364	357	281	429	550	429
ZAMELDOWANIA Z MIAST	237	267	270	278	289	211	330	393	338
ZAMELDOWANIA ZE WSI	70	106	99	79	56	63	81	141	82
ZAMELDOWANIA Z ZAGRANICY	12	7	14	7	12	7	18	16	9
WYMELDOWANIA OGÓŁEM	186	166	207	194	213	184	280	303	226
WYMELDOWANIA DO MIAST	120	119	144	111	129	126	112	162	132
WYMELDOWANIA NA WIEŚ	61	47	62	83	84	52	105	112	72
WYMELDOWANIA ZA GRANICĘ	5	0	1	0	0	6	63	29	22
SALDO MIGRACJI OGÓŁEM	133	214	176	170	144	97	149	247	203

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Walory przyrodnicze gminy, a przede wszystkim bliskość aglomeracji wrocławskiej, sprawia, że chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia. Takie zjawisko stanowi istotną szansę dla analizowanego obszaru. Tym bardziej, że dalszy napływ nowych mieszkańców zależy również od dostępności mieszkań, których na terenie gminy powstaje coraz więcej.

Przyrost rzeczywisty dla gminy Oborniki Śląskie, liczony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji, był dodatni i wyniósł w 2008 roku w liczbach bezwzględnych 201.

Dane liczbowe dotyczące struktury ludności według wieku mieszkańców badanej gminy zawiera tabela 21.

TABELA 21: STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE [STAN 11.12.2009].

Mężczyźni (M)		Kobiety (K)		Ogółem K+M		
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba	Wiek	Liczba	%
0-18	1875	0-18	1817	0-18	3692	20
19-65	6206	19-65	5718	19-60	11924	65
>65	811	>65	1781	>60	2592	14
suma	8 892	suma	9 316	Suma	18 208	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego Oborniki Śląskie.

Według metodologii Głównego Urzędu Statystycznego w wieku:

- przedprodukcyjnym znajdują się mężczyźni i kobiety poniżej 18. roku życia,
- produkcyjnym znajdują się mężczyźni pomiędzy 18 a 64 rokiem życia, kobiety pomiędzy 18 a 59 rokiem życia,

- poprodukcyjnym znajdują się mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.

Wykorzystując powyższą klasyfikację, stwierdzić należy, że w gminie dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca około 65% ogółu mieszkańców. Wskaźnik ten jest praktycznie taki sam jak powiatowy (66%). Również odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym jest niemal identyczny ze średnią powiatu. Warto zauważyć, że zmniejszająca się liczba osób młodych i wysoka osób w wieku produkcyjnym wskazują, że w dłuższej perspektywie będzie rósł wskaźnik obciążenia społecznego.

Miasto Oborniki Śląskie to najludniejsza miejscowość w gminie (8351 osoby). Drugą co do liczebności miejscowością (1680 osób) jest wieś Pęgów. Pomiędzy 500 a 1000 mieszkańców liczą 4 miejscowości: Uraz (900), Rościśławice (832) oraz Osolin (639) i Lubnów (520). Do przedziału od 300 do 500 mieszkańców kwalifikuje się 11 miejscowości: Bagno (411), Wielka Lipa (418), Gołędzinów (462), Kowale (259), Osola (398), Kuraszków (375), Kotowice (380) oraz Wilczyn (442), Semianice (309), Zajączków (327), Paniowice (307). W granicach od 100 do 300 mieszkańców mają 2 miejscowości: Morzęcin Wielki (229) i Morzęcin Mały (130). Pozostałe miejscowości, tzn.: Borkowice (93), Brzeźno Małe (56), Przecławice (50), Raków (76), Jary (85), Piekary (54), Nowosielce (51) i Niziny (38) liczą poniżej 100 mieszkańców. Rozkład zaludnienia w gminie według miejscowości prezentuje tabela 22.

TABELA 22: ROZKŁAD ZALUDNIENIA WEDŁUG MIEJSCOWOŚCI [STAN NA 31.12. 2008].

Miejscowość	Liczba mieszkańców
Bagno	411
Borkowice	93
Brzeźno Małe	56
Golędzinów	426
Jary	85
Kotowice	380
Kowale	359
Kuraszków	375
Lubnów	520
Morzęcin Mały	130
Morzęcin Wielki	229
Niziny	38
Nowosielce	51
Osola	398
Osolin	639
Paniowice	307
Pęgów	1680
Piekary	54
Przeclawice	50
Raków	76
Rościszewice	832
Siemianice	309
Uraz	900
Wielka Lipa	418
Wilczyn	442
Zajączków	327
Gmina ogółem	9621
Miasto ogółem	8351
RAZEM	17972

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego Oborniki Śląskie.

D.2. RYNEK PRACY

W ostatnich latach w gminie Oborniki Śląskie zaobserwować można istotny wzrost liczby pracujących, co zostało zaprezentowane w tabeli 23.

TABELA 23: RYNEK PRACY – ZATRUDNIENI W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2003 – 2008.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY*									
Pracujący wg płci									
ogółem	2 545	2 455	2 348	2 371	2 335	2 115	2 402	2 766	2 952
mężczyźni	1 248	1 169	1 090	1 127	1 103	921	1 110	1 245	1 339
kobiety	1 297	1 286	1 258	1 244	1 232	1 194	1 292	1 521	1 613

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych GUS.

* W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku liczba bezrobotnych wynosiła 414 osób. Warto zauważyć, że podział bezrobotnych na kobiety i mężczyzn rozkłada się nierównomiernie. W gminie jest więcej bezrobotnych kobiet, tj. około 58% wszystkich bezrobotnych. Podkreślić należy, że od 2003 roku w gminie obserwuje się spadek bezrobocia.

TABELA 24: BEZROBOCIE NA TERENIE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2003 – 2008.

BEZROBOCIE		2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bezrobotni zarejestrowani wg płci							
ogółem	osoba	1 351	1 187	1 095	801	634	414
mężczyźni	osoba	649	569	496	359	277	173
kobiety	osoba	702	618	599	442	357	241
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym							
ogółem	%	12,0	10,3	9,4	6,8	5,3	3,4
mężczyźni	%	11,0	9,5	8,2	5,9	4,4	2,7
kobiety	%	12,9	11,2	10,7	7,8	6,3	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych GUS.

Stopa bezrobocia w gminie wynosi 12,0%, natomiast wskaźnik ten na koniec listopada 2009 roku w powiecie trzebnickim wyniósł 13,7%, w województwie dolnośląskim 12,1%, a dla całego kraju ukształtował się na poziomie 11,4%.

D.3. SYTUACJA MIESZKANIOWA

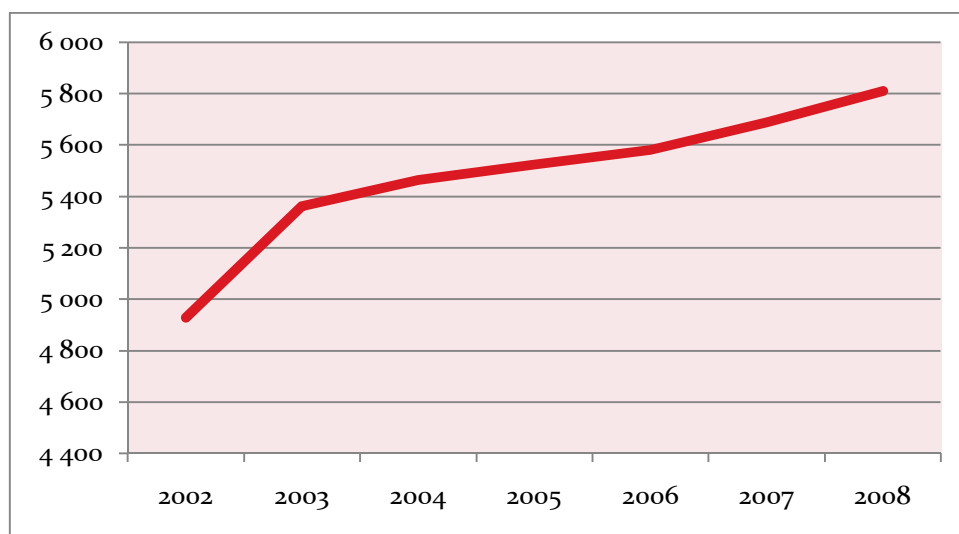
Zasoby mieszkaniowe pochodzą głównie z okresu przedwojennego, z czego przeszło połowa znajduje się w budynkach wybudowanych w 2-giej połowie XIX i na początku XX w. Są to na ogół budynki w średnim stanie technicznym, często wymagające kompleksowych prac rewaloryzacyjnych zmierzających do zachowania istniejących zasobów mieszkaniowych i

tradycyjnego charakteru zabudowy. Wiele z nich, ze względu na walory kulturowe, znajduje się pod ochroną konserwatorską. Na terenie miasta i gminy znajduje się znaczna liczba budynków zmodernizowanych lub wyremontowanych. Nowa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest głównie na obszarze miasta oraz w większych zespołach we wsiach: Pęgów, Osolin, Golędzinów, Kowale, Lubnów - Nowosielce, a także w zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej (po kilka obiektów na terenie większości wsi).

W 2008 roku na terenie gminy było 5 809 mieszkań, o łącznej powierzchni 532 600, co daje średnią wielkość mieszkania- 91,7m², o 3 m² więcej niż w 2002 roku. Rozwój gminy przyczynił się do wzrostu liczby mieszkań. Najwięcej mieszkań powstało w latach 2002-2003, od 2003 do 2006 obserwować można zmniejszenie dynamiki powstawania nowych mieszkań na terenie gminy. Sytuację prezentuje wykres 4.

WYKRES 4: LICZBA MIESZKAŃ NA TERENIE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2002-2008.

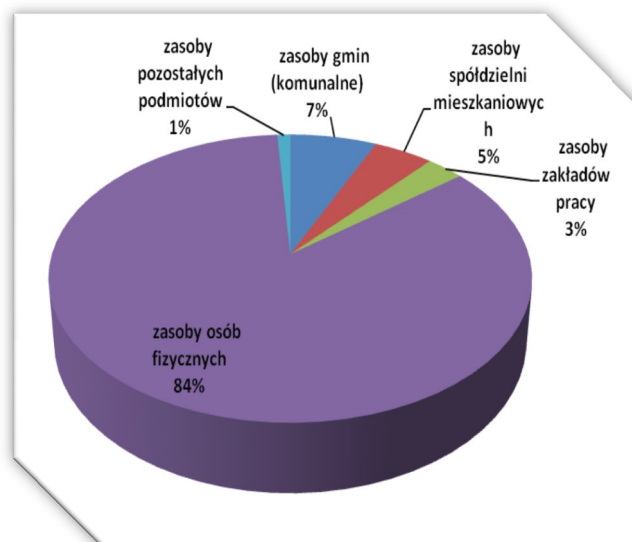

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Zasoby mieszkaniowe gminy Oborniki Śląskie stanowią 24% zasobów mieszkaniowych powiatu trzebnickiego. Około 50% mieszkań znajduje się w mieście Oborniki Śląskie, natomiast reszta na obszarach wiejskich. Strukturę zasobów mieszkaniowych w gminie prezentuje wykres 5.

WYKRES 5: STRUKTURA ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE.

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Podsumowanie sytuacji mieszkaniowej gminy Oborniki Śląskie w porównaniu do powiatu trzebnickiego i województwa dolnośląskiego:

- średnia wielkość mieszkania- 91,7 m², zwiększona o 3 m² w stosunku do 2002 roku, o 8,7 m² większa niż w powiecie trzebnickim i aż o 24 m² większa niż w województwie,
- 4,4 izby/mieszkanie na terenie gminy Oborniki Śląskie, natomiast w powiecie trzebnickim na mieszkanie przypadają 4 izby, zaś w województwie dolnośląskim 3,6 izby,
- mieszkania w gminie Oborniki Śląskie są lepiej wyposażone niż mieszkania w powiecie trzebnickim i województwie dolnośląskim. W zakresie wodociągów i łazienek, różnice są niewielkie - sięgające 1-4 procent. Natomiast w zakresie centralnego ogrzewania różnice są większe. Na terenach miejskich 4% więcej mieszkań posiada centralne ogrzewanie niż w powiecie i aż 9% więcej niż średnio w województwie. Na wsi różnice są jeszcze większe, analogicznie występuje 5 % różnicy w stosunku do powiatu i 10% w stosunku do terenu całego województwa,
- na jedno mieszkanie w gminie przypada 3,15 os., w powiecie 3,27. Mniej osób, bo 2,9 na mieszkanie przypada w mieście. Natomiast w gminie jest więcej osób niż izb (0,72 os/izbę).

Biorąc pod uwagę powyższe dane należy stwierdzić, że bieżące zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych na terenie gminy jest wystarczające. Warunki te w ostatnich latach poprawiały się, zwiększała się liczba mieszkań, zmniejszała liczba osób przypadających na jedno mieszkanie oraz zwiększało techniczne uzbrojenie mieszkań. Warunki mieszkaniowe w gminie są lepsze niż warunki mieszkaniowe w powiecie, a także lepsze niż w województwie dolnośląskim. W tym zakresie największe różnice dotyczą wyposażenia mieszkań w centralne ogrzewanie. Ogólnie w zakresie warunków mieszkaniowych zauważyć można niewielkie

różnice między wsią i miastem, tzn. w mieście Oborniki Śląskie warunki te są lepsze niż na obszarach wiejskich gminy.

D.4. OŚWIATA

Gminie w ostatnich latach udało się zlikwidować małe i drogie placówki oświatowe, wykonano wiele inwestycji i remontów, sprawdziła się również sieć szkół. Dowożenie uczniów do szkół odbywa się bardzo sprawnie. Warto w tym momencie zaznaczyć, że wszyscy zamiejscowi uczniowie, bez względu na odległości, które są określone w ustawie o systemie oświaty, dowożeni są do szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę.

PRZEDSZKOLA

W związku ze wzrostem liczby ludności i co za tym idzie zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach w gminie Oborniki Śląskie w ostatnich latach zwiększona została liczba placówek świadczących tego typu usługi. W chwili obecnej w gminie funkcjonują 2 przedszkola publiczne - jedno znajdujące się w Obornikach Śląskich i jedno w Pęgowie oraz 8 innych placówek przedszkolnych. Wśród nich funkcjonują m.in. 2 przedszkola prywatne, a także oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

SZKOŁY PODSTAWOWE

W gminie Oborniki Śląskie jest łącznie 5 szkół podstawowych, do których łącznie w 2008 roku uczęszczało 1110 dzieci. Dwie szkoły znajdują się w Obornikach Śląskich pozostałe w Urazie, Pęgowie i Osolinie.

GIMNAZJA

Na terenie gminy znajdują się 2 szkoły gimnazjalne do których w 2008 roku uczęszczało 656 uczniów.

LICEA

W Obornikach Śląskich znajduje się Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Reymonta, do którego w 2008 roku uczęszczało 227 dzieci

SZKOŁY ZAWODOWE

Na terenie gminy znajduje się Powiatowy Zespół Szkół im. Władysława Reymonta, w skład którego wchodzi:

- Technikum Architektury i Krajobrazu,
- Technikum Ekonomiczne,
- Technikum Informatyczne,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa,
- Liceum profilowane.

Jest to jeden z 3 zespołów szkół zawodowych w powiecie trzebnickim. Uczęszczają do niego dzieci również spoza gminy Oborniki Śląskie. Jest to szkoła podległa samorządowi

powiatowemu. W 2008 roku do Zasadniczej Szkoły Zawodowej uczęszczało 55 uczniów, do 3 techników łącznie 124 uczniów, natomiast 18 uczniów uczęszczało do liceum profilowanego.

Na terenie gminy nie ma ośrodka wychowania specjalnego, dlatego dzieci muszą korzystać z 2 ośrodków znajdujących się na terenie powiatu, są to: Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Trzebnicy oraz Zespół Szkół Specjalnych w Żmigrodzie.

Ponadto na terenie gminy znajduje się Uniwersytet Trzeciego Wieku (Oborniki Śląskie) oraz Seminarium Duchowne Księży Salwatorianów w Bagnie.

Na terenie gminy występują również szkoły dla dorosłych, Liceum Ogólnokształcące w ramach Liceum im. Władysława Reymonta oraz Prywatny Zespół Szkół EDUKATOR (szkoły policealne oraz liceum profilowane).

Podsumowując gmina Oborniki Śląskie w zakresie oświaty musi w przyszłości uporać się z problemem większości polskich miast i gmin, a więc zbyt małą liczbą miejsc w przedszkolach. W tym zakresie podjęto już wiele działań mających na celu zmianę tej sytuacji. W ostatnich latach zwiększyła się ilość placówek świadczących tego rodzaju usługi. Na terenie gminy znajduje się 5 szkół podstawowych, jedno Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Zawodowych w skład którego wchodzi 3 technika, Zasadnicza Szkoła Zawodowa oraz Liceum Profilowane (w tym liceum dla dorosłych). Ponadto na terenie gminy znajduje się prywatny ośrodek oferujący edukację policealną. Gmina dysponuje więc wszystkimi typami szkół poza szkołami wyższymi zapewniając w ten sposób pełną edukację ogólnokształcącą przygotowującą do podjęcia studiów wyższych. Jednocześnie dysponuje wystarczającą ofertą szkół zawodowych oraz szkół dla dorosłych.

D.5. OPIEKA ZDROWOTNA

Oborniki Śląskie były znanym ośrodkiem sanatoryjnym odwiedzanym przez kuracjuszy dorosłych i dzieci. Działały tu trzy sanatoria i dwa prewentoria powstałe w latach 1945-1950 na bazie istniejących poniemieckich obiektów sanatoryjnych. Ochrona zdrowia nadal koncentruje się w mieście.

Na terenie gminy znajduje się 9 zakładów opieki zdrowotnej, w tym jeden publiczny w ramach Zespołu Szpitalnego Chorób Płuc. Pozostałe to zakłady niepubliczne, w tym dwa ośrodki Opiekuńczo-rehabilitacyjne, oraz lekarzy rodzinnych i stomatologiczne. Ponadto na terenie gminy działa również jedna przychodnia w ramach Zespołu Szpitalnego Chorób Płuc.

TABELA 25: ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE.

Zakłady opieki zdrowotnej	J. m.	2004	2005	2006	2007	2008
Ogółem	Ob.	5	2	7	5	9
Publiczne	Ob.	1	1	1	1	1
Niepubliczne	Ob.	4	1	6	4	8
służby medycyny pracy	Ob.	0	0	0	1	2
przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie	Ob.	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Znaczącą szansą na rozszerzenie zakresu świadczonych usług zdrowotnych jest przejęcie przez gminę od Samorządu Województwa Dolnośląskiego przychodni przy ul. Trzebnickiej. Umożliwiło to poprawę dostępności zarówno świadczeń rehabilitacyjnych, jak i tych oferowanych przez lekarzy specjalistów.

D.6. POMOC SPOŁECZNA

Działalnością w zakresie pomocy społecznej zajmuje się w gminie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na obszarze gminy funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej (DPS) w miejscowości Oborniki Śląskie, posiadający filię w Raścisławicach. Brak jest placówek specjalnej opieki nad kobietami w ciąży i ośrodków dla niepełnosprawnych, których funkcje spełniają częściowo Ośrodki Pomocy Społecznej. Ponadto na terenie gminy znajduje się Dom Dziecka (w Obornikach Śląskich).

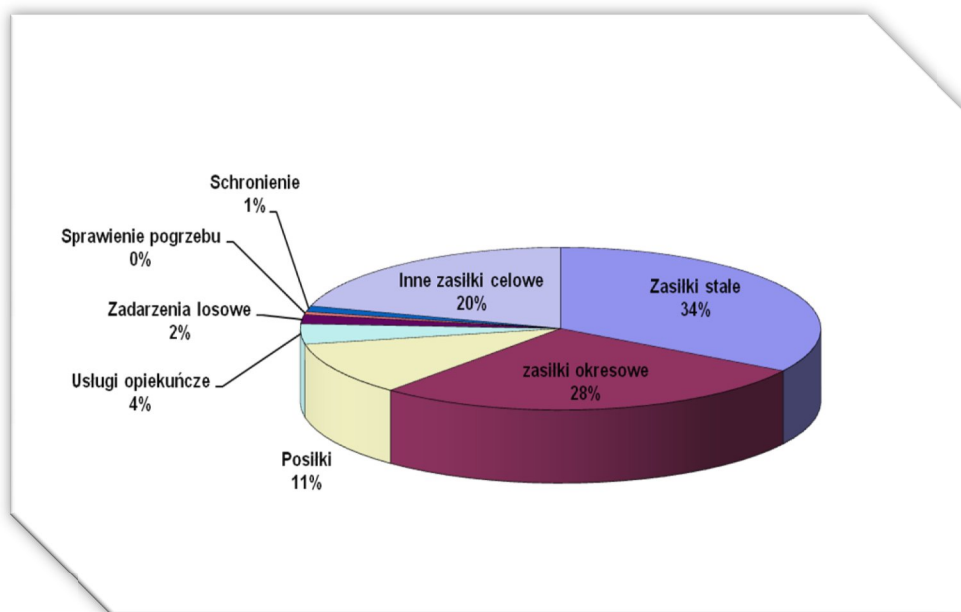
TABELA 26: ŁĄCZNA KWOTA ZASIŁKÓW WYPŁACONYCH PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ.

2007	2008	2009
894 203	1 013 440	724 214

Źródło: Sprawozdanie roczne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

MGPOS świadczy pomoc w postaci zasiłków stałych, okresowych, schronienia, posiłków, usług opiekuńczych, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, sprawienia pogrzebu, poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej oraz pracy socjalnej. Najwięcej zasiłków wypłaca w postaci zasiłków stałych i zasiłków okresowych, razem to 62% wszystkich zasiłków. W ciągu ostatnich trzech lat MGPOS nie wypłacał zasiłków na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne, ani zasiłków celowych w formie biletu kredytowego.

WYKRES 6: FORMY POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE.

Źródło: Sprawozdanie roczne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2008 roku MGOPS wypłacił 672 zasiłki stałe w łącznej kwocie 250 726, o 122 zasiłki mniej niż w roku poprzednim. Z pomocy tej skorzystało 12 rodzin i 57 osób samotnych. W 3 pierwszych kwartałach 2009 roku było to odpowiednio 469 świadczeń, z których skorzystało 14 rodzin i 50 osób samotnych. Zdecydowaną większość korzystających z zasiłków stałych stanowią osoby samotne (92 % w 2008 roku).

D.7. SPORT I REKREACJA

Na terenie gminy istnieje Ośrodek Sportu i Rekreacji, którego siedziba znajduje się w mieście Oborniki Śląskie przy ul. Poniatowskiego 22. Ośrodek ten mieszkańcom gminy, a także turystom zapewnia liczne atrakcje sportowe i rekreacyjne takie jak m.in.:

- hala sportowa (do dyspozycji znajduje się hala sportowa, sala sportowa oraz siłownia),
- basen odkryty,
- sauna,
- boisko wielofunkcyjne (stadion piłkarski, boisko trawiaste do piłki nożnej, boisko do koszykówki, boisko do siatkówki, boisko do plażowej piłki siatkowej oraz korty tenisowe).

Ośrodek Sportu i Rekreacji zajmuje się także:

- organizacją pobytów indywidualnych i grupowych przez cały rok (wczasy, weekendy, kolonie, zielone szkoły, obozy sportowe),
- organizacją zawodów a także zajęć sportowych, obejmujących: piłkę nożną, piłkę ręczną, koszykówkę, siatkówkę, badminton oraz sporty walki.

Na terenie gminy działa około 26 organizacji zajmujących się sportem, wśród nich znajdują się stowarzyszenia, związki oraz koła.

W ramach poprawy oferty gminy w zakresie sportu oraz rekreacji w fazie planowania i realizacji znajdują się następujące projekty:

- a) obiekt wielofunkcyjny „Orlik” w Obornikach Śląskich,
- b) boisko wielofunkcyjne w Pęgowie,
- c) boisku wielofunkcyjne w Urazie,
- d) budowa nowej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 3.

D.8. KULTURA

Ważną rolę w życiu Gminy spełniają instytucje kulturalne oferujące szeroki i urozmaicony program z udziałem artystów polskich i zagranicznych. Wyróżnia się Obornicki Ośrodek Kultury wraz z Biblioteką im J. Iwaszkiewicza działający pod patronatem Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich.

Obornicki Ośrodek Kultury - Główny ośrodek kulturalny gminy, jest samorządową instytucją kultury z 40-letnią tradycją. Oferuje różnorodny program działalności kulturalnej dla mieszkańców Obornik Śląskich. Priorytetem w tej działalności jest edukacja kulturalna dzieci i młodzieży w dziedzinie teatru, plastyki, muzyki, tańca, ceramiki i fotografii. Recitale gwiazd, spektakle kabaretowe i teatralne, programy poetycko-muzyczne, wykłady powszechne, pokazy multimedialne, imprezy plenerowe, bale karnawałowe i sylwestrowe to przedsięwzięcia kulturalne przygotowywane przez zespół OOK, które wypełniają bogatą ofertę Ośrodka.

W zakres działalności Ośrodka wchodzi:

- spektakle teatralne i koncerty muzyczne
- działalność edukacyjna dla dzieci i młodzieży
- prowadzenie kół i sekcji zainteresowań: plastycznych, fotograficznych oraz zespołów artystycznych, tanecznych, muzycznych, teatralnych i innych (OGNISKO MUZYCZNE FRAZA, ALLEGRO)
- prowadzenie Galerii Plastycznej i Malej Galerii Fotografii
- organizacja imprez w środowiskach wiejskich
- organizacja imprez cyklicznych np. Artystyczny Świat Malucha -Prezentacje,
- Spotkania z Muzyką i Poezją
- Wspieranie przedsięwzięć integrujących środowisko lokalne
- Współpraca ze stowarzyszeniami, związkami i placówkami oświatowymi

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna - główna siedziba znajduje się w Obornikach Śląskich, natomiast filie w Osoli, Pęgowie, Raćsławicach. Biblioteka posiada 2,5 tysiąca stałych użytkowników oraz zbiory książek i czasopism, które liczą ogółem ponad 44,5 tysiąca sztuk. Ponadto biblioteka archiwizuje wszystkie ważne dla społeczności Obornik Śląskich dokumenty. Filie biblioteki posiadają swoje własne zbiory, ale możliwe jest także wypożyczenie z biblioteki głównej i dostarczenie do filii. Biblioteka organizuje:

- lekcje biblioteczne dla dzieci
- spotkania autorskie z pisarzami
- dyskusje o książce
- spotkania w bajkotece dla dzieci

Salonik Czterech Muz działający pod patronatem Spółdzielni Mieszkaniowej w Trzebnicy oraz władz samorządowych Obornik Śląskich. Salonik za cel główny stawia sobie wychowanie estetyczne przez sztukę, dostarczając odbiorcom przeżyć artystycznych, wiedzy o sztuce, proponuje bogaty i urozmaicony program z czterech dziedzin sztuki: muzyki, plastyki, filmu i teatru (stąd nazwa). Wykonawcami są wybitni, uznani artyści z wielu krajów, jak również młodzi adepci sztuki, rozpoczynający drogę artystyczną. W zakresie muzyki od 1990 r. organizowane są koncerty muzyki klasycznej pod nazwą Wieczory Lisztowskie. Ponadto

odbywają się koncerty muzyki kameralnej, recitale instrumentalne i wokalne czy też koncerty studentów Akademii Muzycznych z wielu miast. Prezentowana jest także muzyka operowa i operetkowa, filmowa, jazzowa, rozrywkowa, muzyka na pograniczu gatunków. Odbywają się też liczne wystawy plastyczne: malarstwo, ceramika, rzeźba, grafika, rysunek, szkło, haft, prezentowana jest także twórczość ludowa.

Obornickie Stowarzyszenie Rozwoju Kultury "Kicz-Art" to formacja działająca od 2004 roku. Kicz-Art skupia przede wszystkim młodych ludzi. Pomimo to ma duże doświadczenie w organizowaniu oraz uświetnianiu imprez na terenie całego kraju. Na przestrzeni lat stowarzyszenie wielokrotnie współpracowało ze szkołami, domami dziecka, ośrodkami kultury, innymi stowarzyszeniami oraz grupami nieformalnymi.

Świetlice i kluby wiejskie. Świetlice i kluby znajdują się w większości wsi m.in.: Bagno, Osolin, Wielka Lipa, Pęgów, Lubnów, Uraz, Kurasków, Paniowice. W ostatnich latach część świetlic zmodernizowano. Docelowo należy uznać za optymalną sytuację w której każda miejscowość posiada świetlicę (bądź inne miejsce spotkań mieszkańców). Korzystnym rozwiązaniem jest łączenie świetlic z remizami OSP. Warta uwagi wydaje się adaptacja części pomieszczeń w obiektach poszkolnych na świetlice.

Inne placówki i inicjatywy kulturalne:

- Międzynarodowy Plener Malarski „TANART” – Oborniki Śląskie, ul. Ptasia 17
- Zespół Śpiewaczy „MALWY” – Kurasków, ul. Lipowa 64
- Biblioteka Pedagogiczna – Oborniki Śląskie, ul. Kownackiego 4
- Klub Rolnika - Kuraskowo
- Chór Stowarzyszenia UTW „Atena”
- Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Wrocław”
- Kapela Młodzieżowa „Kefir Band”
- Kapela Blues Menu
- Międzynarodowy Plener Malarski
- Kapela Ludowa z Siemianic

D.9. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Stan bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy nie budzi zastrzeżeń. Wybrane kategorie przestępstw i wykroczeń w ostatnich latach prezentuje tabela 27.

TABELA 27: WYBRANE KATEGORIE PRZESTĘPSTW I WYKROCZEŃ NA TERENIE GMINY W LATACH 2008-2009.

Wybrane kategorie	2008	2009	Wskaźnik dynamiki
Kradzież rzeczy	37	52	141 %
Kradzież samochodu	1	3	300 %
Kradzież z włamaniem	50	39	78 %
Kradzież rozbójnicza, rozbój, wymuszenie rozbójnicze	2	0	0 %
Udział w bójce lub pobiciu	2	1	50 %
Uszkodzenie ciała	1	1	100 %
Razem wybrane kategorie p-stw	92	93	101 %
Pozostałe p-stwa kryminalne	30	43	143,3%
Razem p-stwa kryminalne	122	136	111,4 %

Źródło: Sprawozdanie roczne Komendy Policji za 2009 rok.

Jak wynika z powyższego zestawienia w roku 2009 na terenie podległym KP w Obornikach Śląskich przestępczość w podstawowych kategoriach przestępstw kryminalnych utrzymała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego. W całym roku 2009 odnotowano o jedno przestępstwo więcej, co oznacza 101 % dynamiki zdarzeń. Stwierdzono spadek przestępstw w kategorii kradzieży z włamaniami z 161 % z roku 2008, do 78 % w roku 2009. Nie odnotowano w roku 2009 żadnego przestępstwa w kategorii przestępstw kryminalnych jakimi są rozbój i kradzież rozbójnicza, zaś w roku 2008 były dwa takie przypadki. Dodatkowo o 50 % spadły przestępstwa udziału w bójce i pobiciu, na takim samym poziomie utrzymało się przestępstwo uszkodzenia ciała (po jednym zdarzeniu w roku 2008 i 2009). Natomiast w roku 2009 odnotowano wzrost przestępstw w kategorii kradzieży rzeczy (141 % poziomu z 2008 roku), chociaż należy nadmienić, że wzrost w tej kategorii jest związany głównie z kradzieżami dokonywanymi w pociągach. Często zdarza się, że faktycznie kradzież taka nie następowała na terenie gminy Oborniki Śląskie, a zostawała jedynie ujawniana na terenie dworca PKP i co za tym idzie przestępstwa te statystycznie przypisywane zostawały jako dokonane na terenie badanej gminy. Odnotowano wzrost przestępstw w kategorii kradzież pojazdu, w roku 2008 miejsce miała jedna kradzież, natomiast w roku 2009 doszło do 3 takich zdarzeń.

D.9.1 STAN ZABEZPIECZENIA I OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ORAZ PRZECIWPÓŻAROWEJ¹

W gminie Oborniki Śląskie istnieją dwie jednostki OSP w KSRG:

- OSP Oborniki Śląskie.
- OSP Uraz.

W jednostkach tych pełniony jest całodobowy dyżur kierowców. Pozostałe jednostki nie włączone do systemu zabezpieczają teren gminy. Są to jednostki:

- OSP Pęgów
- OSP Rościszewice
- OSP Bagno
- OSP Lubnów

Wszystkie jednostki wyposażone są w specjalne samochody pożarnicze. Podstawowe jednostki czyli (OSP Oborniki Śląskie, OSP Uraz) posiadają niezbędny sprzęt i wyposażenie, natomiast reszta wyposażona jest przynajmniej w podstawowy rodzaj sprzętu.

Można wyróżnić trzy typy zagrożenia pożarowego na terenie gminy Oborniki Śląskie:

1. Zagrożenia pożarowe obszarów leśnych
2. Zagrożenia pożarowe miasta Oborniki Śląskie
3. Zagrożenia pożarowe zakładów lub obiektów

Na terenie gminy występują obszary leśne będące pod zarządem: Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu, które są w terenie reprezentowane przez Nadleśnictwo Oborniki Śląskie.

Nadleśnictwo podzielone jest na dwa obręby :

- obręb Oborniki Śl. - powierzchnia całkowita wynosi 7 759 ha - w skład którego wchodzi następujące leśnictwa: Prusice, Osolin, Trzebnica, Pęgów, Rościszewice, Jary Szkółka, Chodlewo Szkółka Jary
- obręb Bagno - powierzchnia całkowita wynosi 6 363 ha - w skład którego wchodzi następujące leśnictwa: Cieplice, Zwierzyniec, Lipnica, Kraniec, Radecz

Zaopatrzenie wodne NDL stanowią: stawy miejscowości Wilczyn, Trzebnica, rzeka Odra i Widawa w południowej części NDL oraz sieć kanałów i rowów melioracyjnych, a także sieć hydrantowa w Trzebnicy, Prusicach, Obornikach Śląskich., Wołowie, Brzegu Dolnym i w szkółce Jary.

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Oborniki Śląskie są ustalone następujące punkty czerpania wody: Cieplice, Zwierzyniec, Lipnica, Radecz, Kraniec, Prusice, Osolin, Trzebnica, Pęgów, Jary.

---

¹ Opracowane na podstawie dokumentu „Ochrona Przeciwpożarowa i Powodziowa na terenie gminy Oborniki Śląskie”, sporządzonego przez Komendanta Gminy Stanisława Hurkasiewicza.

Zagrożenie pożarowe zintensyfikowane jest w obszarach, przez które przebiegają drogi gminne, szosy, tory kolejowe oraz tereny atrakcyjne dla grzybiarzy. Bezpośrednie zagrożenie obszarów leśnych występuje w okresie wczesnowiosennym z chwilą zaniku pokrywy śnieżnej od ściętych i suchych pozostałości roślinnych oraz przy torach kolejowych. W ostatnich latach osobną grupę zagrożeń zaczęły stwarzać nie użytkowane pola i łąki przyległe do obszarów leśnych. Powierzchnie te wraz z zalegającymi na nich pozostałościami roślinnymi są w okresie masowo wypalane bez właściwego zabezpieczenia.

Ostatnie lata przyniosły burzliwy rozwój motoryzacji bez jednoczesnego rozwoju sieci dróg i ulic oraz przy braku budowy obwodnic. Nasila się zjawisko parkowania dużych ilości samochodów przed budynkami, głównie na terenach miejskich co jest zagrożeniem ze względu na brak możliwości dojazdu dla pojazdów ratowniczych. Na terenach leśnych wiele problemów stwarzają dojazdy do pożarów nasypów kolejowych (mała ilość dróg leśnych wzdłuż torów kolejowych) gdyż większość pasów ppoż. nie spełnia wymogów do przejazdu po nich pojazdów pożarniczych. Brak jest również odpowiedniej ilości przejazdów przez tory kolejowe.

Obszar chroniony ze względu na swoją specyfikę (duże powierzchnie zalesione i pod uprawami rolniczymi) nie posiada istotnych ograniczeń w dojazdach do obiektów. Miejskowy brak utwardzonej jezdni może wpłynąć na utrudnienia w prowadzeniu akcji ratowniczych, w niesprzyjających warunkach atmosferycznych, zwłaszcza na terenach leśnych.

Istotnym utrudnieniem jest okresowe wyłączanie odcinków jezdni na czas remontów. Często niemożliwy jest również sprawny dojazd sprzętu ratowniczo-ewakuacyjnego ze względu na parkujące przed budynkami w dużej ilości pojazdy co przy wąskich, osiedlowych drogach uniemożliwia przejazd pojazdów straży pożarnej.

Ratownictwo wodne i powodziowe

Na terenie chronionym przez jednostki ochrony przeciwpożarowej z gminy Oborniki Śląskie szczególne zagrożenie powodziowe stanowi rzeka Odra wraz ze swoimi dopływami - ważniejsze prawobrzeżne dopływy to Widawa (wraz z Ławą) oraz Młynówka i Stróżnica.

Zagrożenie powodziowe na terenie gminy jest zróżnicowane, od niewielkiego po duże. Jest to uzależnione od zasobów wodnych. Wały przeciwpowodziowe na Odrze przygotowane są na falę obliczeniową wody około 1400 m³/s. W czasie wezbrań, powodzi lub zlodzenia jazy na rzekach winny być położone, a ruch żeglugowy wstrzymany (dotyczy rzeki Odry). Rzeka Odra posiada wały przeciwpowodziowe prawo i lewostronne. Gminy Oborniki Śląskie, przez które przepływa rzeka jest zagrożona powodzią. Szczególne zagrożenie ze strony rzeki Odry występuje w miejscowościach:

- Paniowice,
- Kotowice,
- Raków,
- Uraz

Do Paniowic uchodzi lewobrzeżny dopływ Odry, rzeka Bystrzyca, zwiększając jeszcze ewentualne zagrożenie dla nadodrzańskich miejscowości gminy Oborniki Śląskie. Zestawienie miejscowości zagrożonych przez rzekę Odrę prezentuje tabela 28.

TABELA 28: ZESTAWIENIE MIEJSCOWOŚCI ZAGROŻONYCH PRZEZ RZEKĘ ODRE.

MIEJSCOWOŚĆ	ZABUDOWANIA	MIESZKAŃCY	INWENTARZ
gm. Oborniki Śląskie			
Paniowice	93	243	200
Kotowice	167	328	370
Raków	50	64	80
Uraz	360	864	800

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS, Bank Danych Regionalnych.

Działania ratownicze związane z akcją powodziową można podzielić na trzy zasadnicze etapy:

1. Działania przed nadejściem fali powodziowej.
2. Działania w trakcie fali powodziowej.
3. Działania po odejściu fali powodziowej.

W ramach każdego z etapów określone zostały cele i zadania, które należy osiągnąć.

WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY

Liczba mieszkańców gminy systematycznie rośnie. Gmina Oborniki Śląskie w ostatnich latach odnotowuje dodatnie saldo migracji. Walory przyrodnicze gminy, a przede wszystkim bliskość aglomeracji wrocławskiej sprawiają, że chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia. Takie zjawisko stanowi istotną szansę dla analizowanego obszaru tym bardziej, że powstaje tu również coraz więcej mieszkań. Jednak od kilku lat w gminie można zaobserwować przewagę liczby zgonów nad urodzeniami. Co istotne, ujemny przyrost naturalny odbiega od analogicznych danych powiatowych czy ogólnopolskich. Sytuacja demograficzna powinna być stale monitorowana i analizowana, gdyż sfera ta ma istotny wpływ na wiele aspektów działalności gminy (m.in. związanych z edukacją).

W gminie dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca około 65% ogółu mieszkańców, co pozytywnie wpływa na możliwości rozwojowe gminy. W ostatnich latach w gminie zaobserwować można stały wzrost liczby pracujących. Stopa bezrobocia utrzymuje się mniej więcej na poziomie wojewódzkim i ogólnopolskim. Pozytywną tendencją jest zmniejszanie się bezrobocia z roku na rok. Wynika to z bliskości aglomeracji wrocławskiej i coraz większej przedsiębiorczości mieszkańców gminy.

Zasoby mieszkaniowe gminy są zróżnicowane. Z jednej strony są to głównie bogate, ciekawe architektonicznie zasoby pochodzące głównie z okresu przedwojennego i często wymagające kompleksowej rewitalizacji, z drugiej strony na terenie miasta i gminy znajduje się coraz więcej budynków zmodernizowanych bądź wyremontowanych. Warunki mieszkaniowe na terenie gminy w ostatnich latach poprawiały się, zwiększała się liczba mieszkań, zmniejszała liczba osób przypadających na jedno mieszkanie oraz zwiększało techniczne uzbrojenie mieszkań. Warto podkreślić, że w gminie Oborniki Śląskie warunki mieszkaniowe są lepsze niż w powiecie czy też w województwie dolnośląskim.

Gminie w ostatnich latach podjęła działania mające dostosować sieć placówek oświatowych do lokalnych potrzeb. Dokonano wielu remontów, wybudowano również nowe sale gimnastyczne. Wzrost liczby ludności i zapotrzebowania na miejsca w przedszkolach spowodował, że w ostatnich latach zwiększona została liczba placówek świadczących tego typu usługi. Jest to szczególnie istotne z punktu widzenia atrakcyjności gminy jako miejsca do osiedlania się. Rozwiązanie problemu dostępności do przedszkoli stanowić może istotny atut rozwojowy gminy, tym bardziej, że problem ten w sposób szczególny dotyka wszystkich gmin położonych w pobliżu aglomeracji wrocławskiej.

Gmina zapewnia podstawowy zakres usług opieki zdrowotnej. Rozszerzenie zakresu świadczonych usług stało się możliwe dzięki przejściu przez gminę od Samorządu Województwa Dolnośląskiego przychodni przy ul. Trzebnickiej. Przyczyniło się to do poprawy dostępności zarówno świadczeń rehabilitacyjnych, jak i tych oferowanych przez lekarzy specjalistów.

Działalnością w zakresie pomocy społecznej zajmuje się w gminie Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zwraca uwagę fakt stosunkowo wysokich wydatków ponoszonych przez gminę na cele społeczne. Z punktu widzenia możliwości rozwojowych warto przeprowadzić analizę efektywności środków wydawanych na pomoc społeczną, gdyż ich udział w budżecie jest zdecydowanie wyższy niż w innych, porównywalnych gminach.

Na terenie gminy istnieje Ośrodek Sportu i Rekreacji, zapewniający atrakcje sportowe i turystyczne mieszkańcom gminy, a także turystom. Oferta gminy w zakresie sportu i rekreacji jest stale poszerzana dzięki nowym inwestycjom obejmującym sale gimnastyczne, boiska wielofunkcyjne czy też planowanej budowie krytej pływalni.

Oborniki Śląskie wyróżniają się wśród innych gmin liczbą placówek kulturalnych oraz bogatą ofertą organizowanych imprez. Kultura pełni bardzo ważną rolę w życiu mieszkańców i tworzy bardzo unikalne miejsce do życia. Warto promować unikalność gminy i jej wyjątkowy charakter.

Bezpieczeństwo publiczne oraz stan zabezpieczeń i ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwpożarowej w gminie nie budzi zastrzeżeń. W długookresowej perspektywie warto kontynuować i poszerzać wzajemną współpracę samorządu oraz innych podmiotów odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa publicznego (Staż Pożarna, Policja itp.).

KLUCZOWE ZAGADNIENIA

- dodatnie saldo migracji (chętnie osiedlają się tutaj mieszkańcy Wrocławia),
- ujemny przyrost naturalny (w przyszłości problem ten może dotknąć lokalnych szkół),
- w gminie dominującą grupą jest ludność w wieku produkcyjnym, stanowiąca około 65% ogółu mieszkańców, co pozytywnie wpływa na możliwości rozwojowe gminy,
- lokalny rynek pracy nie jest wystarczający, część osób poszukuje pracy w pobliskich miejscowościach,

- spadająca stopa bezrobocia, obecnie utrzymująca się na poziomie zbliżonym do średniej z terenu województwa i całego kraju,
- postępująca poprawa warunków mieszkaniowych, wzrost liczby mieszkań, spadek liczby osób przypadających na jedno mieszkanie,
- średnia wielkość mieszkania na terenie gminy większa niż w powiecie i województwie,
- zróżnicowane zasoby mieszkaniowe, wzrost ilości budynków zmodernizowanych bądź wyremontowanych, ale także wysoka degradacja starej zabudowy miasta,
- na terenie gminy znajduje się 1 z 3 powiatowych Zespołów Szkół Zawodowych,
- gmina Oborniki Śląskie zapewnia pełną edukację przygotowującą do podjęcia studiów wyższych ,
- postępująca poprawa dostępności i zakresu opieki zdrowotnej, istotnej z punktu widzenia poprawy jakości życia mieszkańców i atrakcyjności gminy,
- brak ośrodka wychowania specjalnego i pomocy społecznej dla kobiet w ciąży,
- wysoki udział wydatków socjalnych w ogólnych wydatkach gminy,
- interesująca, stale rozwijana baza i infrastruktura sportowo-rekreacyjna,
- bardzo duża liczba placówek kulturalnych, bardzo duża liczba organizowanych imprez, wystaw, koncertów z udziałem sławnych osób z Polski i zagranicy,
- duża liczba organizacji i stowarzyszeń, których głównym celem jest zapewnienie mieszkańcom wielu różnych możliwości spędzania wolnego czasu.

OBSZAR DIAGNOZY E- FINANSE

E.1 BUDŻET GMINY

Rola i znaczenie samorządów terytorialnych w kreowaniu inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego przejawia się głównie przez ich udział w gromadzeniu i rozdysponowywaniu środków publicznych. Podstawowe dane w tym zakresie prezentuje tabela 29.

TABELA 29: DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2009.

(Dane w zł)	2004	2005	2006	2007	2008	2009
DOCHODY OGÓŁEM	28 150 268	28 121 038	33 811 234	38 472 111	41 879 864	44 789 742
WYDATKI OGÓŁEM	26 685 480	26 032 680	33 010 095	37 090 304	43 647 660	52 490 353
DEFICYT BUDŻETOWY	1 464 788	2 088 358	801 139	1 381 808	-1 767 796	-7 700 611

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, RIO, Urzędu Miejskiego.

Biorąc pod uwagę specyfikę działalności samorządu gminy istotne jest wyodrębnienie w wyniku budżetowym salda operacyjnego, będącego efektem porównania dochodów bieżących i wydatków bieżących. Dochodami bieżącymi jednostek samorządu terytorialnego są wszystkie strumienie pieniężne określone jako ich dochody, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z wyłączeniem środków przekazanych im na inwestycje oraz dochodów z majątku. Wydatkami bieżącymi są wydatki w wyłączeniu środków przeznaczanych na inwestycje o charakterze rzeczowym i finansowym. W rezultacie analiza salda operacyjnego jest jednym z elementów oceny zdolności finansowania inwestycji środkami pozyskanymi w toku bieżącej działalności oraz oceny zdolności kredytowej samorządów.

TABELA 30: SALDO OPERACYJNE BUDŻETÓW GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2009.

Wyszczególnienie	[w tys. zł]				
	2004	2005	2006	2007	2008
DOCHODY BIEŻĄCE	24 536,3	25 946,4	29 343,0	33 607,1	36 206,1
WYDATKI BIEŻĄCE	21 064,5	23 437,9	25 272,9	27 634,9	31 263,7
SALDO OPERACYJNE NETTO	3 471,8	2 508,5	4 070,1	5 972,2	4 942,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, RIO, Urzędu Miejskiego.

Przedstawione w tabeli dane wskazują, iż w każdym z analizowanych lat gmina Oborniki Śląskie wypracowywała nadwyżkę w zakresie działalności operacyjnej, co przekłada się na wzrost możliwości gminy do finansowania działalności majątkowej dochodami bieżącymi. Tym samym wzrastała zdolność kredytowa gminy oraz jej zdolność do realizacji inwestycji.

Od roku 2005 zaczęła pojawiać się niekorzystna tendencja w postaci coraz wyraźniejszej różnicy między dochodami i wydatkami gminy per capita, a średnią dla gmin z powiatu. Różnicy tej jak dotąd nie udało się zniwelować, a dobitnie ilustruje to fakt, iż w roku 2004 gmina Oborniki Śląskie charakteryzowała się najwyższym wśród gmin powiatu trzebnickiego

wskaźnikiem dochodów na 1 mieszkańca, podczas gdy w roku 2008 według tego kryterium zajmowała ostatnie miejsce w powiecie. Prezentuje to tabela 31.

TABELA 31: SALDO OPERACYJNE BUDŻETÓW GMIN POWIATU TRZEBNICKIEGO W LATACH 2004-2009.

GMINY POWIATU TRZEBNICKIEGO	2004	2005	2006	2007	2008
Oborniki Śląskie	1 592,7	1 578,1	1 895,5	2 130,4	2 296,1
Prusice	1 445,5	1 663,7	1 885,7	2 195,6	2 651,5
Trzebnica	1 343,2	1 451,3	1 706,8	2 258,2	2 307,8
Wisznia Mała	1 432,0	2 875,2	2 360,9	2 880,1	2 601,5
Zawonia	1 495,8	1 684,3	1 972,0	2 564,6	2 473,2
Żmigród	1 454,7	1 573,0	1 777,6	2 124,8	2 325,3

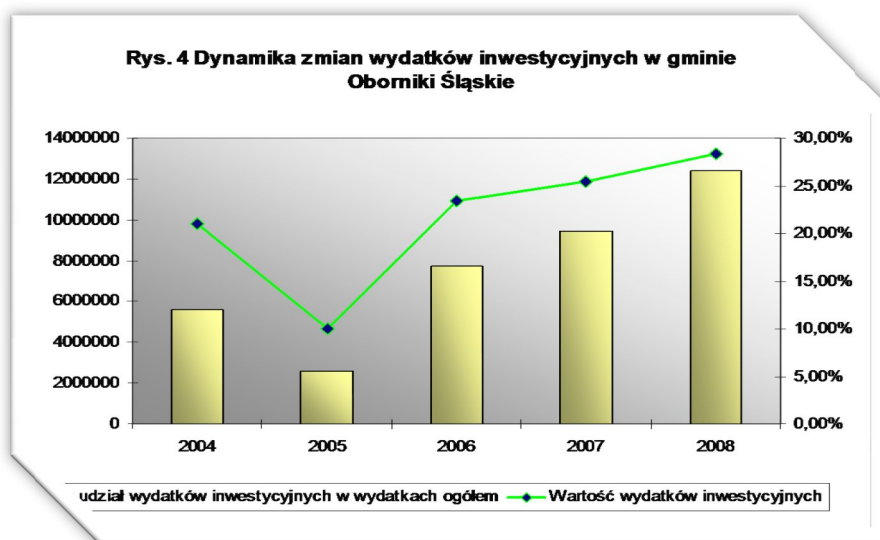
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, RIO, Urzędu Miejskiego.

Analizując strukturę gminnych wydatków budżetowych w kolejnych latach można zauważyć, że największe obciążenie budżetów gminy, stanowi realizacja zadań w działach: oświata i wychowanie, pomoc społeczna, gospodarka komunalna oraz transport i łączność. Wymienione obszary działań w każdym z badanych lat stanowiły ponad 75% wszystkich wydatków budżetowych. Obserwowana w gminie hierarchia głównych kierunków wydatkowania środków budżetowych nie różni się zbyt wiele od innych gmin powiatu trzebnickiego czy też gmin województwa dolnośląskiego. Uwagę zwracać może jedynie charakterystyczny fakt spadku udziału wydatków w dziale oświata i wychowanie na rzecz wydatków w dziale transport i łączność oraz gospodarka komunalna.

E.2 WYDATKI INWESTYCYJNE

Dokonując analizy sytuacji finansowej gminy Oborniki Śląskie należy zwrócić szczególną uwagę na realizowane wydatki inwestycyjne. Ich wartość oraz dynamikę ilustruje wykres 7.

WYKRES 7: WYDATKI INWESTYCYJNE W GMINIE OBORNIKI ŚLĄSKIE 2004-2008.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z RIO, Urzędu Miejskiego.

Przedstawione na wykresie dane pozwalają zaobserwować systematyczny wzrost wydatków inwestycyjnych widoczny w szczególności w latach 2006-2008 i to zarówno pod względem dynamiki ich wartości jak i udziału w strukturze wydatków ogółem. Zwłaszcza w tym drugim aspekcie gmina Oborniki Śląskie pozytywnie wyróżnia się na tle innych gmin powiatu trzebnickiego oraz gmin województwa dolnośląskiego.

Gospodarka finansowa gmin w Polsce tradycyjnie prowadzona jest w warunkach ograniczonego poziomu dostępnych środków finansowych na realizację zadań w wymiarze lokalnym. Sytuacja taka zmusza władze samorządowe do poszukiwania alternatywnych możliwości zasilania finansowego prowadzonych działań. Fakt ten rodzi jednak istotne konsekwencje, gdyż ich wykorzystanie, umożliwiając znaczne poszerzenie skali realizowanych zadań w danym roku budżetowym, przyczynia się do powstania zadłużenia, które pociąga za sobą konieczność ponoszenia kosztów finansowych jego obsługi. Prezentuje to tabela 32.

TABELA 32: ZADŁUŻENIE GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE W LATACH 2004-2009.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zadłużenie ogółem [w tys. zł]	6 267,7	5 104,5	5 308,4	6 892,4	6 994,4	6 388,4
<i>Zadłużenie w relacji do dochodów [w %]</i>						
Oborniki Śląskie	22,3	17,4	15,7	17,9	16,7	14,9
Gminy powiatu trzebnickiego	27,4	23,8	22,2	22,7	20,1	18,5
Gminy województwa dolnośląskiego ogółem	24,3	21,4	24,4	21,5	21,4	19,5

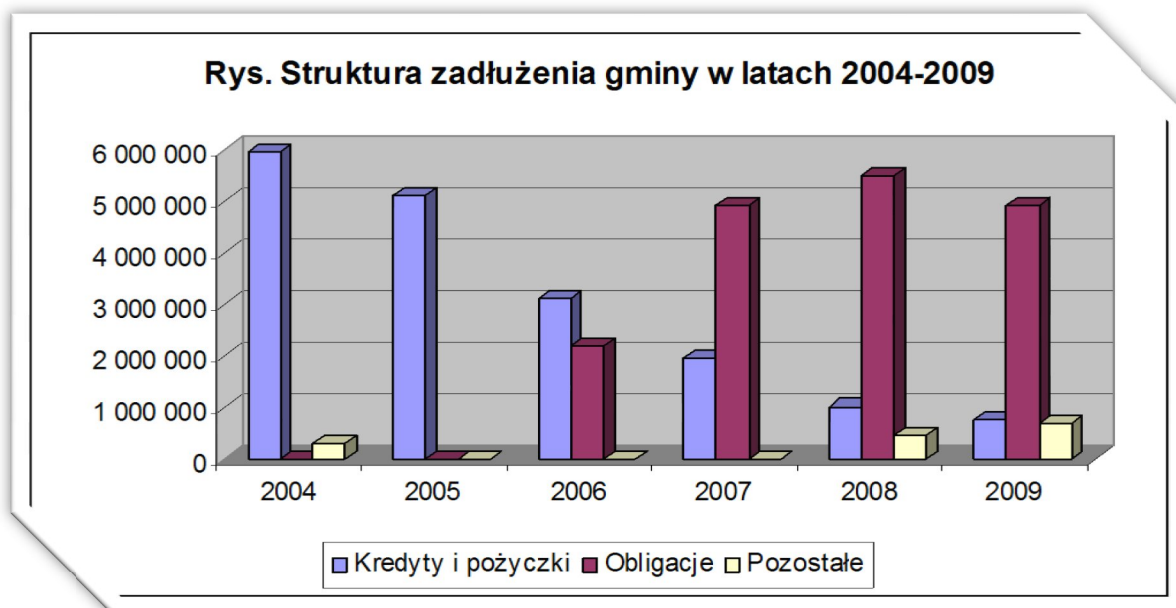
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, RIO, Urzędu Miejskiego.

W świetle przytoczonych danych wynika, iż problem zadłużenia nie jest w odniesieniu do gminy oborniki Śląskie szczególnie dotkliwy. Wartość zadłużenia nie wykazuje tendencji wzrostowej, a co ważniejsze w relacji do dochodów budżetowych zaobserwować można znaczący spadek. Pod tym względem gmina Oborniki Śląskie prezentuje się znacznie lepiej niż inne gminy powiatu trzebnickiego, wypada również korzystniej na tle średnich wskaźników zadłużenia obliczonych dla wszystkich gmin województwa dolnośląskiego.

WYKRES 8: STRUKTURA ZADŁUŻENIA GMINY W LATACH 2004-2009.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, RIO, Urzędu Miejskiego.

Dane zaprezentowane na wykresie 8 wskazują, iż do roku 2006 głównym składnikiem zobowiązań gminy Oborniki Śląskie były zaciągane kredyty i pożyczki. Tradycyjne znaczenie kredytów w finansowaniu działalności gminy nie ograniczyło jednak dążenia do wykorzystywania innych zwrotnych instrumentów finansowania. Od roku 2007 wyraźnie zarysowuje się bowiem wzrost zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych. Ich udział na koniec roku 2009 stanowił prawie 75% sumy zadłużenia gminy ogółem, co jest sygnałem wyraźnej zmiany w zakresie podejścia gminy do kwestii zarządzania długiem lokalnym.

WNIOSKI Z OBSZARU DIAGNOZY I KLUCZOWE ZAGADNIA

Reasumując, analiza potencjału finansowego gminy Oborniki Śląskie prowadzi do sformułowania wniosków kluczowych dla dalszych prac nad Strategią Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015 :

- Stosunkowo wysoki udział dochodów własnych w strukturze budżetu gminy stwarza korzystne warunki wyjściowe do swobodnego planowania wydatków związanych z realizacją strategii rozwoju. Fakty te stwarzają dogodne perspektywy dla planowania wszelkich wydatków rozwojowych (inwestycyjnych i finansowych).
- Rosnąca dynamika inwestycji w latach 2006-2008, zapewniająca gminie względną poprawę (lub przynajmniej utrzymanie stanu wyjściowego) infrastruktury technicznej.
- Systematyczne zwiększanie się wydatków na oświatę, gospodarkę komunalną, opiekę społeczną oraz transport i łączność.
- Dodatni wynik operacyjny w każdym z analizowanych lat.

- Minimalne znaczenie środków unijnych w finansowaniu zadań gminy - istotna bariera rozwoju.
- Rosnący deficyt budżetowy wynoszący w 2009 roku 17% dochodów ogółem.
- Stabilne zadłużenie gminy, niższe w porównaniu do gmin sąsiedzkich i innych gmin województwa dolnośląskiego.

Ogólnie należy stwierdzić, iż oceniany na podstawie danych budżetowych potencjał finansowy gminy Oborniki Śląskie stwarza spore możliwości wdrożenia długofalowych strategicznych zamierzeń. Dotychczasowy sposób kształtowania gospodarki budżetowej należy uznać za stosunkowo ostrożny, co stwarza rezerwy, jeśli chodzi o możliwość przyspieszenia tempa inicjatyw rozwojowych.

4) ANALIZA SWOT

W ramach analizy strategicznej wykorzystano metodę SWOT, służącą do kompleksowej diagnozy wnętrza gminy oraz jej otoczenia. Analiza SWOT gminy Oborniki Śląskie miała przede wszystkim za zadanie określenie trendów, tendencji i czynników sprzyjających rozwojowi gminy lub utrudniających jej funkcjonowanie zarówno obecnie, jak i w przyszłości. Analizę SWOT dla gminy Oborniki Śląskie przeprowadzono w ramach sesji warsztatowej w której uczestniczyli przedstawiciele lokalnej społeczności. Uczestnicy podzieleni na pięć zespołów, na podstawie wypełnionych przez siebie ankiet dokonywali analizy SWOT określając silne i słabe strony gminy Oborniki Śląskie oraz jej szanse i zagrożenia rozwojowe. W dalszej fazie każda z grup prezentowała własną analizę SWOT, co stanowiło podstawę do wypracowania zbiorczego zestawienia.

Zgromadzone silne i słabe strony miały na celu zdefiniowanie obrazu gminy na tle innych jednostek samorządu terytorialnego. Podstawowym założeniem prowadzonych prac było określenie wszystkich atutów, nawet tych obecnie nie wykorzystywanych oraz wskazanie tych słabości, które mogą być istotnymi barierami rozwoju gminy. Z kolei analiza szans i zagrożeń polegała z jednej strony na możliwości wykorzystania już istniejących atutów oraz analizowania tendencji i zjawisk otoczenia zewnętrznego, które mogą korzystnie wpłynąć na rozwój lokalny, z drugiej zaś na rozpoznaniu niebezpieczeństwa pogłębiania się już istniejących słabości oraz pojawiania się nowych zagrożeń w otoczeniu gminy.

Ze względu na przebieg dalszych prac najcenniejsza jest identyfikacja zjawisk, trendów oraz tendencji, natomiast ich przyporządkowanie do wnętrza, bądź otoczenia gminy ma wtórne znaczenie. Podział między wnętrzem a otoczeniem może mieć bowiem płynny charakter i służy głównie porządkowaniu informacji. Ze względu na walory aplikacyjne autorzy zrezygnowali z wprowadzania korekt do analizy SWOT i zaakceptowali propozycje uczestników warsztatów. Rezultaty przeprowadzonych prac warsztatowych zostały przedstawione poniżej:

<u>MOCNE STRONY</u>	<u>SŁABE STRONY</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. BLISKOŚĆ WROCŁAWIA 2. ATRAKCYJNE POŁOŻENIE I WALORY PRZYRODNICZE, SPECYFICZNY KLIMAT 3. BOGATA OFERTA INICJATYW KULTURALNYCH 4. DUŻA LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW PRYWATNYCH 5. BRAK UCIAŹLIWEGO PRZEMYSŁU 6. PRZEBIEGAJĄCE PRZEZ GMINĘ POŁĄCZENIE KOLEJOWE WROCŁAW-POZNAŃ 7. DUŻA LICZBA ZABYTEKÓW 8. BAZA OŚWIATOWA 9. WYRAZISTA ELITA INTELEKTUALNA 10. ŻYCZLIWOŚĆ LUDZI 11. ORGANIZACJA SEGREGACJI ŚMIECI 12. INFRASTRUKTURA ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO 13. AKTYWNOŚĆ STOWARZYSZEŃ I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH 14. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 15. AKTYWNE WSPIERANIE INICJATYW SPOŁECZNYCH 	<ol style="list-style-type: none"> 1. BRAK KANALIZACJI 2. ZŁE POŁĄCZENIE KOMUNIKACYJNE Z WROCŁAWIEM 3. ZANIEDBANIE OBIEKTÓW ZABYTEKOWYCH, CENTRUM MIASTA JAK I OBSZARÓW WIEJSKICH 4. NIEWIELKIE ZAANGAŻOWANIE NOWYCH MIESZKANCÓW GMINY W SPRAWY LOKALNE, 5. ZŁY STAN DRÓG 6. BRAK CHODNIKÓW I ŚCIEŻEK ROWEROWYCH 7. NIEWIELKA WARTOŚĆ ŚRODKÓW POZYSKIWANYCH Z UE 8. NIEWYKORZYSTANIE PRZYRODNICZYCH WALORÓW GMINY 9. SŁABA JAKOŚĆ BAZY NOCLEGOWEJ 10. BRAK UTRZYMANYCH SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH 11. NIEDOSTATECZNY ZAKRES DOSTĘPNYCH USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH 12. NIEROZWIĄZANY PROBLEM WYWOZU ŚMIECI I SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH 13. BRAK GAZYFIKACJI 14. ZANIECZYSZCZENIE SPOWODOWANE TZW NISKĄ EMISJĄ 15. NIEDOSTATECZNA BAZA SŁUŻBY ZDROWIA 16. BRAK OBIEKTÓW REKREACYJNYCH I ROZRYWKOWYCH (BASEN, KINO)

<u>SZANSE</u>	<u>ZAGROŻENIA</u>
1. ROSNĄCA ILOŚĆ TERENÓW BUDOWLANYCH	1. MOŻLIWOŚĆ PRZEKSZTAŁCENIA SIĘ W SYPIALNIĘ WROCŁAWIA
2. STAŁY DOPŁYW NOWYCH MIESZKAŃCÓW	2. KONKURENCJA ZE STRONY SZYBKO ROZWIJAJĄCYCH SIĘ GMIN SĄSIEDNICH
3. WSPÓŁPRACA W RAMACH WARR I ARAW	3. OPÓŹNIENIA W REALIZACJI INWESTYCJI INFRASTRUKTURALNYCH
4. ZAGOSPODAROWANIE ODRY (PORT W URZĄDZIE)	4. BRAK ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA ROZWÓJ INFRASTRUKTURY
5. WZROST ZAINTERESOWANIA TURYSTYKĄ AKTYWNA	5. POSZERZANIE SIĘ LUKI INFRASTRUKTURALNEJ ZWIĄZANE Z SZYBKIM ROZWOJEM OSADNICTWA
6. AKTYWIZACJA NOWYCH MIESZKAŃCÓW GMINY	6. ZAGROŻENIE POWODZIOWE
7. DOSTĘP DO ŚRODKÓW UE	7. RYZYKO POGORSZENIA SIĘ STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO W GMINIE
8. POPRAWA KOMUNIKACJI	8. BRAK ZOBOWIĄZUJĄCEGO PLANU ROZWOJU
9. BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH NA TRASIE WROCŁAW-OBORNIKI ŚLĄSKIE-TRZEBNICA	9. EKSPANSJA AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ
10. PLAN BUDOWY OBWODNICY WOKÓŁ OBORNIK ŚLĄSKICH	
11. MODERNIZACJA OBIEKTÓW KULTUROWYCH I SPORTOWYCH	
12. REAKTYWOWANIE TRADYCJI UZDROWISK	
13. WYKREOWANIE WIZERUNKU OBORNIK ŚLĄSKICH JAKO MIEJSCA DO ŻYCIA	
14. ROZWÓJ EKOLOGICZNYCH GAŁĘZI GOSPODARKI	

Na podstawie wskazań uczestników warsztatu oraz dyskusji w ramach powyższego zestawienia wyodrębnione zostały **kluczowe silne i słabe strony** (analiza wewnętrzna) oraz **najistotniejsze szanse i zagrożenia** wynikające ze zmian zachodzących w otoczeniu (analiza zewnętrzna).

5) WIZJA ROZWOJU GMINY

Jednym z najważniejszych zadań strategii jednostek samorządu terytorialnego jest stworzenie trwałych, stabilnych „filarów” rozwoju. Powinny one powstawać w oparciu o **wizję i cele strategiczne**. Spełniają one ważne funkcje rozwojowe:

- integrują lokalną społeczność,
- motywują i stanowią inspirację do osiągnięcia zamierzeń,
- ukierunkowują wysiłki i podejmowane działania,
- dzięki określeniu wyznawanych wartości, trwałych zasad postępowania stabilizują funkcjonowanie danej jednostki terytorialnej.

Wizja oraz cele strategiczne powinny stanowić odzwierciedlenie preferencji mieszkańców i wskazywać najważniejsze czynniki stymulujące rozwój. Nie ulega wątpliwości, że ważnym elementem służącym tworzeniu fundamentów i podwalin rozwoju jest wizja. Nie powinna być ona przypadkowym czy też czysto abstrakcyjnym zapisem, lecz raczej refleksyjnym spojrzeniem w przyszłość, mimo, iż nie da się jej do końca przewidzieć. Wyobrażenie zawarte w wizji powinno być rozpatrywane jako syntetyczna koncepcja rozwoju. Stanowi ona najbardziej zwięzły opis stanu przyszłego, porządkuje dążenia i pragnienia władz oraz mieszkańców uwzględniając uznawane przez nich wartości.

Wizja, będąca swoistą „myślą przewodnią” rozwoju odpowiadać musi specyfice danej jednostki terytorialnej. W przypadku Obornik Śląskich sformułowaniu wizji rozwoju gminy służyły warsztaty strategiczne. W ramach warsztatów zaprezentowane zostały wizje rozwoju okolicznych gmin (m.in. Wisznia Mała, Zawonia, Trzebnica, Żmigród, Brzeg Dolny) a także gmin będących najczęstszym miejscem osiedlania się wrocławian (Długoleka, Kąty Wrocławskie). Przedstawiona została również wizja gminy Oborniki Śląskie ujęta w poprzedniej strategii rozwoju 2000-2008. Na tej podstawie oraz w oparciu o analizę SWOT i wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej uczestnicy warsztatów rozpoczęli poszukiwania wyrazistego, PONADCZASOWEGO PRZESŁANIA, stanowiącego wyróżnik w otoczeniu i element LOKALNEJ DUMY.

Wśród atutów rozwojowych i wyróżników gminy wskazano:

- **LASY, ZIELEŃ, OBORNICKI SPOKÓJ**
- **EKOLOGIA**
- **BRAK UCIAŹLIWEGO PRZEMYSŁU**
- **BOGATA I UNIKALNA OFERTA KULTURALNA**
- **DUŻE MOŻLIWOŚCI AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU**
- **WYJĄTKOWO NIETYPOWY UKŁAD ARCHITEKTONICZNY GMINY, A ZWŁASZCZA MIASTA OBORNIKI ŚLĄSKIE**
- **TRADYCJA UZDROWISKOWA**

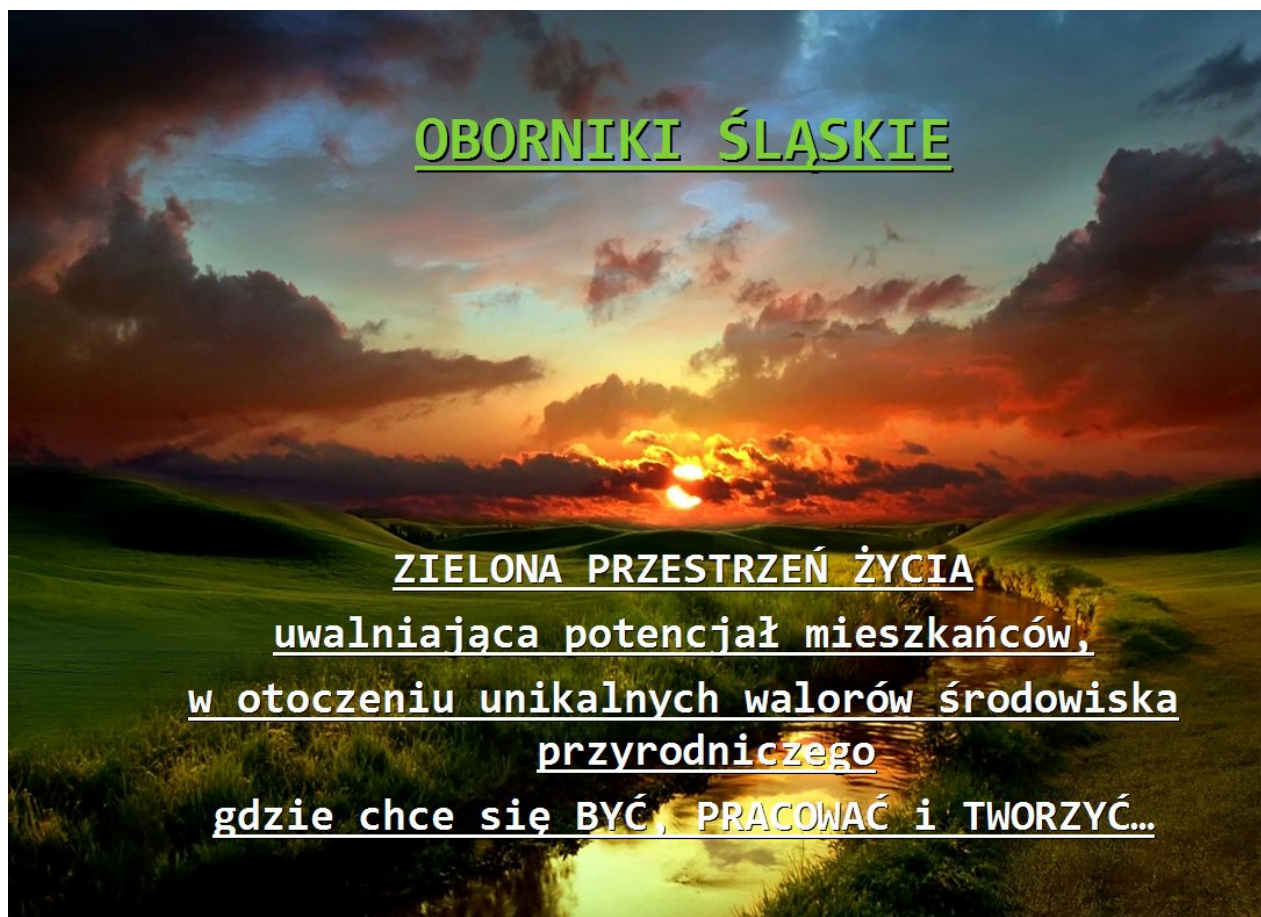

▪ **ŁĄCZENIE TRADYCJI Z NOWOCZESNOŚCIĄ**

Po długich i niezwykle burzliwych obradach jako NAJWAŻNIEJSZE atuty rozwojowe gminy OBORNIKI ŚLĄSKIE akcentujące jej odrębność, pragnienia i oczekiwania wskazane zostały:

- **LASY, ZIELEŃ, OBORNICKI SPOKÓJ - MIASTO W ZIELENI, MIASTO OGRÓD/PARKÓW**
- **POTENCJAŁ MIESZKAŃCÓW (INTELEKTUALNY, ARTYSTYCZNY)**
- **BOGATA I UNIKALNA OFERTA KULTURALNA**
- **KOMUNKACJA/ BLISKOŚĆ Z WROCŁAWIEM**
- **TRADYCJA UZDROWISKOWA, MIKROKLIMAT**

Na tej podstawie sformułowana została ostateczna wizja rozwoju Obornik Śląskich.

Tak sformułowana wizja stanowi STAŁE WYZWANIE motywujące do konsekwentnego działania, akcentujące odrębność, pragnienia i oczekiwania gminy. To komunikat, jednoczące w działaniu przesłanie, oddające CHARAKTER i DUCHA gminy, jej aspiracje oraz dążenia.

6) WYBÓR CELÓW STRATEGICZNYCH

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę uwarunkowań rozwoju, prace warsztatowe i pomysły rozwojowe sformułowane zostały 3 cele strategiczne stanowiące konkretyzacje wizji:

- **Stworzenie warunków umożliwiających ROZWÓJ TURYSTYKI (dla bywających w obornickiej przestrzeni).**
- **Podniesienie JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW (dla obecnych mieszkańców).**
- **POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY (dla potencjalnych mieszkańców).**

Pierwszym celem strategicznym jest stworzenie warunków umożliwiających rozwój turystyki. Jest on adresowany do przebywających w obornickiej przestrzeni. Turystyka niezmiennie stanowi czynnik kształtujący szereg przemian dokonujących się w przestrzeni lokalnej w wymiarze gospodarczym jak i społecznym. Należy jednak podkreślić, iż w samym charakterze procesów turystycznych wyłaniają się tendencje mające istotny wpływ dla rozwoju gminy Oborniki Śląskie, takie jak:

- Odchodzenie od turystyki masowej na rzecz turystyki indywidualnej o specyficznych potrzebach,
- Spędzanie wolnego czasu na rozwijaniu pasji, przeżywaniu przygód i indywidualnych wrażeń przy jednoczesnym poczuciu bezpieczeństwa
- Wzrost zainteresowania „zieloną” turystyką, co znajduje odzwierciedlenie w turystyce wiejskiej i leśnej organizowanej naturalnych warunkach przyrodniczych.
- Wzrost zapotrzebowania na turystykę weekendową
- Wzrost popularności bazy pobytowej o rozbudowanych funkcjach (ośrodki rekreacyjno - wypoczynkowe, sportowe, turystyki zdrowotnej)
- Atrakcje naturalne wzmacniane przez atrakcje specjalne (sportowe, rekreacyjne, wypoczynkowe) stanowią niezwykle dochodowy rodzaj przemysłu turystyczno-rozrywkowego.

Walory gminy Oborniki Śląskie powodują, że wpisuje się ona w podane tendencje co stanowi szansę rozwoju funkcji turystycznych. Tereny bogato wyposażone przez naturę stanowią znakomitą podstawę do stworzenia oferty turystycznej składającej się z szerokiej palety produktów.

Drugim celem strategicznym jest podniesienie jakości życia mieszkańców. Podnoszenie standardu życia w Gminie Oborniki Śląskie jest kategorią znaczeniowo bardzo pojemną i odbywać się może poprzez realizację szeregu różnorodnych działań. Nawiązując do interpretacji przedstawionej w Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 przez podniesienie jakości życia rozumieć należy istotną poprawę stanu i wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród

obywateli, możliwość korzystania z funkcjonalnej i łatwo dostępnej infrastruktury technicznej i społecznej, życie w czystym, zdrowym i sprzyjającym środowisku przyrodniczym, uczestnictwo w kulturze i turystyce, przynależność do zintegrowanej, pomocnej wspólnoty lokalnej, umożliwiającej lepszą harmonizację życia rodzinnego i zawodowego oraz aktywność w ramach społeczeństwa obywatelskiego. Realizacja podanego celu adresowana jest przede wszystkim do obecnych mieszkańców służąc systematycznemu podnoszeniu standardu życia w gminie.

Trzecim celem strategicznym jest podniesienie atrakcyjności gminy jako miejsca do życia. Jego adresatem są głównie nowi, potencjalni mieszkańcy gminy. Wśród wielu czynników wpływających na poziom życia mieszkańców szczególnie istotne są zmiany powstałe na przestrzeni ostatnich lat w wyniku migracji ludności z Wrocławia na teren wiejski. Gmina swą atrakcyjnością i unikalnym charakterem przyciąga każdego roku nowych mieszkańców. Bezpośrednią konsekwencją dodatniego salda migracji jest wzrost dochodów budżetowych gminy, których istotnym źródłem są udziały w podatku PIT, co stwarza szansę na podniesienie jakości życia wszystkich mieszkańców. W związku z tym poprawa atrakcyjności gminy ma przede wszystkim służyć stworzeniu warunków ułatwiających podejmowanie decyzji o osiedlaniu się w gminie.

Celom strategicznym przyporządkowane zostały priorytety określające główne kierunki rozwoju służące realizacji długofalowych zamierzeń. Zostały one skonkretyzowane w postaci działań - przedsięwzięć gospodarczych, społecznych, przestrzennych, ekologicznych zmierzających do urzeczywistnienia wizji rozwoju gminy. Ilustruje to poniższy rysunek 8.

RYSUNEK 8: HIERARCHICZNY UKŁAD CELÓW GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE.

7. PRIORYTETY I DZIAŁANIA

I CEL STRATEGICZNY

ROZWÓJ TURYSTYKI

PRIORYTET 1

Zagospodarowanie atrakcyjnych miejsc turystycznych

Celem priorytetu jest rozwój infrastruktury związanej z aktywną turystyką. Dzięki temu możliwe będzie przyciągnięcie większej liczby turystów spoza gminy, którzy pragną czynnie wypoczywać. Podstawowym warunkiem realizacji tych założeń jest wykreowanie spójnego produktu turystycznego opartego na następujących działaniach

Działanie 1.1

Zagospodarowanie góry Grzybek

Zielone wzgórze parku krajobrazowego Grzybek jest jednym z najbardziej malowniczych miejsc w gminie stanowiącym dla mieszkańców i turystów znakomitą oprawę do spędzania wolnego czasu. Uatrakcyjnienie tego terenu stanowi zatem ważny czynnik pobudzający rozwój funkcji turystycznych gminy Oborniki Śląskie. Działania w tym kierunku powinny służyć przekształceniu góry Grzybek w centrum rekreacyjne stanowiące stałe miejsce towarzyskich spotkań. Pierwszym krokiem w tym kierunku winno być uwzględnienie projektowanych działań w Lokalnym Planie Rewitalizacji wraz z opracowaniem szczegółowego planu zagospodarowania omawianej przestrzeni. Wśród konkretnych działań, które mają służyć zagospodarowaniu Góry Grzybek należy wskazać:

- nowe nasadzenia drzew i terenów zielonych,
- rozwój małej gastronomii,
- budowa punktów widokowych.

Działanie 1.2

Zagospodarowanie góry Gnieździec w Kuraszkwie – stworzenie ośrodka sportów lotniczych

- umożliwienie dojazdu, stworzenie miejsc parkingowych,
- rozwój infrastruktury wypoczynkowej - wiata, ławki, zadaszenia oraz inne elementy niezbędne do uprawiania sportów lotniczych,
- stworzenie miejsc służących organizacji imprez plenerowych.

Działanie 1.3

Zagospodarowanie góry Kowalskiej

- stworzenie miejsc spacerowych i widokowych z możliwością uprawiania narciarstwa w zimie.

PRIORYTET 2

Rozwój turystyki wodnej

Przeływające przez gminę Oborniki Śląskie rzeki Odra i Widawa stwarzają warunki do rozwoju turystyki wodnej. Uzasadniona w związku z tym wydaje się potrzeba zagospodarowania terenów przyległych do rzek i nadanie im charakteru funkcji turystycznych. Wśród proponowanych w tym zakresie działań należy wymienić:

Działanie 2.1

Kontynuacja rozbudowy mariny „Port Uraz”

Działanie 2.2

Budowa przystani kajakowej w Rakowie

Działanie 2.3

Budowa mostu przy ujściu Widawy

Działanie 2.4

Wykorzystanie wyrobisk po kopalni piasku w Paniowicach do rekreacji wodnej

Działanie 2.5

Organizowanie zawodów sportach wodnych

Działanie 2.6

Reaktywacja i systematyczna rozbudowa małej retencji wodnej

Wspólną cechą podanych zadań jest wysoki nakład finansowy niezbędny do ich realizacji. Charakter wskazanych zadań sugeruje ponadto potrzebę poszukiwania podmiotów prywatnych zainteresowanych podjęciem działań w wymiarze komercyjnym.

PRIORYTET 3

Wzbogacenie oferty w zakresie infrastruktury rekreacyjnej

Działanie 3.1

Zagospodarowanie szlaków pieszo-rowerowych

Turystyczne szlaki piesze i trasy rowerowe stanowią coraz częściej nieodzowny element produktu turystycznego. Z punktu widzenia możliwości realizacji celu strategicznego istotne jest, aby projektowane szlaki stanowiły łącznik pomiędzy atrakcjami turystycznymi gminy spełniając w tym zakresie zarówno funkcję rekreacyjną, jak i komunikacyjną. W ramach wskazanego zadania proponuje się następujące działania:

- reorganizacja sieci istniejących szlaków pod kątem stworzenia spójnego produktu turystycznego (a w przyszłości wytyczenie nowych szlaków),
- utworzenie wypożyczalni rowerów,
- stworzenie przy trasach zaplecza biwakowo-gastronomicznego,
- organizowanie imprez sportowych wykorzystujących istniejące trasy,
- nawiązanie współpracy z miastem Wrocław i innymi gminami w ramach ARAWu, w zakresie przepływu informacji o imprezach i szlakach rowerowych dostępnych dla mieszkańców aglomeracji wrocławskiej.

Stopień wykorzystania projektowanych szlaków zależeć będzie w decydującej mierze od skutecznego przekazania potencjalnym użytkownikom kompleksowej informacji o możliwościach dojazdu do poszczególnych miejsc. Kluczowa w tym zakresie będzie współpraca z ARAW-em i utworzenie kanału przepływu informacji turystyczno-imprezowej w ramach całej aglomeracji wrocławskiej. Dodatkowo popularyzacja sieci tras pieszo-rowerowych w gminie powinna objąć wydanie folderu zawierającego schematyczny plan z naniesionymi na istniejącymi i planowanymi w najbliższym czasie trasami pieszymi i rowerowymi wraz z parkingami dla rowerów.

Działanie 3.2

Stworzenie szlaków turystyki konnej z zapleczem gastronomicznym

Zielone tereny gminy Oborniki Śląskie w powiązaniu z istniejącymi stadninami konnymi zarządzanymi przez osoby prywatne umożliwiają stworzenia spójnego produktu turystycznego. Warunkiem podstawowym realizacji zadania jest wypracowanie porozumienia pomiędzy właścicielami stadnin konnych, bazy noclegowej i gastronomicznej umożliwiającego podział zadań związanych z zagospodarowaniem wytyczonych szlaków.

Działanie 3.3

Podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej

W ostatnich latach w wymiarze globalnym zauważalny jest wzrost popularności bazy pobytowej o wysokiej jakości i rozbudowanych funkcjach obejmujących ośrodki rekreacyjne, sportowe, turystyki zdrowotnej, oferujących różnorodne atrakcje i rozbudowany program wypoczynku. Punktem wyjścia dla realizacji tego typu działań jest podjęcie ścisłej współpracy z podmiotami funkcjonującymi w branży hotelarskiej.

Działanie 3.4

Zagospodarowanie obszarów leśnych w kolejne miejsca rekreacyjne

Rozległe obszary leśne w gminie Oborniki Śląskie stanowią znakomitą bazę do rozwoju funkcji turystycznych. Z uwagi na charakter zadania kluczową kwestią jest wypracowanie porozumienia z Nadleśnictwem Oborniki Śląskie w zakresie przeznaczenia terenów pod działalność rekreacyjną. Punktem wyjścia w realizacji zadania jest skoncentrowanie się na istniejącej infrastrukturze i połączenie jej w spójny system obejmujący sieć ścieżek spacerowych. Proponowane działania rozpocząć należy od 2-3 pilotażowych projektów (obejmujących stworzenie stałych miejsc rekreacyjnych z możliwością zabudowy infrastruktury), w razie ich powodzenia należy podjąć dalsze działania zmierzające do rozszerzenia oferty miejsc rekreacyjnych.

Działanie 3.5

Reaktywacja szlaku cysterskiego w miejscowości Bagno (na trasie Rawicz – Lubiąż)

- Nawiązanie do korzeni historycznych.
- Restauracja budowli.
- Stworzenie zachęt dla podmiotów prywatnych.
- Współpraca z ościennymi gminami.
- Powiązanie z innymi atrakcjami: przejazd bryczką, dyliżansem.

Działanie 3.6

Nasadenia drzew od strony wjazdu z Wrocławia – zamknięcie obornickiego kręgu zieleni w celu stworzenia zielonej wyspy

Działanie 3.7

Stworzenie parku weekendowych domków letniskowo-rekreacyjnych połączonych z placem zabaw dla mam z dziećmi

PRIORYTET 4

Stworzenie warunków na rzecz rozwoju turystyki zdrowotnej

Turystykę zdrowotną w najprostszy sposób można scharakteryzować jako świadome i dobrowolne udanie się w czasie wolnym od pracy na pewien okres poza miejsce zamieszkania

w celu regeneracji organizmu. W ostatnich latach obserwuje się znaczny wzrost zainteresowania tą formą turystyki, przejawiającą się zwiększeniem zapotrzebowania na pobyt w uzdrowiskach lub innych miejscach gwarantujących szybki i skuteczny relaks tj.: hotele spa, ośrodki odnowy biologicznej, wellness itp. Powyższe cele mogą być osiągnięte w ramach turystyki uzdrowiskowej, rekreacyjnej czy też weekendowej.

Unikalne walory przyrodnicze w powiązaniu z tradycjami uzdrowiskowo-sanatoryjnymi gminy Oborniki Śląskie stanowią odpowiednią podstawę dla rozwijania oferty w zakresie turystyki zdrowotnej. Wśród działań służących realizacji podanego priorytetu należy wskazać:

Działanie 4.1 Stworzenie zachęt do inwestowania w obiekty leśne, rehabilitacyjne i posanatoryjne

Działanie 4.2 Opracowanie koncepcji parków miejskich

PRIORYTET 5

Stworzenie spójnego produktu turystycznego

Z uwagi na to, iż realizacja celu strategicznego jakim jest rozwój turystyki obejmuje wiele różnych priorytetów i działań, toteż dla osiągnięcia sukcesu niezbędne staje się usystematyzowanie realizowanych w tym zakresie inicjatyw pod kątem stworzenia spójnej oferty turystycznej. W rezultacie oprócz kreowania nowych produktów oraz podnoszenia konkurencyjności i jakości już istniejących, konieczne staje się podjęcie działań polegających na wdrażaniu i upowszechnianiu nowoczesnych rozwiązań w zakresie marketingu produktu turystycznego. Powinny one opierać się na następujących działaniach:

Działanie 5.1 Stworzenie strategii produktu turystycznego

Działanie 5.2 Stworzenie systemu identyfikacji wizualnej

Działanie 5.3 Opracowanie systemu komunikacji produktu turystycznego

II CEL STRATEGICZNY

PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

PRIORYTET 1

Poprawa infrastruktury transportowej

Rozwój gminy Oborniki Śląskie w dużej mierze związany jest z szansą, jaką stwarza bliskość aglomeracji wrocławskiej. Bezpośrednio sąsiedztwo powoduje, że gmina Oborniki

Śląskie staje się atrakcyjnym miejscem zamieszkania dla osób pracujących tam na co dzień. Z tego względu poprawa infrastruktury transportowej zwiększająca skalę powiązań funkcjonalnych pomiędzy Wrocławiem a gminą Oborniki Śląskie stanowi jedno z najważniejszych wyzwań rozwojowych wymagających jak najszybszej realizacji. Dodatkowo wzrost liczby mieszkańców oraz coraz większe natężenie ruchu wynikające z powiązań gminy Oborniki Śląskie z miejscowościami ościennym rodzi potrzebę rozwoju sieci komunikacyjnej wewnątrz gminy, która poprawiłaby bezpieczeństwo podróżujących oraz pieszych. Wśród koniecznych do podjęcia działań w tym zakresie zadań należy wymienić:

Działanie 1.1

Budowa drugiej drogi do Wrocławia.

Możliwość realizacji wskazanego zadania uzależniona jest w decydującej mierze od działań podejmowanych na szczeblu Samorządu Województwa Dolnośląskiego a w szczególności Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei, do której kompetencji należy opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej i infrastruktury kolejowej na terenie województwa. Nawiązanie współpracy z wymienionymi partnerami stanowi zatem podstawowy warunek realizacji zadania. Aktywność gminy może koncentrować się na blokowaniu działek ANR znajdujących się na planowanej trasie, co w przyszłości usprawni przebieg budowy drogi.

Działanie 1.2

Rozwój szybkiej komunikacji kolejowej i autobusowej.

Realizacja tego zadania wymaga nawiązania bliższej współpracy z przewoźnikami funkcjonującymi na terenie gminy pod kątem stwarzania zachęt finansowych dla wspierania inicjatyw ułatwiających dostęp mieszkańcom do środków komunikacyjnych. Warto wrócić do tradycji Zielonej Linii Autobusowej kursującej między Wrocławiem a turystycznymi gminami aglomeracji.

Działanie 1.3

Budowa obwodnicy wokół miasta Oborniki Śląskie

Działanie 1.4

Rozbudowa sieci parkingów w centrum miasta (budowa nowych parkingów wraz z piętrowym parkingiem w okolicy dworca PKP)

Działanie 1.5

Mikrobus do komunikacji wewnątrz gminy

PRIORYTET 2

Poprawa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej

Działanie 2.1

Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej

Obecny stan oraz zasięg sieci wodociągowo-kanalizacyjnej zgodnie z wnioskami przedstawionymi w diagnozie należy uznać za niewystarczający w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności. W związku z tym wskazane zadanie ma na celu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz rozbudowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Punktem wyjścia w tym zakresie jest przygotowanie projektów i zapewnienie możliwości ich finansowania. Gmina Obornik Śląskie obecnie jest w trakcie realizacji działań ze środków własnych i w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Ich kontynuacja oraz rozszerzenie skali projektowanych w tym zakresie zadań uzależnione jest od udziału środków unijnych w finansowaniu poszczególnych projektów. To sprawia, iż poprawa dostępności, jak i jakości sieci kanalizacyjnej jest w decydującej mierze uzależniona od możliwości pozyskania środków z funduszy unijnych.

PRIORYTET 3

Poprawa infrastruktury sportowej

Działanie 3.1

Budowa krytej pływalni

Wskazane zadanie ukierunkowane jest na podniesienie atrakcyjności spędzania wolnego czasu w gminie. Celem bezpośrednim zadania jest stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju aktywnych form rekreacji i wypoczynku. Ze względu na wysoką kapitałochłonność projektu istotne jest zapewnienie możliwości finansowania budowy oraz pełne zabezpieczenie środków na bieżące utrzymanie pływalni i uwzględnienie konsekwencji tego faktu w prognozach finansowych na kolejne lata.

Działanie 3.2

Modernizacja istniejących obiektów sportowych

Modernizacja obiektów sportowych stanowi jeden z warunków podniesienia jakości życia mieszkańców. Choć jest to zadanie własne gminy, to dla jego realizacji możliwe jest uzupełnienie starań gminy o pozyskanie sponsorów i zainteresowanych podmiotów prywatnych.

Zadanie 3.3

Zmiana zagospodarowania terenu WEMBLEY z przeznaczeniem na imprezy plenerowe

Zadanie to ma na celu stałe zagospodarowanie terenu WEMBLEY na imprezy plenerowe, takie jak święto gminy czy też inne imprezy masowe. Może on przejąć funkcję centrum imprez, festynów czy innego rodzaju masowych spotkań. Realizacja zadania wymaga stworzenia stałej sceny oraz uporządkowania terenu i wyposażenia go w niezbędną infrastrukturę techniczną.

PRIORYTET 4

Poprawa infrastruktury kulturalnej

Działanie 4.1

Modernizacja obiektów kulturalnych

Działanie 4.2

Kompleksowa modernizacja OOK łącznie z adaptacją piwnic na galerie, klub młodzieżowy, a także pracownie specjalistyczne do edukacji kulturalnej

Działanie 4.3

Stworzenie biblioteki multimedialnej (budowa nowego budynku lub adaptacja pomieszczeń na terenie wyremontowanego dworca PKP)

Działanie 4.4

Salonik 4 Muz – przejęcie przez gminę, kontynuowanie i szersze propagowanie jego unikalnej oferty

PRIORYTET 5

Integracja społeczna

Działanie 5.1

Stworzenie centrum młodzieży z animacją czasu wolnego

Obecna oferta gminy Oborniki Śląskie dla młodzieży jest niewystarczająca. Dlatego też centrum młodzieży stanowić powinno dodatkową, atrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu. Dzięki temu stworzona zostałaby instytucja zarówno wspierająca działalność OOK, jak i tworząca nowe możliwości. Udostępnienie centrum młodzieży stowarzyszeniom licznie działającym na terenie gminy sprzyjać powinno rozwijaniu zainteresowań mieszkańców, stworzeniu klubu dyskusyjnego (literackiego, filmowego) czy grup teatralnych bądź artystycznych (breakdance). Na ten cel wykorzystać można budynek po kinie Astra przy ul. Dworcowej.

Działanie 5.2

Stworzenie centrum edukacji dla dorosłych (Uniwersytet 3W)- wzmocnienie instytucjonalności

Wraz ze zmianami demograficznymi systematycznie rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym i starszych. Wymaga to zmian w zakresie aktywności gminy i podjęcia działań adaptacyjnych, aby dostosować się do nowych warunków otoczenia. Warto zatem odpowiednio wcześniej zadbać o wzbogacenie oferty edukacyjnej dla dorosłych. Można tego dokonać opierając się na istniejącym i działającym od kilku lat Uniwersytecie III Wieku, odpowiednio rozszerzając jego ofertę, o kursy czy też szkolenia i warsztaty adekwatne do oczekiwań grupy docelowej. Warto zadbać o spójny charakter oferty adresowanej do starszej i ciągle powiększającej się części społeczeństwa Obornik Śląskich. Realizacja tego zadania wymaga również wzmocnienia instytucjonalności U3W.

Działanie 5.3

Aktywizująca pomoc społeczna (asystent rodzinny, spółdzielnie socjalne, wolontariat) – zmiana charakteru działań

Pomoc społeczna to jedno z zadań gminy. Może ona jednak być świadczona w różnej formie i przybierać różny charakter. Warto pamiętać, że zdecydowanie lepsze efekty niż bierne wspomaganie daje zapobieganie i przede wszystkim aktywizowanie mieszkańców, tak aby otrzymali od życia nową szansę na normalne funkcjonowanie w społeczeństwie. W tym celu należy wspierać ich motywacje, koordynować działania profilaktyczne, aktywizować mieszkańców w ramach wolontariatu. Pomagać w tym może funkcja asystenta rodzinnego wspierającego aktywizację jego podopiecznych. Można również wykorzystać słuchaczy Uniwersytetu III Wieku.

Działanie 5.4

Poszerzenie zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej i poprawa jej dostępności

III CEL STRATEGICZNY

POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY

PRIORITET 1

Rewitalizacja miasta

Działanie 1.1

Rewitalizacja miasta i reprezentacyjnych miejsc

Gmina Oborniki Śląskie ma wyjątkowy charakter i tworzy niepowtarzalny układ przestrzenny. Niemniej jednak istnieje duży, niezagospodarowany potencjał, który można wykorzystać. Wiele budynków może odzyskać dawny blask dzięki przeprowadzeniu rewitalizacji miasta. Wybór obszarów i miejsc poddanych rewitalizacji stanowić powinien podstawę programu rewitalizacji gminy. Dodatkowo stworzenie reprezentacyjnych miejsc, które stanowić będą wizytówkę gminy przyczyni się do zwiększenia prestiżu gminy i utrwalenia jej wyjątkowego charakteru w świadomości otoczenia. Realizacja tego zadania wymagać może zmian w strukturze własnościowej (przejęcie terenów dworca PKP itp.).

Działanie 1.2

Stworzenie centralnego miejsca spotkań

Niepowtarzalny układ przestrzenny i historyczny charakter miasta ogrodu, miasta parków oprócz niezaprzeczalnych atutów powoduje jednak brak naturalnego, centralnego miejsca spotkań atrakcyjnego zarówno mieszkańców jak i turystów. Warto stworzyć takie miejsce wykorzystując w tym celu naturalne funkcje terenów. Wymaga to aktualizacji dokumentów przestrzennych, a także zmian w zakresie zagospodarowania terenów zielonych i stworzenia centralnego punktu miasta (do tego celu może zostać wykorzystana np. fontanna, rzeźba, muszla koncertowa, zegar słoneczny, galeria bądź też park zdrojowy). Stworzenie centralnego miejsca spotkań między ulicami Skłodowskiej, Dworcową, Orkana i Mickiewicza ułatwi integrację życia społecznego oraz asymilację nowych mieszkańców, a dla turystów stanowić będzie naturalne, interesujące miejsce odwiedzin i odpoczynku. W związku z tym warto również wykorzystać powstałe centrum do promowania lokalnych produktów czy rzemiosła (pamiątki, produkty regionalne). Taka wizytówka gminy przyczyni się do zwiększenia prestiżu gminy i utrwalenia jej wyjątkowego charakteru w świadomości otoczenia, głównie mieszkańców aglomeracji wrocławskiej.

Działanie 1.3

Rewitalizacja i renowacja Pałacu Schaubertów

Bogate tradycje Obornik Śląskich, niepowtarzalny układ przestrzenny i historyczny charakter gminy powodują że obfituje ona w zabytki architektoniczne. Wiele z nich wymaga jednak renowacji. Jednym z takich przykładów jest Pałac Schaubertów. Jego uwzględnienie w planie rewitalizacji umożliwi poprawę atrakcyjności gminy. W dalszej perspektywie (po 2015 roku) możliwa jest zmiana funkcji Pałacu na hotel, gastronomię bądź muzeum miasta.

PRIORYTET 2

Wzmocnienie unikalności i tożsamości gminy

Działanie 2.1

Stworzenie sieci internetu bezprzewodowego ogólnie dostępnego na terenie miasta i gminy

Internet jest podstawą społeczeństwa informacyjnego, szczególnie wobec niezbyt atrakcyjnej oferty usług dostępu do internetu na terenie gminy. Szerokopasmowa, a także bezprzewodowa sieć internetu w powiązaniu z unikalnymi walorami naturalnymi stanowić może bardzo atrakcyjny wyróżnik gminy zarówno dla turystów, jak i mieszkańców gminy. Sprzyjać może również osiedlaniu się nowych mieszkańców, a co za tym idzie zwiększaniu dochodów budżetowych gminy.

Działanie 2.2

Wspieranie inicjatyw z zakresu sadownictwa, ogrodnictwa, pszczelarstwa, uprawy truskawek, wiśni, „szparagów obornickich”

Bogactwo tradycji sprawia, że warto sięgać do pomysłów sprzed lat. Jednym z takich pomysłów jest reaktywacja produktów regionalnych i tradycyjnie wytwarzanych na danym terenie. Charakter produktów oddawać powinien ducha gminy i jej zamierzenia oraz aspiracje.

Działanie 2.3

Wzmacnianie unikalności gminy poprzez inicjatywy tożsamościowe

Warto konsekwentnie utrzymywać i promować inicjatywy wzmacniające unikalność gminy. Działania takie obejmować mogą okolicznościowe wydawnictwa promujące tradycje i historię gminy, kontynuację wcześniejszych inicjatyw takich jak tradycyjny Dukat Obornicki oraz wszelkie inne inicjatywy (turystyczne programy lojalnościowe).

Działanie 2.4

Tworzenie zachęt do meldowania się w gminie (rozwój osadnictwa powiązany z podnoszeniem jakości usług bytowych) – „Karta powitalna mieszkańca”

Wzrost liczby osób zameldowanych bezpośrednio przekłada się na wzrost dochodów gminy i inne korzyści finansowe (zwiększenie popytu wewnętrznego). Dlatego też warto zachęcić osoby, które mieszkają na terenie Obornik bądź też mają zamiar to zrobić, do meldowania się w gminie (i wskazanie tego faktu w deklaracji PIT). Służyć temu może choćby pakiet powitalny dla nowych mieszkańców (zestaw pamiątek i elementów tematycznie związanych z gminą, jej tradycjami oraz regionalnym charakterem) bądź też karta powitalna z konkretnymi korzyściami dla jej posiadacza (zniżki na wstęp do obiektów gminnych, tańsza gastronomia, miejsca hotelowe, parkingi itp.).

8) SPÓJNOŚĆ CELÓW STRATEGICZNYCH I PRIORYTETÓW ZE STRATEGIAMI PONADLOKALNYMI

CEL STRATEGICZNY	PRIORYTET	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO	STRATEGIA ROZWOJU POWIATU TRZEBNICKIEGO
ROZWÓJ TURYSTYKI	ZAGOSPODAROWANIE ATRAKCYJNYCH MIEJSC TURYSTYCZNYCH W GMINIE	<p>Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska</p> <p>Priorytet 3. Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku</p> <p>Działanie 9 Wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej dolnośląskiego potencjału turystycznego oraz uzdrowiskowego i ich promocja.</p>	<p>Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego”</p> <p>Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu”</p> <p>Zadanie Opracowanie strategii rozwoju turystyki w powiecie</p> <p>Zadanie Utworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej</p> <p>Zadanie Utrzymanie w dobrym stanie obiektów zabytkowych</p>
	ROZWÓJ TURYSTYKI WODNEJ	<p>Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska</p> <p>Priorytet 3. Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku</p> <p>Działanie 9 Wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej dolnośląskiego potencjału turystycznego oraz uzdrowiskowego i ich promocja.</p>	<p>Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego”</p> <p>Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu”</p> <p>Zadanie Promocja walorów turystycznych powiatu</p>

	<p>WZBOGACENIE OFERTY W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY REKREACYJNEJ</p>	<p>Cel strategiczny: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu Priorytet 4: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki Działanie 6. Utrzymanie i ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej.</p>	<p>Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego” Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu” Zadanie Wyznaczenie, modernizacja i utrzymanie w dobrym stanie szlaków rowerowych, pieszych, narciarskich (biegówki) w powiecie</p>
	<p>STWORZENIE WARUNKÓW NA RZECZ ROZWOJU TURYSTYKI ZDROWOTNEJ</p>	<p>Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska Priorytet 3. Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku Działanie 9: Wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej dolnośląskiego potencjału turystycznego oraz uzdrowiskowego i ich promocja.</p> <p>Cel strategiczny: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu Priorytet 4: Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki Działanie 10: Zapewnienie warunków przestrzennych i odpowiednich warunków ekologicznych dla utrzymania i rozwoju funkcji uzdrowiskowych.</p>	<p>Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego” Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu” Zadanie Wykorzystanie źródeł termalnych dla stworzenia uzdrowiska</p>

PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	STWORZENIE SPÓJNEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO	<p>Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska</p> <p>Priorytet 3. Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku</p> <p>Działanie 9 Wspieranie integracji i rozbudowy gospodarczej dolnośląskiego potencjału turystycznego oraz uzdrowiskowego i ich promocja.</p>	<p>Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego”</p> <p>Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu”</p> <p>Zadanie Opracowanie strategii rozwoju turystyki w powiecie</p> <p>Zadanie Utworzenie Powiatowego Centrum Informacji Turystycznej</p>
	POPRAWA INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ	<p>Cel strategiczny: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu</p> <p>Priorytet 1. Poprawa spójności przestrzennej regionu</p> <p>Działanie 4: Kształtowanie układów komunikacyjnych sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu regionu.</p> <p>Priorytet 4. Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców Województwa</p> <p>3. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym</p>	<p>Cel strategiczny „Rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu”</p> <p>Cel operacyjny „Poprawa infrastruktury technicznej”</p> <p>Zadanie Wspieranie działań na rzecz budowy drogi szybkiego ruchu Oborniki Śląskie – Wrocław</p> <p>Zadanie Remonty i modernizacja dróg powiatowych</p> <p>Zadanie Wspieranie działań na rzecz uruchomienia stałego połączenia kolejowego Trzebnica – Wrocław</p>
	POPRAWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ	<p>Cel strategiczny Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu</p> <p>Priorytet 2: Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich</p> <p>Działanie 6: Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej</p>	<p>Cel strategiczny „Rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu”</p> <p>Cel operacyjny „Poprawa infrastruktury technicznej”</p>

		wychodząca naprzeciw wymogom funkcji gospodarczych oraz edukacyjnych.	
	POPRAWA INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ	Cel strategiczny Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat Priorytet 4. Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa Działanie 5 Zwiększanie aktywności samorządów, organizacji i stowarzyszeń w rozwoju i promowaniu sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia	Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego” Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu” Zadanie Wspieranie inicjatyw kulturalnych i sportowych na terenie powiatu Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego” Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu” Zadanie Budowa basenu powiatowego
	POPRAWA INFRASTRUKTURY KULTURALNEJ	Cel strategiczny Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu Priorytet 3. Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych Działanie 3 Ochrona dziedzictwa kulturowego	Cel strategiczny „Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego” Cel operacyjny „Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu” Zadanie Wspieranie inicjatyw kulturalnych i sportowych na terenie powiatu
	INTEGRACJA SPOŁECZNA	Cel strategiczny Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat Priorytet 1. Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Cel strategiczny „Rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu” Cel operacyjny „Poprawa infrastruktury społecznej”

POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY		Działanie 3 Aktywizacja społeczna i opieka nad osobami starszymi	
	REWITALIZACJA MIASTA	Cel strategiczny Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu Priorytet 3. Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych Działanie 1: Kształtowanie atrakcyjnych form różnorodnych zespołów zabudowy, w tym rewitalizacja obszarów zdegradowanych.	Brak odniesień
	WZMOCNIENIE UNIKALNOŚCI I TOŻSAMOŚCI GMINY	Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska Priorytet 3: Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku Działanie 4: Współpraca gospodarcza w regionie. Cel strategiczny: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska Priorytet 3: Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku Działanie 3: Promowanie produktów regionalnych i ich marketing.	Cel strategiczny „Rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu” Cel operacyjny „Poprawa infrastruktury technicznej” Zadanie Budowa internetowej sieci powiatowej

9) WDRAŻANIE STRATEGII – UKŁAD WYKONAWCZY

Skuteczna realizacja zamierzeń określonych w *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015* jest ściśle związana z potrzebą strategicznych ustaleń służących stworzeniu warunków umożliwiających wdrażanie strategii. Podstawowym narzędziem w tym zakresie jest układ wykonawczy strategii. Autorzy strategii przyjęli założenie, iż w jego ramach funkcjonalności powinna przeważać nad szczegółowością ustaleń. Rozpisanie całego planu wdrożenia w najdrobniejszych szczegółach w horyzoncie najbliższych lat mija się bowiem z celem z uwagi na dynamikę zmian zachodzących wewnątrz i w otoczeniu jednostki. W tej sytuacji układ wykonawczy powinien koncentrować się raczej na tworzeniu dogodnych warunków wdrażania strategii poprzez rozstrzygnięcie najważniejszych kwestii ułatwiających władzom gminy podejmowanie decyzji na etapie planowania działań bieżących. W związku z tym układ wykonawczy obejmuje następujące informacje:

- a) cele strategiczne w rozbiciu na priorytety,
- b) podmioty odpowiedzialne za realizację priorytetów,
- c) oczekiwane efekty realizacji poszczególnych priorytetów,
- d) sugerowane wskaźniki stopnia realizacji priorytetów,
- e) źródła informacji służące pozyskaniu danych niezbędnych do oszacowania proponowanych wskaźników.

Zaproponowany układ wykonawczy ma za zadanie ułatwić powiązanie strategicznych celów z działaniami realizowanymi przez gminę Oborniki Śląskie w ramach budżetów rocznych, jak również stanowić podstawową płaszczyznę porównań wykorzystywaną przy opracowywaniu sprawozdań z postępów w realizacji strategii.

CEL STRATEGICZNY	PRIORYTET	UCZESTNICY	OCZEKIWANE EFEKTY	WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁA INFORMACJI
ROZWÓJ TURYSTYKI	ZAGOSPODAROWANIE ATRAKCYJNYCH MIEJSC TURYSTYCZNYCH GMINIE	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy • Podmioty prywatne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wykreowanie atrakcyjnych miejsc spotkań w gminie ▪ Stworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu dla osób przebywających w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba turystów rocznie ▪ Liczba obiektów dziedzictwa kulturowego udostępnionych dla ruchu turystycznego ▪ Wydatki budżetowe gminy Obornik Śląskie w dziale 630 Turystyka (w ujęciu wartościowym i w przeliczeniu do liczby turystów odwiedzających gminę rocznie) ▪ Udział terenów zielonych, w tym terenów chronionych w ogólnej powierzchni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Statystyczny ▪ Urząd Miejski
	ROZWÓJ TURYSTYKI WODNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy • Podmioty prywatne • Organizacje pozarządowe • Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu • Władze Powiatu Trzebnickiego • Władze Samorządu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzmocnienie turystycznego wizerunku gminy ▪ Podniesienie atrakcyjności spędzania czasu w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba turystów rocznie ▪ Wydatki budżetowe gminy Obornik Śląskie w dziale 630 Turystyka (w ujęciu wartościowym i w przeliczeniu do liczby turystów odwiedzających gminę rocznie) ▪ Liczba imprez rekreacyjno-sportowych organizowanych w oparciu o infrastrukturę wodną 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Statystyczny ▪ Urząd Miejski ▪ Informacja Turystyczna

		Województwa Dolnośląskiego			
	WZBOGACENIE OFERTY W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY REKREACYJNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy, • Podmioty prywatne, • Stowarzyszenia, • Organizacje sportowe • Nadleśnictwo Oborniki Śląskie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie ruchu turystycznego w gminie ▪ Stworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu dla osób przebywających w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Długość ścieżek rowerowych ▪ Liczba miejsc noclegowych ogółem w obiektach zbiorowego zakwaterowania ▪ Udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania ▪ Liczba placówek usługowych obsługujących turystykę w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Statystyczny ▪ Informacja Turystyczna
	STWORZENIE WARUNKÓW NA RZECZ ROZWOJU TURYSTYKI ZDROWOTNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy, • Podmioty prywatne (właściciele obiektów) • Władze Powiatu Trzebnickiego i Samorządu Województwa Dolnośląskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie ruchu turystycznego w gminie ▪ Promocja unikalnych walorów gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba obiektów udostępnionych dla ruchu turystycznego w zakresie turystyki zdrowotnej ▪ Liczba odwiedzających obiekty turystyki zdrowotnej rocznie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informacja Turystyczna

	<p>STWORZENIE SPÓJNEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy, • Podmioty prywatne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stworzenie platformy informacyjnej stanowiącej narzędzie komunikacji z potencjalnymi turystami ▪ Stworzenie Systemu Identyfikacji Wizualnej ▪ Poprawa informacji o szlakach i atrakcjach turystycznych ▪ Poprawa informacji turystycznej ▪ Zwiększenie ruchu turystycznego w gminie ▪ Promocja walorów gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba odwiedzających stronę internetową poświęconą atrakcjom turystycznym w gminie Oborniki Śląskie ▪ Liczba turystów odwiedzających gminę rocznie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Informacja Turystyczna
<p>PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW</p>	<p>POPRAWA INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samorząd Województwa Dolnośląskiego • DSDIK • Przewoźnicy • Władze Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Integracja gminy Oborniki Śląskie z aglomeracją wrocławską • Stworzenie zachęty dla osiedlania się nowych mieszkańców • Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Długość dróg publicznych o twardej nawierzchni wyremontowanych lub nowowytbudowanych ▪ Liczba miejsc parkingowych ▪ Dostępność komunikacyjna (liczba połączeń komunikacji publicznej na dobę) ▪ Przeciętny czas przejazdu komunikacją drogową, kolejową i autobusową w kierunkach Oborniki Śląskie-Wrocław, Oborniki Śląskie-Trzebnica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Statystyczny ▪ Urząd Miejski, ▪ Zarządcy dróg

	POPRAWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ	<ul style="list-style-type: none"> • Władze Gminy • Zakład komunalny • ZWIK Wrocław 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności do podstawowych usług bytowych • Poprawa stanu środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Długość sieci wodociągowej ▪ Liczba gospodarstw domowych korzystająca z sieci wodociągowej w % ludności ogółem (w tym na terenach wiejskich) ▪ Długość ciągów kanalizacyjnych ▪ Liczba gospodarstw domowych korzystających z sieci kanalizacyjnej w % ludności ogółem (w tym na terenach wiejskich) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Statystyczny ▪ Zakład Gospodarki Komunalnej
	POPRAWA INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Władze Gminy ▪ Dysponenci środków zewnętrznych ▪ Podmioty prywatne ▪ Organizacje sportowe ▪ Stowarzyszenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poszerzenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej w gminie ▪ Poprawa atrakcyjności miasta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba uczestników imprez rekreacyjno- sportowych, ▪ Wydatki inwestycyjne gminy Oborniki Śląskie w dziale 926 Kultura fizyczna i sport 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Ośrodek Sportu i Rekreacji ▪ Organizatorzy imprez sportowo-rekreacyjnych

	POPRAWA INFRASTRUKTURY KULTURALNEJ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Władze Gminy ▪ Podmioty prywatne ▪ Organizacje pozarządowe ▪ Gminy Partnerskie Rechau i Asch 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poszerzenie oferty kulturalnej w gminie ▪ Nowe, atrakcyjne możliwości zagospodarowania czasu wolnego (kursy, szkolenia) ▪ Wzrost atrakcyjności gminy w Polsce i zagranicą (wystawy, imprezy kulturalne) ▪ Wzrost świadomości i wiedzy o terenie gminy ▪ Stworzenie miejsca spotkań dla organizacji pozarządowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wydatki budżetowe gminy Obornik Śląskie w dziale 921 kultura i ochrona dziedzictwa narodowego ▪ Liczba odwiedzających instytucje kultury ▪ Liczba uczestników imprez kulturalnych, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Obornicki Ośrodek Kultury ▪ Organizatorzy imprez kulturalnych
	INTEGRACJA SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Władze Gminy ▪ PUP ▪ MOPS ▪ Stowarzyszenia społeczno-kulturalne ▪ Organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywizacja społeczno-kulturalna mieszkańców gminy ▪ Mobilizacja do działań społecznych, aktywizacja w ramach wolontariatu ▪ Poszerzenie oferty gminy w zakresie spędzania czasu wolnego ▪ Kompleksowa oferta edukacyjna i społeczno-kulturalna dla wszystkich najważniejszych grup społecznych, młodzieży, dorosłych oraz osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba placów zabaw, rekreacji i innych rozrywek dla dzieci i młodzieży ▪ Liczba seniorów uczestniczących w przedsięwzięciach ▪ Ilość osób objętych środowiskowymi formami pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ▪ Urząd Statystyczny

POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY	REWITALIZACJA MIASTA	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Władze Gminy ▪ Dysponenci środków zewnętrznych ▪ Podmioty prywatne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poprawa estetyki miasta a przez to atrakcyjności gminy ▪ Zwiększenie prestiżu i wzmocnienie wyjątkowości gminy ▪ Wzmocnienie pozytywnego obrazu gminy w świadomości otoczenia ▪ Stworzenie miejsc stanowiących wizytówkę gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wartość wydatków budżetowych gminy na inwestycje związane z poprawą estetyki gminy ▪ Liczba zrealizowanych projektów poprawiających atrakcyjność miasta i gminy ▪ Wzrost liczby mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Urząd Statystyczny
	WZMOCNIENIE UNIKALNOŚCI I TOŻSAMOŚCI GMINY	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Władze Gminy ▪ Podmioty prywatne ▪ Dysponenci środków zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integracja życia społecznego mieszkańców, ▪ Stworzenie miejsca spotkań nowych i aktualnych mieszkańców, a także turystów ▪ Stworzenie miejsca służącego promowaniu lokalnych produktów i rzemiosła ▪ Promocja gminy ▪ Zwiększenie ruchu turystycznego poprzez wzrost rozpoznawalności Obornik Śląskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu (w tym na obszarach wiejskich) ▪ Poziom wydatków budżetowych gminy przeznaczanych na promocję ▪ Liczba projektów wspierających unikalność gminy i jej tożsamość (wartość wydatków) ▪ Wzrost liczby mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urząd Miejski ▪ Urząd Statystyczny

Istotnym elementem planu wdrażania strategii jest dokonanie hierarchizacji działań służących realizacji celów strategicznych gminy i osiągnięciu sformułowanej wizji rozwoju. Ze względu na różnorodność, złożoność i czasochłonność, a także ograniczenia ekonomiczne w zakresie ich realizacji konieczne jest wyodrębnienie działań o charakterze:

- a) **obligatoryjnym**, których podjęcie stanowi **warunek konieczny** realizacji strategii ze względu na ich strategiczny wpływ na realizację priorytetów rozwojowych
- b) **fakultatywnym**, których podjęcie jest **wskazane** z punktu widzenia realizacji poszczególnych priorytetów

CEL STRATEGICZNY	DZIAŁANIA OBLIGATORYJNE	DZIAŁANIA FAKULTATYWNE
<p style="text-align: center;">ROZWÓJ TURYSTYKI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagospodarowanie górki Grzybek ▪ Kontynuacja rozbudowy mariny „Port Uraz” ▪ Zagospodarowanie szlaków pieszo-rowerowych ▪ Stworzenie szlaków turystyki konnej z zapleczem gastronomicznym ▪ Stworzenie strategii produktu turystycznego ▪ Stworzenie systemu identyfikacji wizualnej ▪ Opracowanie systemu komunikacji produktu turystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zagospodarowanie góry Gnieździec w Kuraszkowie ▪ Zagospodarowanie góry Kowalskiej ▪ Budowa przystani kajakowej w Rakowie ▪ Budowa mostu przy ujściu Widawy ▪ Wykorzystanie wyrobisk po kopalni piasku w Paniowicach do rekreacji wodnej ▪ Organizowanie zawodów w sportach wodnych ▪ Reaktywacja I systematyczna rozbudowa małej retencji wodnej ▪ Podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej ▪ Zagospodarowanie obszarów leśnych w kolejne miejsca rekreacyjne ▪ Reaktywacja szlaku cysterskiego w miejscowości Bagno ▪ Nasadzenia drzew od strony wjazdu z Wrocławia – zamknięcie obornickiego kręgu zieleni w celu stworzenia zielonej wyspy ▪ Stworzenie parku weekendowych domków letniskowo-rekreacyjnych połączonych z placem zabaw dla mam ▪ Stworzenie zachęt do inwestowania w obiekty zdrojowe ▪ Opracowanie koncepcji Parku Zdrojowego

<p>PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa drugiej drogi do Wrocławia ▪ Budowa obwodnicy wokół miasta ▪ Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej ▪ Budowa krytej pływalni ▪ Kompleksowa modernizacja OOK łącznie z adaptacją piwnic na galerie, klub młodzieżowy, a także pracownie specjalistyczne do edukacji kulturalnej ▪ Salonik 4 Muz – przejęcie przez gminę, kontynuowanie i szersze propagowanie jego unikalnej oferty ▪ Stworzenie centrum młodzieży z animacją czasu wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój szybkiej komunikacji kolejowej i autobusowej ▪ Budowa parkingu w centrum miasta ▪ Mikrobusek do komunikacji wewnątrz gminy ▪ Modernizacja istniejących obiektów sportowych ▪ Zmiana zagospodarowania terenu WEMBLEY z przeznaczeniem na imprezy plenerowe ▪ Modernizacja obiektów kulturalnych ▪ Budowa biblioteki multimedialnej ▪ Stworzenie centrum edukacji dla dorosłych (Uniwersytet 3W) ▪ Aktywizująca pomoc społeczna (asystent rodzinny, spółdzielnie socjalne, wolontariat) – zmiana charakteru działań ▪ Poszerzenie zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej i poprawa jej dostępności
<p>POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stworzenie centralnego miejsca spotkań ▪ Stworzenie sieci internetu bezprzewodowego ogólnie dostępnego na terenie miasta i gminy ▪ Tworzenie zachęt do meldowania się w gminie (rozwój osadnictwa powiązany z podnoszeniem jakości usług bytowych) – „Karta powitalna mieszkańca” 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rewitalizacja miasta i reprezentacyjnych miejsc ▪ Rewitalizacja i renowacja Pałacu Schaubertów ▪ Popieranie inicjatyw z zakresu sadownictwa, ogrodnictwa, pszczelarstwa, uprawy truskawek k, wiśni ▪ Reaktywacja produktów regionalnych „szparagi obornickie” ▪ Kontynuacja tradycji Dukata Obornickiego i innych inicjatyw tożsamościowych

Podkreślić należy, że zaproponowany podział działań nie jest zamknięty i powinien być regularnie aktualizowany w zależności od zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych.

W ramach realizacji strategii zakłada się, że cała społeczność lokalna gminy Oborniki Śląskie będzie aktywnie uczestniczyć w urzeczywistnieniu wytyczonych zamierzeń. Współpraca sektora publicznego z sektorem prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi jest bowiem niezbędna do osiągnięcia większości założonych celów. Tym samym zadaniem władz gminy jest zaangażowanie wyżej wymienionych podmiotów w proces wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015* jako partnerów społecznych, którzy powinny uczestniczyć w realizacji poszczególnych inicjatyw, także w roli współfinansującego konkretne działania.

Skuteczne wdrażanie *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015* wymaga funkcjonowania w strukturze Urzędu Miejskiego organu realizującego różnorodne działania organizacyjne, koordynacyjne oraz informacyjne. Z uwagi na silne uzależnienie realizacji strategii od możliwości pozyskania środków zewnętrznych wydaje się wskazane, aby omawiane kompetencje włączyć do zadań wykonywanych w ramach istniejącego *Stanowiska do spraw Pozyskiwania Funduszy Unijnych*. Rozszerzenie zakresu obowiązków wymienionej komórki oznaczałoby potrzebę zmiany nazwy stanowiska na *Stanowisko do spraw Wdrażania Strategii Rozwoju i Pozyskiwania Funduszy Unijnych* co wiązałoby się z potrzebą realizacji następujących zadań:

- Propagowanie informacji na temat strategii wśród społeczności lokalnej.
- Nawiązywanie współpracy z interesariuszami mającymi wpływ na realizację poszczególnych priorytetów (wymienionymi w układzie wykonawczym).
- Inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania funduszy zewnętrznych.
- Gromadzenie informacji od realizatorów zadań.
- Prowadzenie baz danych o inicjatywach służących realizacji strategii.
- Sporządzanie zestawienia mierników służących ocenie stopnia realizacji celów.
- Opracowanie i przeprowadzenie corocznej ankiety wśród mieszkańców.
- Przygotowywanie okresowych raportów dla rady Gminy na podstawie zestawu wskaźników określonych w układzie wykonawczym.

10) FINANSOWANIE

Skuteczność realizacji lokalnych oczekiwań rozwojowych w sposób oczywisty uzależniona jest od możliwości pozyskania odpowiednich środków finansowych i właściwego ich wykorzystania. Zespół autorski zrezygnował z umieszczenia w niej informacji o kosztach i źródłach finansowania poszczególnych działań, chcąc uniknąć dużej przypadkowości wynikającej z występowania zbyt wielu niewiadomych w zakresie ostatecznego zakresu rzeczowego poszczególnych zadań oraz przyszłej sytuacji finansowej samorządów i dostępu do środków z programów UE. Uznał tym samym, że właściwym będzie coroczne budżetowanie planu operacyjnego przez realizatorów działań, nadających swojej działalności odpowiednie priorytety.

W zakresie finansowania najistotniejszym zagadnieniem staje się zwrócenie uwagi na dwa aspekty:

- 1) określenie możliwości finansowania poszczególnych działań ze środków zewnętrznych,
- 2) propozycje zmian w wieloletnim planie inwestycyjnym będące konsekwencją długofalowych ustaleń sformułowanych w ramach prezentowanej *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015*.

10.1 Zewnętrzne źródła finansowania działań strategicznych

CEL STRATEGICZNY	PRIORYTET	DZIAŁANIE	SUGEROWANE ZEWNĘTRZNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
ROZWÓJ TURYSTYKI	ZAGOSPODAROWANIE ATRAKCYJNYCH MIEJSC TURYSTYCZNYCH GMINIE	Zagospodarowanie górki Grzybek	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura") Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: luty 2011 r.</i>
		Zagospodarowanie góry Gnieździec w Kuraszkowie	
		Zagospodarowanie góry Kowalskiej	
	ROZWÓJ TURYSTYKI WODNEJ	Kontynuacja rozbudowy mariny „Port Uraz”	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura") Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: luty 2011 r.</i>
		Budowa przystani kajakowej w Rakowie	
		Budowa mostu przy ujściu Widawy	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
		Wykorzystanie wyrobisk po kopalni piasku w Paniowicach do rekreacji wodnej	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
		Organizowanie zawodów w sportach wodnych	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
	Reaktywacja i systematyczna rozbudowa	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego	

WZBOGACENIE OFERTY W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY REKREACYJNEJ	małej retencji wodnej	Priorytet 4: Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska („Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”) <u>Działanie 4.6</u> Wsparcie instytucji zajmujących się zabezpieczeniem środowiska naturalnego <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: I kwartał 2011</i>
	Zagospodarowanie szlaków pieszo-rowerowych	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura") Działanie: 6.2 Turystyka aktywna
	Stworzenie szlaków turystyki konnej z zapleczem gastronomicznym	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura") Działanie: 6.2 Turystyka aktywna
	Podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
	Zagospodarowanie obszarów leśnych w kolejne miejsca rekreacyjne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 5 Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych Działanie: 5.1 Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej
	Reaktywacja szlaku cysterskiego w	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

		miejsowości Bagno	<p>Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura")</p> <p><u>Działanie: 6.2</u> Turystyka aktywna</p> <p><u>Działanie: 6.4</u> Turystyka kulturowa</p> <p><i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: II kwartał 2011</i></p>
		Nasadzenia drzew od strony wjazdu z Wrocławia – zamknięcie obornickiego kręgu zieleni w celu stworzenia zielonej wyspy	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
		Stworzenie parku weekendowych domków letniskowo-rekreacyjnych połączonych z placem zabaw dla mam z dziećmi	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
	STWORZENIE WARUNKÓW NA RZECZ ROZWOJU TURYSTYKI ZDROWOTNEJ	Stworzenie zachęt do inwestowania w obiekty zdrojowe	<i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i>
		Opracowanie koncepcji Parku Zdrojowego	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego</p> <p><u>Priorytet: 6</u> Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura")</p> <p><u>Działanie: 6.1</u> Turystyka uzdrowiskowa</p>
	STWORZENIE SPÓJNEGO PRODUKTU TURYSTYCZNEGO	Stworzenie strategii produktu turystycznego	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego</p> <p>Priorytet: 6</p>

		Stworzenie systemu identyfikacji wizualnej	Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura")
		Opracowanie systemu komunikacji produktu turystycznego	Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: luty 2011 r</i>
PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	POPRAWA INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ	Budowa drugiej drogi do Wrocławia	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 3: Rozwój infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku
		Rozwój szybkiej komunikacji kolejowej i autobusowej	
		Budowa obwodnicy wokół miasta Oborniki Śląskie	
		Budowa parkingu w centrum miasta	
		Mikrobus do komunikacji wewnątrz gminy	
	POPRAWA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ	Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 4 Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska ("Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne") Działanie: 4.2 Infrastruktura wodno-ściekowa
	POPRAWA INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ	Budowa krytej pływalni	Program Rozwoju Bazy Sportowej na Dolnym Śląsku realizowany przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego
		Modernizacja istniejących obiektów sportowych	
		Zmiana zagospodarowania terenu WEMBLEY z przeznaczeniem na imprezy plenerowe	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura")

	POPRAWA INFRASTRUKTURY KULTURALNEJ	Modernizacja obiektów kulturalnych	<p>Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: I kwartał 2011</i></p> <p>Program dla Europy Środkowej Priorytet: 4 Podniesienie konkurencyjności oraz atrakcyjności miast i regionów Obszar interwencji: P4.3 Wykorzystanie zasobów kulturowych dla uatrakcyjnienia miast i regionów Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 6: Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska („Turystyka i Kultura”)</p> <p>Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: I kwartał 2011</i></p>
		Kompleksowa modernizacja OOK łącznie z adaptacją piwnic na galerie, klub młodzieżowy, a także pracownie specjalistyczne do edukacji kulturalnej	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 7: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku („Edukacja”)</p>
		Budowa biblioteki multimedialnej	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 6: Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska („Turystyka i Kultura”)</p> <p>Działanie: 6.5 Działania wspierające infrastrukturę turystyczną i kulturową <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: I kwartał 2011</i></p>
		Salonik 4 Muz – przejęcie przez gminę, kontynuowanie i szersze propagowanie jego unikalnej oferty	<p>Program Kapitał Ludzki</p>
INTEGRACJA SPOŁECZNA	Stworzenie centrum		

		młodzieży z animacją czasu wolnego	Priorytet: 7 Promocja integracji społecznej
		Stworzenie centrum edukacji dla dorosłych (Uniwersytet 3W)	Działanie: 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji <i>Terminy naboru wniosków: od 19 kwietnia 2010 r. do 31 grudnia 2010</i>
		Aktywizująca pomoc społeczna (asystent rodzinny, spółdzielnie socjalne, wolontariat) – zmiana charakteru działań	
		Poszerzenie zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej i poprawa jej dostępności	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 8 Modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia na Dolnym Śląsku ("Zdrowie") Działanie: 8.1 Poprawa jakości opieki zdrowotnej
POPRAWA ATRAKCYJNOŚCI GMINY	REWITALIZACJA MIASTA	Rewitalizacja miasta i reprezentacyjnych miejsc	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 9 Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”)
		Stworzenie centralnego miejsca spotkań	
	Rewitalizacja i renowacja Pałacu Schaubertów	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura") Działanie: 6.4 Turystyka kulturowa <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: I kwartał 2011</i>	
	WZMOCNIENIE UNIKALNOŚCI I TOŻSAMOŚCI GMINY	Stworzenie sieci internetu bezprzewodowego ogólnie	Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

		dostępnego na terenie miasta i gminy	<p>Priorytet: 2 Rozwój społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku ("Społeczeństwo Informacyjne")</p> <p>Działanie: 2.1 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego <i>Termin naboru projektów w trybie konkursowym zostanie ogłoszony w lipcu 2010 r.</i></p>
		Popieranie inicjatyw z zakresu sadownictwa, ogrodnictwa, pszczelarstwa, uprawy truskawek, wiśni	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet 1 Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw („Przedsiębiorstwa i Innowacyjność”)</p>
		Reaktywacja produktów regionalnych „szparagi obornickie”	<p>Działanie 1.2 Doradztwo dla firm oraz wsparcie dla Instytucji Otoczenia Biznesu <i>Terminy naboru wniosków lub ogłoszenia konkursu: II kwartał 2011</i></p>
		Kontynuacja tradycji Dukata Obornickiego i innych inicjatyw tożsamościowych	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego Priorytet: 6 Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska ("Turystyka i Kultura")</p>
		Tworzenie zachęt do meldowania się w gminie (rozwój osadnictwa powiązany z podnoszeniem jakości usług bytowych) – „Karta powitalna mieszkańca”	<p><i>Brak bezpośrednich możliwości finansowania</i></p>

10.2 WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Działania zdefiniowane w ramach planu strategicznego w znacznym stopniu związane są z inwestycjami, które powinny być realizowane przy współfinansowaniu ze środków budżetu gminy Oborniki Śląskie. Naturalny dla działań inwestycyjnych długofalowy cykl realizacji w zestawieniu z zasadą roczności gospodarki finansowej gminy wymaga wskazania tych działań wynikających ze strategii, które powinny zostać uwzględnione w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Wśród nich należy wyróżnić:

a) **Rozwój infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej**

W aktualnym Wieloletnim Planie Inwestycyjnym stanowiącym załącznik Nr 10 do budżetu gminy Oborniki Śl. Nr.0150/LI/435/09 z dnia 31.12.2009 r. uwzględniony został szereg zadań związanych z poprawą jakości zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zakres wymienionych zadań odpowiada bezpośrednio potrzebom wynikającym z zapisanego w strategii Działania 2.1 w ramach Priorytetu 2 Poprawa infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej.

b) **Budowa krytej pływalni**

Realizacja tego działania została już uwzględniona w aktualnym układzie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Zapisana wartość kosztorysowa projektu to 15,5 mln zł, z czego 900 tys. zł ma pochodzić z budżetu gminy Oborniki Śląskie, 7,5 mln zł ze środków pozabudżetowych, natomiast 7,1 mln zł zostanie pozyskanych na ten cel w drodze emisji obligacji komunalnych.

c) **Kompleksowa modernizacja OOK**

Rozwój funkcji Obornickiego Ośrodka Kultury wymaga dalszych inwestycji, które zgodnie z Działaniem 4.2 w ramach Priorytetu 4 „Poprawa infrastruktury kulturalnej” polegać mają na adaptacji piwnic na galerie, klub młodzieżowy, a także pracownie specjalistyczne do edukacji kulturalnej. Wartość kosztorysowa projektu wymaga dokładnego sprecyzowania.

d) **Stworzenie centrum młodzieży z animacją czasu wolnego**

Potrzebom związanym z realizacją podanego działania odpowiada zapisany w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym projekt pod nazwą Międzynarodowe Centrum Młodzieży w Obornikach Śląskich. Przyjęte w planie limity kwot zakładają finansowanie inwestycji na poziomie 560 tys. zł z budżetu gminy oraz przy współudziale środków unijnych na poziomie 1,6 mln zł.

e) Stworzenie centralnego miejsca spotkań

Stworzenie centralnego miejsca spotkań w obrębie ulic Skłodowskiej, Dworcowej, Orkana i Mickiewicza w Obornikach Śląskich jest działaniem, którego realizacja będzie rozłożona na kilka lat przy znacznym stopniu finansowania z budżetu gminy. Szacunkowa wartość wymaganych w tym zakresie inwestycji to 20 mln zł.

f) Stworzenie sieci internetu bezprzewodowego ogólnie dostępnego na terenie miasta i gminy.

Projekt zakłada wybudowanie szkieletowej sieci światłowodowej i dystrybucyjnej na terenie gminy oraz przygotowanie infrastruktury umożliwiającej doprowadzenie sieci do odbiorców. Szacunkowa wartość kosztorysowa projektu to 2 mln zł.

Uwzględnienie podanych działań w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym stanowić będzie czynnik sankcjonujący przyjęte w strategii ustalenia i sprzyjać powinno konsekwentnej realizacji poszczególnych projektów w wieloletnim horyzoncie czasowym.

11) MONITOROWANIE EFEKTÓW REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY OBORNIKI ŚLĄSKIE NA LATA 2010-2015

Konsekwencją sporządzonego harmonogramu wdrożenia i zdefiniowanych wskaźników realizacyjnych jest potrzeba stałego monitorowania procesu wdrażania strategicznych ustaleń. Podstawowym zadaniem działań monitorujących jest dostarczanie bieżących informacji na temat osiągniętych etapów realizacji celów strategicznych na podstawie analizy przyjętych wskaźników. Skuteczny monitoring stwarza możliwości skutecznego reagowania na pojawiające się różnice między założeniami, a efektami wdrożenia działań cząstkowych. Wczesna diagnoza pojawiających się trudności pozwala odpowiednio szybko zareagować, doprowadzając do weryfikacji i aktualizacji poszczególnych działań. Wszelkie odchylenia wykazują tendencje do kumulowania się, przez co utrudniają czy wręcz uniemożliwiają osiągnięcie poszczególnych celów strategicznych i wskazanych w ich obszarze priorytetów. Z tak przyjętego założenia wynika konieczność budowy z jednej strony sprawnego systemu monitorowania, pozwalającego na szybką ocenę postępów prowadzonych działań, z drugiej zaś - systemu obiektywnej oceny wyników realizowanych przedsięwzięć. Skutecznie działający system monitoringu pozwala przy tym na utrzymanie stałej równowagi środków finansowych kierowanych na poszczególne zadania, co ma istotne znaczenie ze względu na ich ograniczoną wielkość.

Skuteczność monitoringu *Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015* zależy od nadania mu właściwej formy instytucjonalnej. Proponuje się, aby przyjęto w tym zakresie następujące założenia:

- a) Wewnętrzna ocena realizacji strategii wykonywana jest w ramach kompetencji *Stanowiska do spraw Wdrażania Strategii Rozwoju i Pozyskiwania Funduszy Unijnych*, które weryfikuje zadania i stosowane instrumenty oraz przygotowuje roczny raport wraz z wnioskami dotyczącymi korekt i aktualizacji zakresu podejmowanych działań. Przygotowany raport przedkładany jest do zatwierdzenia przez Radę Gminy nie później niż do 31 maja każdego roku.

b) Społeczna ocena realizacji strategii jest dokonywana podczas corocznej otwartej sesji warsztatowej organizowanej najpóźniej do 30 czerwca każdego roku. Uczestnictwo w sesji powinno mieć charakter otwarty, a udział w niej brać powinny następujące podmioty:

- zespół współautorów strategii,
- władze gminy.
- przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy,
- liderzy społeczności lokalnej (przedstawiciele przedsiębiorców lokalnych, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, instytucji kulturalnych itp.).

Otwarta sesja powinna umożliwiać konfrontację raportu zatwierdzonego przez Radę Gminy z opiniami szerokiego grona reprezentantów lokalnej społeczności. W ten sposób określony zostanie stopień realizacji strategicznych zamierzeń, możliwe stanie się także uzyskanie odpowiedzi na pytanie o trafność i zgodność zaplanowanych działań (zarówno już zakończonych, jak i będących w trakcie realizacji) z potrzebami lokalnej społeczności. Na podstawie wniosków z sesji warsztatowej sporządzone zostanie *Sprawozdanie z przebiegu procesu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015* określające korekty i zakres aktualizacji działań przewidzianych do realizacji w projekcie budżetu gminy na kolejny rok.

12) ZAKOŃCZENIE

Niniejszym składamy na ręce władz i mieszkańców Strategię Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015. Przygotowany dokument definiuje charakter problemów rozwojowych gminy wskazując jednocześnie działania umożliwiające ich rozwiązanie. Warto uzmysłwić sobie fakt, że wykorzystanie strategii w zarządzaniu gminą nie zwiększy automatycznie posiadanych przez jednostkę zasobów i środków. Nie wyeliminuje również istniejących barier rozwoju. Strategia może i powinna jednak stanowić narzędzie, które przyczyni się do efektywniejszego wykorzystania już posiadanych zasobów i ograniczenia bądź też przezwyciężenia barier rozwoju.

Skuteczna realizacja Strategii Rozwoju Gminy Oborniki Śląskie na lata 2010-2015 wymagać będzie stałego monitorowania i modyfikacji przyjętych ustaleń, stosownie do zmieniających się warunków zewnętrznych i wewnętrznych. Z uwagi na kompleksowy charakter strategii i szeroki zakres proponowanych w niej działań urzeczywistnienie zakładanej wizji rozwoju uzależnione będzie nie tylko od zaangażowania władz gminy, ale również od aktywności szerokiego grona liderów społeczności lokalnej. Gmina posiada duży potencjał rozwoju, niezbędne środki, potrzebną wiedzę i dokładny plan działania aby urzeczywistnić własne aspiracje rozwojowe. Warto w pełni wykorzystać cenną szansę i realizując Strategię Rozwoju Gminy na lata 2010-2015 spełnić choć część swoich lokalnych marzeń.

